

AIK BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2021. godine i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ:	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	4
Bilans uspeha	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 - 118
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU AIK BANKE AD BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja AIK BANKE AD BEOGRAD (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2021. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke za godinu završenu 31. decembra 2020. bili su predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izveštaju od 10. marta 2021. godine izrazio mišljenje bez rezerve na ove finansijske izveštaje.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2021. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sproveli smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju, koji uključuje i nefinansijski izveštaj, sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
AIK BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)

Ostale informacije (Nastavak)

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju:

- informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2021. godinu, su po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim izveštajima Banke za 2021. godinu;
- Godišnji izveštaj o poslovanju za 2021. godinu je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu; i
- nefinansijski izveštaj Banke, koji je sastavni deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju, sastavljen je u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomске odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
AIK BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)**

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaznje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Beograd, 28. februar 2022. godine

Ksenija Ristić
Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	21	33,670,738	38,982,000
Potraživanja po osnovu derivata	22	19,721	47
Hartije od vrednosti	23	47,663,028	41,247,149
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	24	35,723,908	18,176,446
Krediti i potraživanja od komitenata	25	116,392,087	110,709,208
Investicije u zavisna društva	26	11,923,810	11,923,810
Nematerijalna imovina	27	475,749	509,550
Nekretnine, postrojenja i oprema	28, 29	1,248,435	2,220,821
Investicione nekretnine	30	5,603,528	8,417,955
Tekuća poreska sredstva	31	1,166,336	419,893
Odložena poreska sredstva	32	327,475	78,693
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		5,537	5,537
Ostala sredstva	33	2,741,749	2,240,518
UKUPNO AKTIVA		256,962,101	234,931,627
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata		-	569
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	34	17,801,067	14,694,177
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	35	181,670,393	164,440,928
Rezervisanja	36	546,319	674,369
Ostale obaveze	37	1,890,723	2,015,478
UKUPNO OBAVEZE		201,908,502	181,825,521
KAPITAL	38		
Akcijski kapital		27,195,730	27,195,730
Dobitak		13,237,614	10,920,167
Rezerve		14,620,255	14,990,209
UKUPNO KAPITAL		55,053,599	53,106,106
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		256,962,101	234,931,627

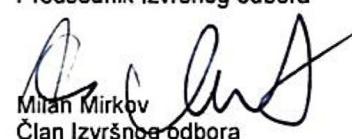
Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medđeđević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirković
 Član Izvršnog odbora

BILANS USPEHA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2021.	2020.
Prihodi od kamata	8	7,742,365	8,179,344
Rashodi od kamata	8	(1,636,589)	(1,687,643)
Neto prihodi od kamata	8	6,105,776	6,491,701
Prihodi od naknada i provizija	9	2,350,705	1,965,754
Rashodi od naknada i provizija	9	(670,208)	(522,035)
Neto prihodi od naknada i provizija	9	1,680,497	1,443,719
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	10	1,705,757	(90,467)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	11	1,417	683,487
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	11	-	19
Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	12	(119,901)	123,361
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	15	643,390	597,692
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	13	21,539	17,851
Ostali poslovni prihodi	14	486,570	5,175,584
Ukupan neto poslovni prihod		10,525,045	14,442,947
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	16	(1,321,584)	(1,343,772)
Troškovi amortizacije	17	(475,356)	(443,992)
Ostali prihodi	18	460,049	404,339
Ostali rashodi	19	(2,661,978)	(2,498,365)
Dobitak pre oporezivanja		6,526,176	10,561,157
Porez na dobitak	20	(765,499)	(737,952)
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženih poreza	20	183,497	(21,619)
Dobitak tekuće godine		5,944,174	9,801,586

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i
 izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2021.	2020.
Dobitak tekuće godine		5,944,174	9,801,586
Ostali rezultat perioda:			
Aktuarski dobici	36, 38	222	886
(Negativni)/pozitivni efekti promene fer vrednosti instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(435,501)	109,049
Dobitak/(gubitak) po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	32.2.	65,325	(16,490)
Ukupan (negativan)/pozitivan ostali rezultat, posle poreza		(369,954)	93,445
Ukupan pozitivan rezultat perioda		5,574,220	9,895,031

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i
 izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2020. godine	19,762,595	7,433,135	19,832,157	942,887	9,348,899	57,319,673
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	9,801,586	9,801,586
Prenos sa rezervi na dobitak (Napomena 38)	-	-	(5,878,280)	-	5,878,280	-
Raspodela dobiti (dividenda) (Napomena 38)	-	-	-	-	(14,108,598)	(14,108,598)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	93,445	-	93,445
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	1,036,332	10,920,167	53,106,106
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	1,036,332	10,920,167	53,106,106
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	5,944,174	5,944,174
Raspodela dobiti (dividenda) (Napomena 38)	-	-	-	-	(3,626,727)	(3,626,727)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(369,954)	-	(369,954)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	666,378	13,237,614	55,053,599

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

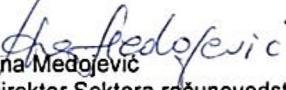

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine
(U hiljadama dinara)

POZICIJA	2021.	2020.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	11,197,692	14,281,471
Prilivi od kamata	8,393,746	6,952,673
Prilivi od naknada	2,252,484	1,963,530
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	436,425	620,175
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	115,037	4,745,093
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(6,075,589)	(5,223,082)
Odlivi po osnovu kamata	(1,330,736)	(1,411,253)
Odlivi po osnovu naknada	(683,933)	(522,674)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1,342,772)	(1,333,638)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosu i drugih dažbina na teret prihoda	(196,761)	(193,737)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(2,521,387)	(1,761,780)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	5,122,103	9,058,389
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita	20,299,705	28,810,633
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	-	5,329,101
Smanjenje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovaniju i ostalih HoV koje nisu namenjene investiranju	-	7,197,346
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitenata	20,299,705	16,284,186
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	5,232,896	-
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	3,452,249	-
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha finansijskih sredstava namenjenih trgovaniju i ostalih HoV koje nisu namenjene investiranju	1,780,647	-
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	20,188,912	37,869,022
Plaćeni porez na dobit	(1,511,762)	(1,544,315)
Isplaćene dividende	(3,618,102)	(14,123,908)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	15,059,048	22,200,799
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	23,147,306	37,636,989
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	19,341,570	36,429,486
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	1,045,077	228,561
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	2,760,659	978,942
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(24,096,004)	(52,925,449)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(23,429,867)	(52,477,407)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	(124,600)	-
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(247,186)	(339,292)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	(8,043)	(5,984)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(286,308)	(102,766)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(948,698)	(15,288,460)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(824,363)	(414,245)
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(622,755)	(218,361)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(201,608)	(195,884)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(824,363)	(414,245)
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	54,644,703	80,729,093
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(41,358,716)	(74,230,999)
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	13,285,987	6,498,094
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	29,568,780	23,149,827
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	234,527	89,713
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(84,835)	(168,854)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 21)	43,004,459	29,568,780

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Potpisano u ime AIK Banke a.d., Beograd:

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 Jelena Galic
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) osnovana je Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje posovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Skupština Banke, na redovnoj sednici održanoj 29. juna 2015. godine, donela je Odluku o promeni sedišta Banke. Promena je registrovana u Agenciji za privredne registre rešenjem BD 57565/2015 od 2. jula 2015. godine. Zbog promene sedišta Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka a.d., Niš je promenila poslovno ime u Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d., Beograd.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31. decembra 2021. godine ima Brokersko-dilersko društvo „M&V Investments“ a.d., Beograd sa 100% (31. decembar 2020. godine: M&V Investments a.d., Beograd sa 100%). Detaljan prikaz strukture akcionara dat je u Napomeni j 38.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Na redovnoj sednici Skupštine AIK Banke a.d., Beograd održanoj dana 20. novembra 2017. godine doneta je odluka o pripajanju Jubanke a.d., Beograd AIK banci a.d., Beograd. Statusna promena pripajanja Jubanke a.d., Beograd je sprovedena 22. decembra 2017. godine i registrovana je kod Agencije za privredne registre.

Banka je na sednici Skupštine održanoj dana 1. novembra 2021. godine utvrdila da planira ulaganje i sticanje vlasništva u podređeno društvo Sberbank Srbija a.d., Beograd.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Mihaila Pupina 115d. Svoje posovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu, dvanaest filijala u Beogradu, 4 filijale u Nišu, 2 filijale u Novom Sadu, po jedna filijala u: Lazarevcu, Obrenovcu, Pančevu, Požarevcu, Smederevu, Šapcu, Valjevu, Pirotu, Prokuplju, Kruševcu, Vrњačkoj Banji, Leskovcu, Vranju, Jagodini, Paraćinu, Zaječaru, Boru, Negotinu, Kragujevcu, Čačku, Gornjem Milanovcu, Užicu, Prijeplju, Novom Pazaru, Kraljevu, Rumi, Indiji, Subotici, Kikindi, Vrbasu, Zrenjaninu, Somboru, što je ukupno 1 centrala i 50 filijala širom Srbije.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka je imala 618 zaposlenih radnika (31. decembar 2020. godine: 585 zaposlenih radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

Priloženi finansijski izveštaji odobreni su od strane rukovodstva Banke dana 25. februara 2022. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Redovni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu „finansijski izveštaji“) za 2021. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja („MSFI“) i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Službeni glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 - u daljem tekstu „Zakon“) u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“). Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama („Službeni glasnik RS“, br. 14/2015), propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene. MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br. 93/2020).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvočitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti; i
- investicionih nekretnina.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja.

U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcija lizinga, koje su u delokrugu MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u Nivoe 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 – parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 – parametri nivoa 2 su parametri za koje nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrdivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno, i
- Nivo 3 – parametri nivoa 3 su neutvrdivi za dato sredstvo ili obavezu.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju finansijskih izveštaja Banke za 2020. godinu, izuzev usvojenih izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC) navedenih u Napomeni 2.2..

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu obelodanjeni su u Napomeni 2.2., a objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu obelodanjeni su u Napomeni 2.3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)
2.2. Izmene i dopune MSFI čije su stupanje na snagu i primena obavezni u tekućoj godini

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sledećih izmenjenih MSFI koji su usvojeni od strane Banke od 1. januara 2021. godine:

- **Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 „Reforma referentnih kamatnih stopa“ – Faza 2**

U avgustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmene pružaju privremene olakšice koje se bave efektima finansijskog izveštavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zameni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmene predviđaju praktičnu izuzetak kada se obračunavaju promene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobođanje od potrebe da se ispunji odvojeno prepoznatljiv zahtev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika. Dalje, dopune MSFI 4 osmišljene su tako da osiguravajućim kompanijama koje još uvek primenjuju MRS 39 omoguće da dobiju iste olakšice kao one predviđene izmenama MSFI 9. Postoje i izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: obelodanjivanja“ koja omogućavaju korisnicima finansijskih izveštaja da razumeju efekat reforme referentne kamatne stope na finansijske instrumente i strategiju upravljanja rizikom entiteta. Izmene su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primene. Kada je primena retrospektivna, entitet nije u obavezi da izmeni podatke iz ranijih perioda.

- **Izmene MSFI 16 „Lizing“ – Olakšice u vezi sa zakupom povezane sa COVID-19 nakon 30. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021. godine).**

Navedena izmena produžava, za jednu godinu, izmenu iz maja 2020. godine - Olakšice u vezi sa zakupom povezane sa COVID-19 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine), koja predviđa izuzeće od procene da li je olakšica u vezi sa zakupom pod uticajem COVID-19 epidemije modifikacija lizing ugovora.

Usvajanje prethodno navedenih izmena i dopuna postojećih standarda nije imalo za rezultat značajnije promene u računovodstvenim politikama Banke, niti efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

IASB je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2021. godine i nisu ranije usvojeni od strane Banke.

- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ kojom se ažuriraju upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi pre namenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- Izmene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori: Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI „Ciklus 2018-2020“ – izmene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ i naknadne izmene ovog standarda (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- Izmene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ - Producetak roka za privremeno izuzeće od primene MSFI 9 „Finansijski Instrumenti“, kojim se produžava fiksni rok za privremeno izuzeće od primene MSFI 9 u MSFI 4, te se zahteva od entiteta da primene MSFI 9 za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i Izjave o MSFI praksi 2 – Obelodanjivanje računovodstvenih politika (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (Nastavak)

- Izmene MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – Definicija računovodstvene procene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- Izmene MRS 12 „Odloženi porezi“ – Odloženi porez koji se odnosi na imovinu i obaveze proistekle iz jedne transakcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine).

Rukovodstvo procenjuje da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu njihove početne primene.

2.4. Uticaj pandemije COVID-19

Početkom 2020. godine razvila se epidemija uzrokovana COVID-19 koja je od strane Svetske zdravstvene organizacije proglašena kao javna zdravstvena pretnja od međunarodnog značaja. Virus se proširio na globalnom nivou i utiče na sve sektore ekonomije.

Usled COVID-19, Banka je preduzela sve potrebne mere kako bi zaštitala zdravlje i bezbednost svojih zaposlenih, klijenata i poslovnih partnera. Sve poslovne aktivnosti se obavljaju u skladu sa preventivnim merama zaštite od širenja virusa i vanrednim stanjem koje su uvele Vlade zemalja članica Grupe. U tom smislu, omogućeno je da se sve usluge klijentima mogu pružiti kako online kanalima tako i putem aktivne mreže filijala što je sve omogućavalo nesmetanu komunikaciju sa svim klijentima Banke.

Od momenta proglašenja vanrednog stanja Vlade Republike Srbije je propisala pakete ekonomskih mera među kojima su najznačajnije: zastoj u otplati obaveza dužnika (u daljem tekstu: „Moratorijum“), niz poreskih olakšica kao i garantne šeme koja će omogućiti kredite za likvidnost uz garanciju države a sve u cilju ublažavanja efekata pandemije i očuvanja stabilnosti finansijskog sistema. Dodatno, od izbijanja pandemije, referentna kamatna stopa je snižena 4 puta za ukupno 1.25% i 2020. godinu je završila na najnižem nivou u režimu targetiranja inflacije od 1%.

Na smanjenje negativnog efekta krize u značajnoj meri je doprineo Moratorijum u otplati obaveza po osnovu kredita za sve dužnike koji to žele (opt out), najpre u trajanju od 90 dana a potom na dodatnih 60 dana. U decembru 2020. godine doneta je još jedna mera koja se odnosi na grejs period od 6 meseci i na odgovarajući produžetak roka otplate ali ovaj put targetirajući samo odgovarajuću grupu klijenata (opt in) iz senzitivnih industrija koje su pogodene COVID-19 pandemijom.

Banka je uzela u obzir uticaj COVID-19 prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2021. godine. Uticaj COVID-19 rezultirao je u primeni daljih prosuđivanja i uključivanju procena i prepostavki specifičnih za pandemiju.

Krediti i potraživanja

Banka je ponudila niz mera podrške klijentima koji su bili pogodjeni COVID-19, poput Moratorijuma kao i odobravanja kredita za likvidnost i obrtna sredstva sa garantnom šemom. Mere zastoja u otplati obaveza odobrene su saglasno odlukama NBS, najpre na period od 90 dana, a potom dodatnih 60 dana, sa posledičnim povećanjem dospeća plasmana. Naredne tabele prikazuju % ulaska u oba Moratorijuma:

	Moratorijum 1	Moratorijum 2
Pravna lica	58%	25%
Fizička lica	87%	74%

Efekti po osnovu Odluke o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema, a kojom je uveden zastoj u otplati obaveza dužnika (moratorijumi I i II), na sadašnju vrednost novčanih tokova pogodenih finansijskih sredstava nisu evidentirani u finansijskim izveštajima usled nematerijalnosti ovog efekta kao i u skladu sa lokalnom regulativom.

Najveći uticaj na obračun očekivanog kreditnog gubitka je reflektovan kroz promenu nivoa za klijente koji posluju u pandemijom najpogođenijim industrijama u Nivo (Stage) 2 i prilagođen PD za makroekonomsku očekivanja koja u sebe uključuju uticaj COVID-19.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)
2.4. Uticaj pandemije COVID-19 (Nastavak)

Nefinansijska imovina

Banka na godišnjem nivou angažuje eksterne procenitelje kako bi izvršili procenu fer vrednosti nekretnina. Efekti procena na dan 31. decembra 2021. godine su prikazani u Napomenama 28, 30 i 33.

Iako su procene rađene na osnovu informacija koje se na dan 31. decembra 2021. godine smatraju razumnim i prihvatljivim, one mogu biti podložne promenama koje u ovom trenutku nisu predvidive a kao rezultat razvoja parametara korišćenih za procenu. Bez obzira na navedeno, rukovodstvo Banke će nastaviti da prati potencijalne efekte koji mogu biti proizvedeni a kako bi bili preduzeti odgovarajući koraci da se izbegnu negativni efekti na poslovanje Banke.

2.5. Načelo stalnosti poslovanja

Sa trenutne tačke gledišta, COVID-19 nije imao značajnih efekata na poslovanje Banke. Pored toga, na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja Banka nastavlja da ispunjava svoje obaveze kako dospevaju, te stoga nastavlja da primenjuje načelo stalnosti poslovanja.

Glavni pokretači koji odgovaraju tome da su finansijski izveštaji Banke sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja su:

- **Likvidnost** – Banka kontinuirano, na dnevnom nivou prati svoju likvidnu poziciju. Pandemija COVID-19 i/ili Moratorijum nisu negativno uticali na likvidnu poziciju Banke. Pokazatelji likvidnosti su tokom cele 2021. godine bili značajno iznad regulatornih limita. Dodatno, Banka ima sve pokazatelje likvidnosti iznad regulatorno propisanih limita a kako je prikazano u Napomeni 4.2.
- **Kapital** – Banka ima jaku kapitalnu poziciju i samim tim i visok pokazatelj adekvatnosti kapitala a kako je obelodanljeno u Napomeni 4.9.
- **Rezerve i dobitak** – Kapital Banke predstavlja 21.42% ukupne aktive, dok rezerve i profit predstavljaju 10.84% ukupne aktive.

Imajući u vidu napred navedeno, finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

2.6. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2020. godinu koji su bili predmet revizije.

2.7. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih prepostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i prepostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima prepostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5,

2.8. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Finansijski izveštaji predstavljaju redovne (pojedinačne) finansijske izveštaje Banke.

Banka ima kontrolu nad Gorenjskom bankom d.d., Kranj sa 100% učešća u kapitalu, kao što je obelodanjeno u Napomeni 26.

Banka ne sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje saglasno članu 32. Zakona o računovodstvu s obzirom da je kao obveznik konsolidacije prepoznato najviše matično lice u zemlji – M&V Investments a.d., Beograd.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata evidentiraju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta. Priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od kamata na finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat prema MSFI 9 takođe se evidentiraju metodom efektivne kamatne stope.

Počev od 2020. godine Banka u slučaju finansijskih sredstava koja postanu obezvređena nakon početnog priznavanja, prihod od kamata obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva. Dodatno, ukoliko sredstvo prestane da bude obezvređeno, osnovica za obračun prihoda od kamata opet postaje bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva. Banka ovu promenu računovodstvene politike nije primenila retrospektivno već prospективno a usled nematerijalnosti efekata do kojih je ova promena dovela.

U slučaju finansijskih sredstava koja su kupljena ili izvorno obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja ("POCI"), prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope prilagođene za kreditni rizik na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. U obračun efektivne kamatne stope uključuju se sledeće vrste naknada Banke, koje su po svojoj prirodi sastavni deo efektivne kamatne stope: naknada za obradu kreditnog zahteva, naknada za obradu zahteva za dozvoljeno prekoračenje, naknada za ocenu i proveru investicionih projekata, naknade za obavezu davanja kredita, kada je verovatno da će doći do izdavanja finansijskog sredstva, naknada za izmenu uslova kreditiranja.

Naknade koje čine sastavni deo efektivne kamatne stope razgraničavaju se i amortizuju kao prihod od kamata tokom perioda trajanja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju: kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope, kamate za hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat obračunate primenom efektivne kamatne stope i kamate po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti namenjenih trgovaju.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa u zemlji i inostranstvu, platnih kartica, izdate garancije i akreditive i druge bankarske usluge.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se po načelu nastanka događaja kada je usluga pružena.

Naknade po osnovu garancija i akreditiva se odlažu i priznaju kao prihod u srazmeri sa proteklim vremenom korišćenja kredita, odnosno garancija i akreditiva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.3. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva u stranoj valuti, kao i ona u koje je ugrađena valutna klauzula, na dan bilansa stanja, preračunata su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja (Napomena 43).

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao prihodi ili rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule (Napomena 12).

3.4. Dividende

Prihodi po osnovu dividendi se priznaju u momentu kada je utvrđeno pravo Banke na priliv po osnovu dividende. Dividende su prikazane u okviru pozicije ostali poslovni prihodi.

3.5. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata uključuje neto efekat po osnovu promene vrednosti derivata (izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika) kao i promene vrednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata i investicija predstavlja neto efekat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9.

3.7. Neto dobici po osnovu zaštite od rizika

Neto dobici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

3.8. Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom poreske stope od 15% (2020. godine: 15%) na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Uzimajući u obzir izmene i dopune Zakona o porezu na dobit pravnih lica iz decembra 2018. godine, Banka se odlučila da u periodu od 5 godina a počev od 2018. godine (zaključno sa 2022. godinom) u svom poreskom bilansu priznaje kao rashod jednu petinu poreskog efekata koji proizilazi iz korekcija pozicija bilansa stanja po osnovu promene računovodstvene politike - prva primena MSFI 9.

Zakon o porezu na dobit pravnih lica izmenjen je krajem 2019. godine, s' tim da se većina odredbi primenjuje na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreza počev od 2020. godine. Izuzetno, odredbe koje se odnose na priznavanje rashoda po osnovu otpisa potraživanja po stambenim kreditima indeksiranim u CHF primenjuju se na utvrđivanje, obračunavanje i plaćanje poreske obaveze počev od 2019. godine. Naime, saglasno članu 22a stav 6 Zakona, na teret rashoda Banke priznaje se iznos rashoda utvrđen u bilansu uspeha Banke po osnovu umanjenja duga koji snosi banka u visini utvrđenoj u skladu sa zakonom kojim je uređena konverzija stambenih kredita indeksiranih u CHF.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Poreski rashod (Nastavak)

Odloženi porez na dobitak

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva priznaju se kao odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobici na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekuća i odložena poreska sredstva i obaveze prebijaju se kada su nametнутa od istog poreskog organa, kada se odnose na isti poreski organ i kada postoji zakonsko pravo da se prebiju.

Tekući i odloženi porezi se iskazuju kao prihod ili rashod i uključuju se u neto dobitak perioda osim onih iznosa koji su direktno evidentirani na računu kapitala u tekućem ili nekom drugom periodu.

Indirektni porezi i doprinosi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, lokalne komunalne takse, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3.9. Finansijska sredstva i obaveze

Priznavanje

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnjanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

Klasifikacija

Saglasno MSFI 9 klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- (a) poslovog modela na osnovu kojeg Banka upravlja finansijskim sredstvom; i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva (tzv. „SPPI“ kriterijum).

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova odnosno, poslovni model određuje da li će novčani tokovi Banke biti rezultat prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskih sredstava ili i jednim i drugim. Banka je sprovedla detaljnu analizu i definisala sledeće poslovne modele:

- (a) držanje radi prikupljanja novčanih tokova;
- (b) držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje; i
- (c) ostali poslovni modeli (npr. držanje radi prodaje).

Ukoliko je poslovni model „držanje radi prikupljanja novčanih tokova“ ili „držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje“, vrši se procena da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate (tzv. „SPPI test“).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)

Saglasno osnovnom kreditnom aranžmanu, kamata uključuje nadoknadu za vremensku vrednost novca, prihvaćeni nivo kreditnog rizika dužnika i ostale osnovne rizike kreditiranja uključujući i odgovarajuću maržu. Ukoliko ugovoreni uslovi uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasificuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha nezavisno od poslovnog modela.

Na osnovu sprovedene analize poslovnih modela i karakteristika ugovorenih novčanih tokova, Banka u skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva klasificuje u jednu od tri kategorije prilikom početnog priznavanja:

- 1) Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti;
- 2) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u daljem tekstu: FVOCI); i
- 3) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (u daljem tekstu: FVTPL).

Banka vrednuje svoje finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti.

Reklasifikacija

Ukoliko dođe do promene poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom vrši se reklasifikacija finansijskog sredstva. Reklasifikacija se sprovodi prospektivno odnosno od prvog dana sledećeg izveštajnog perioda.

Prilikom reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, njegova fer vrednost na datum reklasifikacije postaje njegova nova bruto knjigovodstvena vrednost.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u ostalom ukupnom rezultatu.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, finansijsko sredstvo se reklasificuje po fer vrednosti. Međutim, akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu prestaje da se priznaje u okviru kapitala i za njegov iznos se koriguje fer vrednost finansijskog sredstva na datum reklasifikacije. Posledica toga je da se finansijsko sredstvo odmerava na datum klasifikacije kao da je oduvek bilo odmeravano po amortizovanoj vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti. Akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom ukupnom rezultatu se reklasificuje iz kapitala u bilans uspeha.

Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra „novim“ finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. **PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**
- 3.9. **Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)**

Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava (Nastavak)

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamjenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Shodno tome, datum modifikacije će se tretirati kao datum početnog priznavanja tog finansijskog sredstva prilikom primene zahteva za umanjenje vrednosti na modifikovano finansijsko sredstvo.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja.

Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjenog za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

Kupljena ili kreditno obezbeđena sredstava prilikom inicijalnog priznavanja (POCI)

Finansijsko sredstvo je kreditno obezvređeno kada se dogodi jedan ili više događaja koji imaju negativan uticaj na procenjene buduće tokove gotovine tog finansijskog sredstva.

Ova finansijska sredstva u momentu inicijalnog priznavanja neće imati obezvređenje ali je potrebno uključiti očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja u obračun efektivne kamatne stope. Samim tim, Banka uključuje inicijalne očekivane kreditne gubitke u procenu novčanih tokova, prilikom obračuna kreditno-prilagođene efektivne kamatne stope finansijskog sredstva za koje se smatra da su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubitak za kupljena ili kreditno obezbeđena sredstava prilikom inicijalnog priznavanja (POCI) se uvek odmerava kao očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja. Međutim na datum izveštavanja Banka priznaje samo kumulativne promene od početnog priznavanja u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao rezervisanje za gubitke za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva. Odnosno, na svaki datum izveštavanja, za ova sredstva u bilansu uspeha se priznaju promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao dobici ili gubici po osnovu umanjenja vrednosti.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje sa priznavanjem finansijskog sredstva kada ugovorna prava nad gotovinskim tokovima vezanim za sredstvo isteknu, ili kada Banka transakcijom prenese sva suštinska prava i koristi vezane za vlasništvo nad finansijskim sredstvom ili ako transakcijom Banka niti prenese niti zadrži sva suštinska prava vezana za vlasništvo, ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom. Svo vlasništvo nad prenesenim finansijskim sredstvom koje ispunjava uslove za prestanak priznavanja, koje je Banka stvorila ili zadržava, priznaje se kao zasebno sredstvo ili obaveza u bilansu stanja. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti (ili knjigovodstvene vrednost dela sredstva koji je prenet) i zbiru primljene nadoknade (uključujući nova sredstva koja su nabavljena umanjena za nove preuzete obaveze), kao i zbirni dobici ili gubici koji su prethodno priznati u izveštaju o ukupnom rezultatu, priznaju se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije po kojima vrši prenos sredstava priznatih u svom bilansu stanja, mada zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako se svi ili suštinski svi rizici i koristi zadržavaju, onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinskih rizika i koristi uključuje, na primer, transakcije ponovnog otkupa.

Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima namjeru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)

Netiranje (Nastavak)

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su to transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode.

Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulagani podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrditih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente na osnovu drugih dostupnih utvrditih tržišnih podataka.

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuju samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost održava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje održavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, tj. fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrditivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (tj. bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrditi na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

Obezvređenje finansijskih instrumenata

Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu, odnosno Banka preračunava rezervisanja za kreditne gubitke za sve kreditne izloženosti osim onih koje se već vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (uključujući i neproblematičnu i problematičnu finansijsku aktivu).

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta. Ovakav pristup rezultira u ranijem prepoznavanju kreditnih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)

Obezvredjenje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno Banka ne razmatra samo istorijske informacije prilagođene da odražavaju efekte sadašnjih uslova i informacija koje pružaju objektivne dokaze da su finansijska sredstva umanjena za nastale gubitke, već se razmatraju i razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskega uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja prema MSFI 9 su:

Banka kalkuliše dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja. Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezvredjenja:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali da ne postoji objektivni dokaz obezvredjenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivan dokaz obezvredjenja na izveštajni datum.

Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

U skladu sa navedenim, Banka obračunava rezervisanje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvredjenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci).

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Pogoršanje inicijalne klasifikacije potraživanja je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike. Dva dodatna kvalitativna kriterijuma koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2.
- 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2.

U postupku obezvredjenja, Banka posebno tretira kupovinu već obezvredjene aktive tzv. problematičnog ili NPL portfolija, odnosno odobravanje novih plasmana klijentima koji su već obezvredjeni u portfoliju, tj. koji su već u NPL statusu. Ovakva aktiva je u skladu sa Standardom definisana kao POCI (*Purchased and originated impaired credit assets*) i ona se posebno vrednuje kroz kumulativnu promenu očekivanih kreditnih gubitaka za ceo životni vek instrumenta nakon inicijalnog priznavanja. Pozitivna promena u očekivanim kreditnim gubicima u toku životnog veka instrumenta se priznaje kao dobitak zbog umanjenja vrednosti instrumenta, ako je očekivani kreditni gubitak manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procenjene novčane tokove prilikom inicijalnog priznavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)

Direktni otpis i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju

Banka (u skladu sa Procedurom za direktni otpis potraživanja i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju) vrši otpis određenih kredita, plasmana i hartija od vrednosti za koje je utvrđeno da neće biti naplaćeni.

Kao što je navedeno u Napomeni 2.4., Banka je kao odgovor na krizu izazvanu pandemijom, identifikovala najrizičnije industrije, odnosno industrije za koje je procenila da su najviše pogodjene pandemijom, i klijente iz takvih industrija transferovala u Nivo (Stage) 2. Dodatno, Banka je prilagodila PD (*Probability of default*) za makroekonomski očekivanja koja u sebe uključuju uticaj COVID-19.

3.10. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun Banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

U ovu kategoriju spadaju sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih novčanih tokova; i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnicu.

Nakon inicijalnog priznavanja ista se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope uz umanjenje po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Gubici od obezvređenja se priznaju u bilansu uspeha u okviru rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava.

Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Krediti i potraživanja nastaju kada Banka plasira novac ili usluge dužniku bez namere da dalje trguje ovim plasmanima. Krediti i potraživanja obuhvataju plasmane bankama i plasmane klijentima.

Svi krediti i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Prilikom inicijalnog priznavanja, krediti i potraživanja se na osnovu analize poslovnog modela i analize karakteristika ugovorenih novčanih tokova odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz ostali rezultat ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Nakon početnog vrednovanja, krediti i plasmani bankama i komitentima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Naknade, koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente, se razgraničavaju i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)

Krediti i potraživanja (Nastavak)

Krediti odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili indeks potrošačkih cena preračunati su u dinare na dan bilansa u skladu sa odredbama konkretnog ugovora za kredit. Efekti izvršenog preračuna su iskazani u okviru prihoda i rashoda od kursnih razlika, odnosno prihoda i rashoda od ugovorene zaštite od rizika.

U skladu sa internom metodologijom Banka na svaki izveštajni period procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika za sva finansijska sredstva i obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za to finansijsko sredstvo značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sva finansijska sredstva kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Ako u budućem periodu dođe do smanjenja obezvređenja zbog gubitka, a smanjenje se može objektivno pripisati događaju koji se dogodio nakon priznavanja gubitka zbog obezvređenja (kao što je poboljšanje u kreditnom rejtingu dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije "Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha".

3.12. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava se utvrđuje u skladu sa internom metodologijom za obračun fer vrednosti. Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasificuje iz kapitala u bilans uspeha.

Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Obračunati očekivani kreditni gubici za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat priznaju se u okviru ostalog ukupnog rezultata, i ne umanjuju knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva što je slučaj kod finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, odnosno ispravka vrednosti ne utiče na knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha su sva ona finansijska sredstva koja se ne vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. U skladu sa MSFI 9 ova sredstva se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promene u fer vrednosti evidentiraju u bilansu uspeha.

Sredstvo koje spada u ovu kategoriju je finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja i to je ono sredstvo koje je pribavljeni prvenstveno radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Finansijski instrumenti (uključujući i akcije kojima se trguje) razvrstane u knjigu trgovanja početno se priznaju po vrednosti po kojoj su nabavljeni. Troškovi transakcije ne uključuju se u vrednost već predstavljaju troškove perioda. Finansijska sredstva kojima se trguje naknadno se vrednuju - svode na fer vrednost svakodnevno. Dobici i gubici po osnovu prodaje kojima se trguje priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Nastavak)

Derivati

Finansijski derivati obuhvataju forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno se priznaju po nabavnoj vrednosti i naknadno se preračunavaju po tržišnoj vrednosti. Tržišne vrednosti se dobijaju na osnovu različitih tehnika procene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno prikazuju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrednost pozitivna, odnosno u okviru pasive ukoliko je njihova tržišna vrednost negativna.

Derivatna sredstva ukoliko nisu određena kao instrumenti zaštite smatra se da su namenjeni trgovanim i vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha u skladu sa MSFI 9. Promene u tržišnoj vrednosti finansijskih derivata iskazuju se u bilansu uspeha u okviru Neto dobitka/(gubitka) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

3.14. Vlasnička finansijska sredstva

Sve investicije u instrumente kapitala u skladu sa MSFI 9 Banka odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sa promenama fer vrednosti priznatim u bilansu uspeha, osim onih ulaganja u kapital za koje je Banka odabrala da promene fer vrednosti priznaje u okviru izveštaja o ostalom ukupnom rezultatu.

Prihodi od dividendi po osnovu investicija u instrumente kapitala, za koje je Banka prilikom početnog priznavanja donela odluku da promene fer vrednosti prikazuju u ostalom rezultatu, se priznaju u bilansu uspeha. Kod ovih investicija prilikom prestanka priznavanja akumulirani dobici i gubici iz ukupnog rezultata se ne prenose u bilans uspeha. U skladu sa zahtevima MSFI 9 ovi finansijski instrumenti se ne testiraju na obezvređenje.

Za instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovine, Banka može prilikom početnog priznavanja napraviti kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti ovih instrumenata priznaje kroz ostali ukupan rezultati, osim prihoda od dividendi koji se priznaju u bilansu uspeha. Ovi finansijski instrumenti nisu predmet utvrđivanja obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

3.15. Nekretnine i oprema

Priznavanje i vrednovanje

Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne akumulirane gubitke usled smanjenja vrednosti.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između vrednosti ostvarene njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

Naknadni troškovi

Troškovi zamene sastavnog dela nekog osnovnog sredstva priznaju se kao deo knjigovodstvene vrednosti tog osnovnog sredstva ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomski koristi povezane sa tim sastavnim delom priliti u Banku i ako se cena koštanja tog dela može pouzdano izmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog dela se isknjižava.

Troškovi redovnog servisiranja nekretnina i opreme se priznaju u bilansu uspeha kada nastanu.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava ravnomerno na nabavnu vrednost sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpisu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Nekretnine i oprema (Nastavak)

Amortizacija (Nastavak)

Primjenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Građevinski objekti	1.30%
Kompjuterska oprema	20.00%
Nameštaj i ostala oprema	11.00% - 20.00%
Motorna vozila	15.50%

Obračun amortizacije sredstava počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada se ova sredstva stave u upotrebu, a za otuđena sredstva prekida se sa obračunom amortizacije, od narednog meseca u odnosu na mesec u kome je sredstvo otuđeno.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.16. Sredstva sa pravom korišćenja

Počev od 1. januara 2019. godine Banka počinje da primenjuje MSFI 16 „Lizing“ koristeći modifikovani retrospektivni pristup (tzv. kumulativni *catch-up* pristup) u skladu sa MSFI 16:C5(b) i MSFI 16:C8(b)(ii). Stoga Banka nije korigovala uporedne podatke već je priznala pravo korišćenja sredstva u iznosu koji je jednak iznosu obaveze po osnovu lizinga na datum početne primene. Računovodstvene politike u vezi sa priznavanjem i merenjem liznega primenjene na tekući i prethodni period su prikazane u nastavku.

(i) Banka kao korisnik lizinga

Lizing je saglasno MSFI 16 definisan kao ugovor, ili deo ugovora, kojim se prenosi pravo korišćenja imovine u određenom vremenskom periodu u zamenu za naknadu. Sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- ukoliko se sredstvo koje je predmet lizinga može eksplicitno ili implicitno identifikovati;
- kada se tokom lizing perioda mogu ostvariti sve suštinske ekonomske koristi od korišćenja sredstva; i
- ako se može upravljati korišćenjem sredstva, odnosno odlučivati na koji način i za koje svrhe će se sredstvo koristiti tokom celog perioda lizinga.

Banka ne primenjuje zahteve MSFI 16 na sredstva male vrednosti, kratkoročne zakupe (do godinu dana) i nematerijalnu imovinu. Navedeni zakupi se priznaju kao rashod po proporcionalnoj metodi u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 19).

Kada se analizom ugovora proceni da je ugovor lizing, sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje u aktivi, a obaveza po osnovu lizinga u pasivi bilansa stanja. Sredstvo sa pravom korišćenja se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja se sastoji iz:

- inicijalnog iznosa lizing obaveze prilagođenog za sva lizing plaćanja nastala na dan početka lizinga ili pre početka lizinga;
- uvećanog za sve nastale inicijalne direktnе troškove i procenjene troškove demontiranja i uklanjanja sredstva ili vraćanja sredstva ili mesta na kojem je locirano u prvobitno stanje; i
- umanjenog za primljene olakšice po osnovu lizinga.

Nakon početnog priznavanja, sredstvo sa pravom korišćenja se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke po osnovu obezvređenja, usklađenoj za ponovna merenja obaveza po osnovu lizinga.

Sredstva za pravom korišćenja se amortizuju proporcionalnom metodom. Obračun amortizacije kreće od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obaveza po osnovu lizinga se inicijalno vrednuje po sadašnjoj neto vrednosti svih budućih lizing plaćanja po osnovu lizinga (bez poreza na dodatu vrednost), diskontovanih po kamatnoj stopi implicitnoj za lizing, a u nedostatku iste, po inkrementalnoj stopi zaduživanja. Inkrementalna stopa zaduživanja se određuje na bazi troškova finansiranja obaveze sličnog trajanja i sličnog obezbeđenja kao ona koja je predviđena lizing ugovorom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.16. Sredstva sa pravom korišćenja (Nastavak)

(i) Banka kao korisnik lizinga (Nastavak)

Buduća lizing plaćanja koja se nakon diskontovanja uključuju u vrednost lizing obaveze obuhvataju:

- fiksna plaćanja umanjena za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom;
- varijabilna lizing plaćanja, odnosno plaćanja koja zavise od indeksa ili stope;
- plaćanja u skladu sa klauzulom o garanciji rezidualne vrednosti predmeta zakupa;
- cenu koštanja opcije otkupa, ukoliko je razumno sigurno da će se opcija koristiti; i
- kazne za raskid ugovora, ukoliko je razumno verovatno da će se iskoristiti opcija raskida.

Nakon početnog priznavanja, obaveza po osnovu lizinga se umanjuje za izvršena plaćanja lizing obaveze, povećava za pripisanu kamatu i usklađuje po osnovu:

- promene u budućim lizing plaćanjima, koje nastaju kao rezultat promene stope ili indeksa koji je korišćen za utvrđivanje inicijalne lizing obaveze;
- promene u proceni korišćenja opcije za kupovinu predmetne imovine;
- promene iznosa za koji se očekuje da će se platiti prema garanciji rezidualne vrednosti; i
- promene lizing perioda.

Usklađivanje vrednosti obaveze po osnovu lizinga zahtevaju i usklađivanje sredstva sa pravom korišćenja. Po osnovu lizinga, Banka priznaje troškove amortizacije i rashod kamate u bilansu uspeha.

(ii) Banka kao davalac lizinga

Kada se Banka pojavljuje u ulozi davaoca lizinga, vrši se procena da li se radi o finansijskom ili operativnom lizingu. Ukoliko Banka proceni da se ugovorom prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva, lizing se klasificuje kao finansijski. U suprotnom, radi se o operativnom lizingu. MSFI 16 ne donosi suštinske promene u vezi sa računovodstvenim tretmanom lizinga kod davaoca lizinga u odnosu na MRS 17.

3.17. Nematerijalna imovina

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati povećane buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Nematerijalna ulaganja amortizuju se proporcionalnom metodom u roku od 5 godina. Za nematerijalna ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom stopa amortizacije se utvrđuje na osnovu rokova korišćenja iz ugovora.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.18. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište ili zgrada, deo zgrade ili jedno i drugo) koju vlasnik (ili korisnik lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog (MRS 40 „Investicione nekretnine“).

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja vrši se po modelu nabavne vrednosti ili cene koštanja. Pri početnom merenju zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili u cenu koštanja investicione nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine se vrši po metodu fer vrednosti. Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstava ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promene fer vrednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.19. Obezvredjenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i sredstva (nekretnine) stečene naplatom potraživanja Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredjeno, nadoknadi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja.

Ukoliko je nadoknadi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvredjenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.20. Investicije u zavisna društva

Zavisnim društvom se smatraju društva nad kojima Banka ima kontrolu odnosno ima prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad društvom u koje je investirala.

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvredjenje u skladu sa MRS 36.

Ukoliko dođe do obezvredivanja učešća, tj. ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknadiva vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknadivu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Konsolidacija finansijskih izveštaja se vrši primenom metode pune konsolidacije koji između ostalog podrazumeva sabiranje "red po red" istih stavki aktive, pasive, prihoda i rashoda uz eliminisanje svih salda u okviru grupe, transakcija prihoda i rashoda.

3.21. Zalihe

U okviru zaliha iskazuju se materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja predstavljaju nekretnine na kojima je inicialno bila uspostavljena hipoteka u korist Banke, po osnovu obezbeđenja plasmana, a koje je Banka preuzeila po osnovu naplate potraživanja.

One su vrednovane po ceni koja je niža od knjigovodstvene vrednosti plasmana koji se naplaćuje iz materijalne vrednosti, ili tržišnih cena, utvrđenih od strane ovlašćenih procenitelja.

3.22. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke, već u vanbilansnu evidenciju (Napomena 39). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.23. Depoziti i primljeni krediti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i Banke.

Depoziti i primljeni krediti se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.24. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku. Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoča odliva resursa koji sadrže ekonomске koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.25. Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore kojima se Banka obavezuje da izvrši plaćanja njihovim korisnicima za gubitke nastale zbog neispunjavanja obaveze plaćanja određenog dužnika po dospeću obaveze, a u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po finansijskim garancijama se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a inicijalna fer vrednost se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveza po osnovu garancije se naknadno odmerava u iznosu koji je veći od amortizovane vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanog budućeg plaćanja (kada je plaćanje po osnovu garancije verovatno). Finansijske garancije se evidentiraju u okviru vanbilansnih stavki.

3.26. Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka plaća doprinose državnim fondovima kojima se štiti socijalna sigurnost radnika. To su doprinosi na teret zaposlenih koje Banka obračunava po propisanim stopama, obustavlja od bruto zarada i uplaćuje fondovima. Banka takođe obračunava i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i uplaćuje ih tim fondovima.

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati zaposlenima otpremnine za odlazak u penziju, a u skladu sa svojim aktima isplaćuje i jubilarne nagrade za ostvarenih 10, 20, 30 i 40 godina rada u Banci.

Dugoročne obaveze po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19, predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata utvrđenih aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje prepostavki obelodanjenih u Napomeni 36.

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

3.27. Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivačke akcije, akcije narednih emisija, emisionu premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti, akumulirani rezultat tekuće godine i rezultat prethodnih perioda. Kapital Banke formiran je iz uloženih sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, kao i ispravka vrednosti ovih hartija od vrednosti u skladu sa MSFI 9 se evidentiraju u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu navedenih hartija od vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.28. Informacije po segmentima

Banka prati i obelodanjuje poslovanje po segmentima – poslovnim linijama (Napomena 7). Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

3.29. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje povezanih strana“.

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 40).

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Rizici su sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ih je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnika kapitala, kreditore, deponente i regulatore.

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita. Usputavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Sistem upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je definisan:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Politikom za upravljanje rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima; i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Sistem upravljanja rizicima (Nastavak)

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima; i
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, mere za ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika. Dodatno, Politikom za upravljanje rizicima se utvrđuje i obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanje o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora koji imaju kašnjenja koja su manja od 90 dana; i
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Nadležnosti

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integriran u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanim sklonosću Banke ka rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke, kao i za ostale aktivnosti propisane Zakonom o bankama. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke vezano za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih internih akata: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komitet za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku koncentracije, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komitet za rizike se sastaje u skladu sa dinamikom propisanom Poslovnikom.

Komitet za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Uloga ovog Komiteta je da razmatra potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzme određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komitet je takođe zadužen za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka sa sednica Komiteta. Komitet za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima / plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnim rizicima, kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privedu i javni sektor;
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (*Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP*) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši praćenje, analizu, kontrolu i izveštavanje o potraživanjima od potencijalno problematičnih klijenata koji se upravljaju od strane OJ prodaje u segmentima privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i praćenje, kontrolu i izveštavanje o ugovorenim sredstvima obezbeđenja, važnosti procena vrednosti i polisa osiguranja hipotekovanih nepokretnosti, valjanosti podataka vezanih za ugovorena sredstva obezbeđenja unetih u Collateral Management System, statusu ugovorenih naknadnih uslova sa kreditnim klijentima Banke i dr.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe:

- Služba kontrole kreditnog rizika; i
- Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih rizika i operativnih rizika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata - pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje Narodne banke Srbije i drugih eksternih korisnika.

Služba za planiranje, analizu i kontrolu pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja raspoloživog internog kapitala kao i u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji se uzima kao osnova za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

U svom poslovanju Banka je posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku izloženosti odnosno riziku koncentracije, riziku ulaganja i riziku zemlje.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr. Politikom kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i MSP i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Proces odobravanja plasmana zavisi od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana i dr. U cilju sprovođenja politike optimalne izloženosti kreditnom riziku, Banka ocenjuje bonitet, odnosno finansijsko stanje i kreditnu sposobnost svakog dužnika kako u momentu podnošenja zahteva za odobrenje određenog plasmana tako i naknadno, kada se isti javi sa zahtevom za bilo koji novi plasman ili kao deo redovnog i kontinuiranog praćenja performansi dužnika.

Analiza finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, urednosti u izmirivanju obaveza u prošlosti, kao i analiza vrednosti ponuđenog instrumenta zaštite od rizika, na pojedinačnom nivou odnosno za svaki pojedinačni plasman, vrši se u okviru organizacionih delova Banke u kojima je predmetni zahtev za plasman podnet, a konačnu Procenu kreditnog rizika po zahtevanom plasmanu vrši Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, odnosno Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP u zavisnosti od sektora kome dužnik pripada.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kreditni predlog se formira na osnovu analize podataka iz finansijskog izveštaja dužnika, podataka o zaduženosti na osnovu podataka dobijenih od samih dužnika i podataka iz izveštaja iz Kreditnog biroa, podataka iz RIR-a o likvidnosti računa, podataka o poslovnim odnosima sa kupcima i dobavljačima koje dostavlja dužnik zajedno sa ostalom pratećom dokumentacijom, podataka iz poslovног ili biznis plana i dr. U analizi, Banka se pridržava zahteva regulative Narodne banke Srbije kao i internih procedura, a sve u cilju procene potencijalnih rizika koji mogu nastati u vezi sa nemogućnošću dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, prilikom odobravanja određenih plasmana zahtevaju se sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i iznosom plasmana.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se na obezbeđenju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika, tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke sprovodi analizom promena na nivou grupe klijenata sa sličnim nivoom rizika i karakteristikama a u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog potraživanja, tj. dužnika/grupe povezanih lica se vrši u okviru Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom, Sektora poslova sa stanovništvom i MSP, Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP, Sektora naplate problematičnih plasmana i Službe monitoringa.

Praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke se vrši u Službi monitoringa, kao i u okviru Službe kontrole kreditnog rizika.

Na nivou kreditnog portfolija Sektor kontrole rizika / Služba kontrole kreditnog rizika najmanje na kvartalnom nivou vrši procenu / obračun obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stawkama, odnosno vrši priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI 9). Banka takođe na kvartalnom nivou vrši klasifikaciju svoje bilansne aktive vanbilansnih stavki u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Banka osim kredita izdaje garancije i akreditive svojim klijentima i po tom osnovu ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići i/ili ublažiti kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za kreditni rizik.

Merenje i procena kreditnog rizika

Kreditni rizik se procenjuje i meri primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće rizične kategorije, a u skladu sa:

- Metodologijom Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki;
- Metodologijama za identifikovanje i merenje kreditnog rizika koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika; i
- Metodologijom Banke za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stawkama u skladu sa MSFI 9.

Prema interno definisanoj Metodologiji za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke procena kreditnog rizika Banka vrši na osnovu sledećih osnovnih kriterijuma:

- blagovremenosti, odnosno docnje dužnika u izmirivanju obaveza (trenutna i u poslednjih godinu dana);
- procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika; i
- kvaliteta sredstava obezbeđenja potraživanja.

Na osnovu navedenih kriterijuma potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od sledećih kategorija: A, B, V, G ili D.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja

Procenu obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banka vrši u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i Metodologijom za procenu obezvređenja bilanske aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: Metodologija za procenu obezvređenja). Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilanske aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun EAD uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) definisanih Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka je dužna da najmanje jednom u tri meseca za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivan dokaz obezvređenja; i
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Banka je tokom 2021. godine u procesu obračuna obezvređenja primenila interni rejting za razvrstavanje klijenata u nivoe kreditnog rizika. Model internog rejtinga definiše nivo kreditnog kvaliteta pojedinačnog klijenta i shodno tome odgovarajući nivo verovatnoće neizvršenja obaveza. Banka koristi rejting skalu koja uključuje 10 kategorija rejtinga, od kojih 9 kategorija kod kojih ne postoji status neizmirenja obaveza i jedna kategorija koja označava status neizmirenja obaveza.

Ekspertske rejting model je razvijen za klijente sa specifičnim karakteristikama kod kojih Banka nije bila u mogućnosti da razvije adekvatan statistički PD model, pre svega zbog nedostatka statistički relevantnog ukupnog broja klijenata i/ili beznačajnog broja default-a ovih klijenata. Banka je za sledeća portofolia primenila ekspertske rejtinge: lokalna samouprava, javna preduzeća, finansijske institucije, novoosnovana preduzeća i projektna finansiranja. Banka je za ostale segmente razvila statistički PD model koji se sastoji od finansijske i behaviour-alne komponente. Obe komponente se izračunavaju pomoću postupka statističkog modeliranja.

EAD – Izloženost u trenutku defaulta

Izloženost u trenutku defaulta se izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti. Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun EAD uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) definisanih Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

PD –verovatnoća neizvršavanja obaveza

Za potrebe obračuna obezvređenja, verovatnoća nastanka default-a (PD) procenjuje se korišćenjem tranzisionih matrica koje pokazuju tranzicije dužnika iz različitih performing rejtinga u default u periodu između dva datuma. Polazna osnova su migracione matrice koje Banka obračunava posmatrajući godišnje migracije klijenata po rejtingu u kategoriju default-a (po broju) za svaki mesec za 5 godina unazad u odnosu na datum obračuna. Za obračun PD dobijena ttc (through the cycle) matrica se množi onoliko puta koliko je preostalo godina do preostalog roka dospeća plasmana.

Na osnovu modela, i dobijenih parametara, Banka vrši prilagođavanje PD krive za periode za koje postoje adekvatne projekcije makroekonomskih pokazatelja. Banka utvrđuje faktor prilagođavanja za dvanaestomesečni marginalni PD na osnovu koga će se marginalna PD kriva prilagoditi i broj meseci nakon koga je marginalna PD kriva jednaka neprilagođenoj krivi.

Uticaj makroekonomskih kretanja – Forward looking PD

Prilikom razvoja modela za utvrđivanje nezavisnih makroekonomskih varijabli Banka je koristila statističke modele i linearne regresije. Analizom pretpostavki utvrđile su se varijable koje imaju značajan uticaj na kretanje default rate - a. Banka je na ovaj način razvila posebno model sa nominalnim BDP sa transformisanom stopom neizmirenja za segment fizičkih lica shodno Box-Cox transformacijama i model tipa VECM sa proizvođačkim cenama, stopom nezaposlenosti i kursom kao makroekonomskim varijablama koje definišu dugoročni trend kretanja stope neizmirenja, uz kratkoročna prilagođavanja sa prvom i drugom docnjom stopom neizmirenja obaveza za segment pravnih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)

Banka uključuje „forward looking“ komponentu kroz prilagođavanja PD parametra odnosno kako bi pokazala kretanje PD-a u zavisnosti od kretanja makroekonomskih indikatora. Za ove potrebe, Banka definiše vrednosti makroekonomskih indikatora i to tako da za svaki ima tri scenarija: osnovni, optimističan i pesimističan. Kao posledica COVID-19 pandemije, Banka je za potrebe prilagođavanja PD parametra povećala udeo pesimističnog scenarija sa 20% na 30% dok je učešće osnovnog scenarija smanjeno sa 70% na 60%.

Za model fizičkih lica Banka koristi sledeće ponderisane vrednosti / stope:

2021.	
Nezavisna varijabla	Ponderisane vrednosti/stope
Nominalni BDP	540,810*

*u milionima dinara na mesečnom nivou

Ove vrednosti dobijene su korišćenjem sledećih vrednosti nezavisnih promenljivih i odgovarajućih pondera:

2021		
Osnovni scenario	Optimističan scenario	Pesimističan scenario
60%	10%	30%
546,272	573,586	518,959

Za model pravnih lica Banka koristi sledeće ponderisane stope:

2021	
Nezavisna varijabla	Ponderisane stope
Kurs	119
Nezaposlenost	11%
Proizvođačke cene	16%

Ove vrednosti dobijene su korišćenjem sledećih vrednosti nezavisnih promenljivih i odgovarajućih pondera:

2021		
Osnovni scenario	Optimističan scenario	Pesimističan scenario
60%	10%	30%
117.57	111.34	124.05
10.50%	8.95%	12.64%
16.7%	3.64%	18.37%

U 2020. godini, za model fizičkih lica Banka koristi sledeće ponderisane vrednosti/stope:

2020.	
Nezavisna varijabla	Ponderisane vrednosti/stope
Nominalni BDP	438.725*
Stopa inflacije	1.75%

*u milionima dinara na mesečnom nivou

Ove vrednosti dobijene su korišćenjem sledećih vrednosti nezavisnih promenljivih i odgovarajućih pondera:

2020		
Osnovni scenario	Optimističan scenario	Pesimističan scenario
60%	10%	30%
444,136	450,900	423,846
1.70%	1.30%	2.00%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)

Za model pravnih lica Banka koristi sledeće ponderisane stope:

2020.	
Nezavisna varijabla	Ponderisane stope
Referentna kamatna stopa	1.38%
Proizvođačke cene	-1.84%

Ove vrednosti dobijene su korišćenjem sledećih vrednosti nezavisnih promenljivih i odgovarajućih pondera:

2020		
Osnovni scenario	Optimističan scenario	Pesimističan scenario
60%	10%	30%
1.25%	1.00%	1.75%
-1.54%	0.68%	-3.30%

LGD –gubitak u slučaju nastupanja neizmirenja obaveza

Parametar LGD, predstavlja procenu gubitka kod pojedinačnog finansijskog instrumenta, pod pretpostavkom *default-a*, odnosno statusa neizmirenja obaveza. U svojoj proceni kreditnih gubitaka, Banka želi da odrazi mogućnost naplate novčanih tokova kako iz redovnih novčanih tokova, ali i kolaterala i drugih sredstava obezbeđenja, koji su direktno povezani sa finansijskim instrumentom.

Banka primenjuje generalno koncept odvojenog obračuna LGD - ja: za obezbeđeni deo potraživanja („LGD secured“) i za neobezbeđeni deo potraživanja („LGD unsecured“) u zavisnosti od stepena obezbeđenosti pojedinačnog plasmana za obračun obezvređenja za potraživanja u Nivou 1 i 2. Za projektna finansiranja i finansiranja na bazi kolaterala LGD unsecured je jednak 100%.

Objektivni dokaz obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka; i
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivan dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. Default može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identificuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa default-a.

U slučaju da klijent Banke kasni manje od 90 dana, default oznaka se dodeljuje partiji kredita ukoliko postoji procena Banke da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje. Navedena procena vrši se na osnovu sledećih kriterijuma:

- finansijski položaj klijenta ukazuje da ne postoji otplatni kapacitet za uredno izmirivanje obaveza, u granicama kašnjenja do 90 dana ili da je otplata duga u punom iznosu ugrožena;
- od strane drugih poverilaca pokrenut postupak izvršenja na imovini klijenta, značajne za poslovanje klijenta;
- od strane klijenta podnet nadležnom sudu Unapred pripremljeni plan reorganizacije (UPPR); i
- nad klijentom otvoren stečajni postupak.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Objektivni dokaz obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika (Nastavak)

Problematično potraživanje je potraživanje po osnovu koga je dužnik u docnji duže od 90 dana, ili po osnovu plaćanja kamate ili glavnice, po kome je kamata u visini tromesečnog iznosa (i viša) pripisana dugu, kapitalizovana, refinansirana ili je njeni plaćanje odloženo i po osnovu koga dužnik kasni manje od 90 dana, ali je Banka procenila da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje. Ostala potraživanja razvrstana su u performing.

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

U Nivo 2 svrstavaju se potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Kriterijumi značajnog povećanja kreditnog rizika su

- docnja preko 30 dana u materijalno značajnom iznosu;
- značajno pogoršanje internog rejtinga klijenta;
- potraživanje je restrukturirano usled finansijskih poteškoća (oznaka Forborne status);
- značajno povećanje kreditnog rizika je utvrđeno u okviru monitoring procesa; i
- pogoršanje rejtinga eksterne rejting agencije koje dovodi do prelaska iz nekog od investment rejtinga (Aaa-Baa3) u neki od non-investment rejting (Ba-C) kada se radi o potraživanju od banaka i/ili država.

Usled COVID-19 pandemije, Banka je kao kriterijum za utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika uzela u obzir i industriju u kojoj klijent posluje. U skladu sa navedenim, Banka je potraživanja, za deo klijenata, koji posluju u industrijama koje su u velikoj meri pogodene pandemijom reklassifikovala u Nivo 2.

Prema Metodologiji za obračun obezvređenja Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Obračun obezvređenja – Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja – Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Obračun obezvređenja – Nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u Nivou 3 se vrši za:

- sve izloženost sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom default-a; i
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCI u skladu sa MSFI 9.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

Banka će za potrebe obračuna obezvređenja otkupljenih ili odobrenih finansijskih sredstava sa identifikovanim objektivnim dokazom obezvređenja u momentu inicijalnog priznavanja tj. finansijskih sredstava koja se nalaze u statusu POCI vršiti obračun na način da uvaži objektivne okolnosti moguće naplate istih u momentu obračuna. Objektivne okolnosti moraju se zasnovati na svim relevantnim činjenicama bitnim za naplatu ovih potraživanja. To podrazumeva moguća scenarija naplate koja uvažavaju potencijalni izvor naplate i rok u kome se naplata može očekivati.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

1) Procena na pojedinačnoj osnovi

Banka u obračunu obezvređenja deo klijenata sagledava na individualnoj osnovi. Pojedinačno značajna izloženost - izloženost koja prelazi 18,000,000 dinara na nivou klijenta - pravnog lica, odnosno 6,000,000 dinara na nivou klijenta - fizičkog lica.

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolateralna, naplata iz redovnih novčanih tokova, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom definisanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu Sektor naplate problematičnih plasmana, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i MSP, u saradnji sa nadležnim Sektorima/Službama prodaje a na osnovu, između ostalog i zaključaka /mera sa Komitetom za praćenje klijenata.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

2) Grupna procena

Za izloženosti za koje se ne primenjuje procena na pojedinačnoj osnovi, primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u Nivou 3 po podsegmentima:

1. pravna lica
2. fizička lica
3. finansijske institucije
4. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na grupe R1-R10 koji su grupisani prema internom rejting modelu Banke. Klijenti sa rejtingom R10 su klijenti u statusu default.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i default-a izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika default-a izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj banka ima sedište.

Obračun ispravke vrednosti i rezervisanja po zemljama

Banka obračunava dodatnu ispravku po osnovu rizika zemlje za klijente sa značajnim izloženostima iz zemalja koje imaju rejting koji ih svrstava u nivo kreditnog kvaliteta 4 i lošiji (nivo izloženosti definisan Metodologijom za procenu obezvređenja). Za navedene klijente, stopa ispravke se obračunava tako što se obračunati PD uvećava za PD koji nosi država porekla.

Obračun ispravke vrednosti za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti

Banka će za plasmane iz segmenta pravnih lica i fizičkih lica u delu stambenih kredita, za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti primeniti stopu obezvređenja od 0.5% u slučajevima kada predmetna potraživanja ne dobiju obezvređenje. Ovaj princip primenjuje se za sve partie iz pomenutih segmenata osim onih koje su individualno sagledavane. Iznos izloženosti na koji se primenjuje pomenuti procenat sastoji se od zbira bilansne izloženosti i vanbilansne izloženosti pomnožene faktorom konverzije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrsi se na isti nacin kao za bilansne izlozenosti osim primene faktora kreditne konverzije (CCF). Banka koristi CCF faktore definisane Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku izuzimajući sredstva obezbeđenja ili druga povećanja kreditnog boniteta hartija od vrednosti. Izloženost je zasnovana na knjigovodstvenim iznosima iz bilansa stanja.

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti (tržišna vrednost), prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koji može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Pregled aktive

	Bruto potraživanje	Ispravka vrednosti	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
I Bilansne stavke			
Gotovina i sredstva kod centrale banke	237,522,191	(3,830,866)	233,691,325
Potraživanja po osnovu derivata	33,675,473	(4,735)	33,670,738
Hartije od vrednosti	19,721	-	19,721
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	47,788,347	(125,319)	47,663,028
Krediti i potraživanja od komitenata	35,745,861	(21,953)	35,723,908
Ostala sredstva	119,973,199	(3,581,112)	116,392,087
	319,590	(97,747)	221,843
II Vanbilansne stavke			
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	26,614,410	(147,366)	26,467,044
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	25,684,626	(147,366)	25,537,260
	929,784	-	929,784
Ukupno	264,136,601	(3,978,232)	260,158,369
	Bruto potraživanje	Ispravka vrednosti	U hiljadama dinara 31. decembar 2020.
I Bilansne stavke			
Gotovina i sredstva kod centrale banke	213,759,050	(4,482,143)	209,276,907
Potraživanja po osnovu derivata	38,986,824	(4,824)	38,982,000
Hartije od vrednosti	47	-	47
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	41,432,045	(184,896)	41,247,149
Krediti i potraživanja od komitenata	18,343,544	(167,098)	18,176,446
Ostala sredstva	114,740,572	(4,031,364)	110,709,208
	256,018	(93,961)	162,057
II Vanbilansne stavke			
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	21,660,523	(43,421)	21,617,102
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	20,486,719	(40,813)	20,445,906
	1,173,804	(2,608)	1,171,196
Ukupno	235,419,573	(4,525,564)	230,894,009

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija

Sledeća tabela prikazuje kvalitet portfolija na osnovu internog rejtinga Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine:

Rejting	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			U hiljadama dinara 31. decembar 2021.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
	R1	28,261,904	52,068	2,044	1,558,013	-	29,874,029	17,429,131	100	-	17,429,231	
R2	8,236,698	2,933,574	-	-	-	-	11,170,272	1,288,919	-	100	1,289,019	
R3	13,779,635	97,221	1	146	-	-	13,877,003	5,920,889	-	1,543	5,922,432	
R4	8,668,087	1,610,588	2	-	-	-	10,278,677	419,008	66,408	-	485,416	
R5	8,627,511	1,786,601	2,278	38	-	-	10,416,428	445,443	31,073	100	476,616	
R6	23,473,688	992,638	4,994	-	-	-	24,471,320	238,601	40,129	500	279,230	
R7	12,429,803	1,497,573	-	-	-	-	13,927,376	560,809	57,836	-	618,645	
R8	933,092	503,463	-	463,784	-	-	1,900,339	2,206	6,553	600	9,359	
R9	36,631	879,784	43	-	-	-	916,458	31,604	14,614	-	46,218	
R10	-	-	5,083,329	-	-	-	5,083,329	-	-	3,284	3,284	
Ostalo nije pokriveno modelima	23,684	-	1,086	-	-	-	24,770	-	-	-	-	
Aaa-Aa3	55,179	-	-	2,563,188	-	-	2,618,367	-	-	-	-	
A1-A3	-	-	-	17,744,160	-	-	17,744,160	284	-	-	284	
Baa1-Baa3	-	-	-	6,742,567	-	-	6,742,567	-	-	-	-	
Ba1-Ba3	-	-	-	6,390,515	-	23,667	6,414,182	-	-	-	-	
B1-B3	-	-	-	259,783	-	-	259,783	54,676	-	-	54,676	
Caa1 i niže	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ukupno	104,525,912	10,353,510	5,093,777	35,722,194	-	23,667	155,719,060	26,391,570	216,713	6,127	26,614,410	

Rejting	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			U hiljadama dinara 31. decembar 2020.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
	R1	22,203,356	70,786	-	1,201,470	-	-	23,475,612	17,324,603	-	-	17,324,603
R2	10,861,575	79,915	271	-	-	-	10,941,761	693,681	-	-	693,681	
R3	9,471,022	54,678	62	745	-	-	9,526,507	949,102	24	625	949,751	
R4	6,072,569	1,471,891	292	-	-	-	7,544,752	777,128	107,430	-	884,558	
R5	11,929,428	3,765,473	-	-	-	-	15,694,901	944,386	40,089	100	984,575	
R6	10,389,411	1,222,404	1,842	-	-	-	11,613,657	42,207	50,349	-	92,556	
R7	20,767,807	1,888,250	962	-	-	-	22,657,019	466,862	59,210	-	526,072	
R8	5,462,888	3,699,449	3,877	464,257	-	-	9,630,471	159,547	16,064	600	176,211	
R9	31,660	1,294,930	17,252	-	-	-	1,343,842	1,625	17,362	-	18,987	
R10	-	-	3,977,816	-	-	-	3,977,816	-	-	1,886	1,886	
Ostalo nije pokriveno modelima	1	-	705	1,754,563	231	51,656	1,807,156	-	-	-	-	
Aaa-Aa3	-	-	-	2,005,140	-	-	2,005,140	-	-	-	-	
A1-A3	-	-	-	7,668,352	-	-	7,668,352	-	-	-	-	
Baa1-Baa3	-	-	-	4,951,846	-	-	4,951,846	-	-	-	-	
B1-B3	-	-	-	110,944	-	-	110,944	7,643	-	-	7,643	
Caa1 i niže	-	-	-	-	-	134,340	134,340	-	-	-	-	
Ukupno	97,189,717	13,547,776	4,003,079	18,157,317	231	185,996	133,084,116	21,366,784	290,528	3,211	21,660,523	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izloženost

Tabele u nastavku analiziraju pregled kretanja izloženosti po klasama aktive:

<i>Krediti i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	120,160,592	4,372,553	3,688,638	447,795	128,669,578
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	107,020,566	3,426,095	736,302	-	111,182,963
– Prelazak u Nivo 2	13,016,408	508,198	34,549	-	13,559,155
– Prelazak u Nivo 3	123,618	438,260	2,917,787	-	3,479,665
– POCI	-	-	-	447,795	447,795
Nova finansijska sredstva	49,953,141	11,021,775	312,923	903	61,288,742
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(72,945,840)	(1,846,938)	(54,237)	(214,708)	(75,061,723)
Otpisi	(448)	(2)	(154,496)	-	(154,946)
Ostale promene	22,272	388	(23,740)	1	(1,079)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	97,189,717	13,547,776	3,769,088	233,991	114,740,572
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(2,468,126)	(454,225)	(1,103,113)	(5,900)	(4,031,364)
<i>Krediti i potraživanja od komitenata</i>	2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	97,189,717	13,547,776	3,769,088	233,991	114,740,572
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	91,196,891	6,602,508	1,549,419	698	99,349,516
– Prelazak u Nivo 2	5,552,460	3,967,807	10,075	-	9,530,342
– Prelazak u Nivo 3	438,695	2,977,461	2,004,825	7,931	5,428,912
– POCI	1,671	-	204,769	225,362	431,802
Nova finansijska sredstva	53,232,209	2,096,840	4,339,894	118,421	59,787,364
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(45,861,445)	(5,259,098)	(2,580,520)	(89,244)	(53,790,307)
Otpisi	(44,474)	(31,983)	(695,034)	-	(771,491)
Ostale promene	9,905	(25)	(2,819)	-	7,061
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2021. godine	104,525,912	10,353,510	4,830,609	263,168	119,973,199
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(2,129,668)	(430,824)	(1,019,250)	(1,370)	(3,581,112)

Tokom 2021. godine tranzicije izloženosti po nivoima su posledice sledećih poslovnih promena:

- tranzicija u Nivo 1 iz Nivoa 2 i 3, je posledica poboljšanja parametara poslovanja prema finansijskim izveštajima za 2020. godinu odnosno usled izmirenja dospelih obaveza delimično ili u celosti (smanjenje docnje);
- tranzicija u Nivo 2 iz Nivoa 1, posedica je povećanja kreditnog rizika kod određenog broja klijenata. Dodatno, Banka je u Nivo 2 reklasifikovala klijente koji posluju u industrijama koje su u značajnoj meri pogodjene COVID-19 pandemijom; i
- tranzicija u Nivo 3 iz Nivoa 1 i 2, je u najvećoj meri posledica identifikovanih značajnih poteškoća u poslovanju određenih klijenata gde je Banka procenila da klijent neće moći da izmiri svoje obaveze u celosti bez realizacije sredstava obezbeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izloženost (Nastavak)

<i>Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	12,177,902	-	81,370	-	12,259,272
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	12,177,598	-	1,680	-	12,179,278
– Prelazak u Nivo 2	304	-	-	-	304
– Prelazak u Nivo 3	-	-	79,690	-	79,690
Nova finansijska sredstva	6,138,347	231	106,305	-	6,244,883
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(158,932)	-	(1,679)	-	(160,611)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	18,157,317	231	185,996	-	18,343,544
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(112,711)	-	(54,387)	-	(167,098)
<i>Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	18,157,317	231	185,996	-	18,343,544
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	18,141,797	231	185,996	-	18,328,024
– Prelazak u Nivo 3	15,520	-	-	-	15,520
Nova finansijska sredstva	20,796,805	-	-	-	20,796,805
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(3,130,330)	(231)	(108,831)	-	(3,239,392)
Otpisi	(101,598)	-	(25,148)	-	(126,746)
Ostale promene	-	-	(28,350)	-	(28,350)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2021. godine	35,722,194	-	23,667	-	35,745,861
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(20,607)	-	(1,346)	-	(21,953)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izloženost (Nastavak)

<i>Hartije od vrednosti</i>	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	31,066,681	37,242	199,405	-	31,303,328
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	31,066,681	37,242	27,268	-	31,131,191
– Prelazak u Nivo 3	-	-	172,137	-	172,137
Nova finansijska sredstva	27,955,575	-	-	-	27,955,575
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(17,761,977)	(37,242)	(27,639)	-	(17,826,858)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	41,260,279	-	171,766	-	41,432,045
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(13,130)	-	(171,766)	-	(184,896)
<i>Hartije od vrednosti</i>	2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	41,260,279	-	171,766	-	41,432,045
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	41,100,244	-	61,256	-	41,161,500
– Prelazak u Nivo 3	160,035	-	110,510	-	270,545
Nova finansijska sredstva	7,737,241	-	-	-	7,737,241
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(1,319,669)	-	(26)	-	(1,319,695)
Ostale promene	-	-	(61,244)	-	(61,244)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2021. godine	47,677,851	-	110,496	-	47,788,347
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(14,823)	-	(110,496)	-	(125,319)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izloženost (Nastavak)

Ostalo *	U hiljadama dinara				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na 31. decembra 2019. godine	300,009	9,426	326,880	-	636,315
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	293,290	8,486	208,335	-	510,111
– Prelazak u Nivo 2	6,246	631	5,388	-	12,265
– Prelazak u Nivo 3	473	309	113,157	-	113,939
Nova finansijska sredstva	38,237	1,157	19,609	-	59,003
Finans. sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(233,242)	(3,275)	(101,007)	-	(337,524)
Otpisi	(27)	(8)	(101,697)	-	(101,732)
Ostale promene	3,925	-	(3,922)	-	3
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	108,902	7,300	139,863	-	256,065
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(12,102)	(464)	(81,395)	-	(93,961)
Ostalo *	2021.				
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	108,902	7,300	139,863	-	256,065
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	106,000	5,762	26,725	-	138,487
– Prelazak u Nivo 2	177	335	98	-	610
– Prelazak u Nivo 3	2,725	1,203	113,039	-	116,967
Nova finansijska sredstva	129,825	20,455	4,497	-	154,777
Finans. sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(33,587)	(5,342)	(36,718)	-	(75,647)
Otpisi i kursne razlike	(242)	(7)	(3,951)	-	(4,200)
Ostale promene	7,721	-	585	-	8,306
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2021. godine	212,619	22,406	104,286	-	339,311
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(11,838)	(1,574)	(84,355)	-	(97,747)

*Ostalo čine sledeće pozicije: založena finansijska sredstva, potraživanja po osnovu derivate i ostala sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izloženost (Nastavak)

<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	28,294,546	-	-	-	28,294,546
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	28,294,546	-	-	-	28,294,546
Nova finansijska sredstva	10,692,278	-	-	-	10,692,278
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	38,986,824	-	-	-	38,986,824
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(4,824)	-	-	-	(4,824)
<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	38,986,824	-	-	-	38,986,824
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	38,986,824	-	-	-	38,986,824
Nova finansijska sredstva	2,730,698	-	-	-	2,730,698
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(8,042,049)	-	-	-	(8,042,049)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2021. godine	33,675,473	-	-	-	33,675,473
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(4,735)	-	-	-	(4,735)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Izloženost (Nastavak)

<i>Vanbilansna potraživanja</i>	<i>U hiljadama dinara</i>				
	<i>Nivo 1</i>	<i>Nivo 2</i>	<i>Nivo 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Ukupno</i>
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2019. godine	16,946,017	520,015	62,046	-	17,528,078
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	16,822,264	504,323	24,676	-	17,351,263
– Prelazak u Nivo 2	122,810	15,500	35,294	-	173,604
– Prelazak u Nivo 3	943	192	2,076	-	3,211
Nova finansijska sredstva	16,810,458	118,261	-	-	16,928,719
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(12,389,691)	(347,748)	(58,835)	-	(12,796,274)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	21,366,784	290,528	3,211	-	21,660,523
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(39,509)	(2,395)	(1,517)	-	(43,421)
<i>Vanbilansna potraživanja</i>	<i>2021.</i>				
	<i>Nivo 1</i>	<i>Nivo 2</i>	<i>Nivo 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Ukupno</i>
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2020. godine	21,366,784	290,528	3,211	-	21,660,523
Promene u bruto knjigovodstvenoj vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	21,306,679	200,629	286	-	21,507,594
– Prelazak u Nivo 2	57,718	89,262	170	-	147,150
– Prelazak u Nivo 3	2,387	637	2,755	-	5,779
Nova finansijska sredstva	20,612,214	41,887	3,159	-	20,657,260
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	(15,587,428)	(115,702)	(243)	-	(15,703,373)
Bruto knjigovodstvena vrednost na dan 31. decembra 2021. godine	26,391,570	216,713	6,127	-	26,614,410
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(143,027)	(1,777)	(2,562)	-	(147,366)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti

Tabele u nastavku analiziraju kretanje ispravke vrednosti tokom godine po klasama aktive:

<i>Krediti i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine	(3,017,538)	(168,327)	(893,840)	(1,996)	(4,081,701)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(2,794,157)	(117,768)	(155,365)	-	(3,067,290)
– Prelazak u Nivo 2	(220,112)	(37,608)	(22,869)	-	(280,589)
– Prelazak u Nivo 3	(3,269)	(12,951)	(715,606)	-	(731,826)
– POCI	-	-	-	(1,996)	(1,996)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(148,661)	(22,307)	(131,520)	-	(302,488)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	169,331	61,150	80,865	-	311,346
Nova finansijska sredstva	(5,355,736)	(673,849)	(451,572)	(9,193)	(6,490,350)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	5,905,944	349,507	114,728	5,291	6,375,470
Otpisi i prenos na vanbilans	448	4	154,496	-	154,948
Uticaj kursa	358	(16)	(10)	(1)	331
Ostale promene	(22,272)	(387)	23,740	(1)	1,080
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(2,468,126)	(454,225)	(1,103,113)	(5,900)	(4,031,364)
<i>Krediti i potraživanja od komitenata</i>	2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(2,468,126)	(454,225)	(1,103,113)	(5,900)	(4,031,364)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(2,421,223)	(225,094)	(619,428)	(3)	(3,265,748)
– Prelazak u Nivo 2	(40,693)	(166,730)	(7,945)	-	(215,368)
– Prelazak u Nivo 3	(6,202)	(62,401)	(408,678)	(40)	(477,321)
– POCI	(8)	-	(67,062)	(5,857)	(72,927)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(66,785)	(119,010)	(152,159)	-	(337,954)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	42,207	126,328	113,062	-	281,597
Nova finansijska sredstva	(4,352,123)	(796,994)	(1,009,439)	(284)	(6,158,840)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	4,670,278	781,580	434,615	4,814	5,891,287
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	44,474	31,983	697,470	-	773,927
Uticaj kursa	407	(486)	314	-	235
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(2,129,668)	(430,824)	(1,019,250)	(1,370)	(3,581,112)

Tokom 2021. godine promene ispravke vrednosti po nivoima su posledice sledećih poslovnih promena:

- smanjenje ispravke vrednosti u Nivou 1 je posledica smanjenja izloženosti kod određenih klijenata sa značajnjim iznosom obezvređenja, te poboljšanja internog rejtinga kod određenih klijenata.; i
- Iznos ispravke vrednosti u Nivou 2 i Nivou 3 je neznatno smanjen.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

*Krediti i potraživanja od banaka
i drugih finansijskih organizacija*

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2019. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 2

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

Uticaj kursa

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2020. godine**

*Krediti i potraživanja od banaka
i drugih finansijskih organizacija*

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2020. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja

Uticaj kursa

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2021. godine**

Hartije od vrednosti

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2019. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2020. godine**

Hartije od vrednosti

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2020. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja

**Ispravka vrednosti na dan
31. decembra 2021. godine**

U hiljadama dinara				
2020.				
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
(119,913)	-	(54,279)	-	(174,192)

(119,911)	-	(34)	-	(119,945)
(2)	-	1	-	(1)
-	-	(54,246)	-	(54,246)
(73,087)	(17)	(7,114)	-	(80,218)
80,125	18	4,925	-	85,068
164	(1)	2,081	-	2,244
(112,711)	-	(54,387)	-	(167,098)

2021.				
U hiljadama dinara				
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
(112,711)	-	(54,387)	-	(167,098)
(112,644)	-	(54,387)	-	(167,031)
(67)	-	-	-	(67)
(67,155)	-	(1,425)	-	(68,580)
58,459		2,891		61,350
101,598	-	53,498	-	155,096
(798)	-	(1,923)	-	(2,721)
(20,607)	-	(1,346)	-	(21,953)

2020.				
U hiljadama dinara				
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
(6,493)	(1,121)	(172,137)	-	(179,751)
(6,493)	(1,121)	-	-	(7,614)
-	-	(172,137)	-	(172,137)
(59,467)	(951)	(3,240)	-	(63,658)
52,830	2,072	3,611	-	58,513
(13,130)	-	(171,766)	-	(184,896)

2021.				
U hiljadama dinara				
Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
(13,130)	-	(171,766)	-	(184,896)
(13,130)	-	(61,256)	-	(74,386)
-	-	(110,510)	-	(110,510)
(20,115)	-	-	-	(20,115)
18,422	-	26	-	18,448
-	-	61,244	-	61,244
(14,823)	-	(110,496)	-	(125,319)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno I
Ostalo					
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine	(10,122)	(690)	(193,829)		(204,641)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(10,060)	(606)	(114,558)	-	(125,224)
– Prelazak u stage Nivo 2	(61)	(20)	(5,027)	-	(5,108)
– Prelazak u stage Nivo 3	(1)	(64)	(74,244)	-	(74,309)
Nova finansijska sredstva	(15,963)	(7,087)	1,139	-	(21,911)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	17,880	7,305	5,667	-	30,852
Otpisi	26	8	101,697	-	101,731
Uticaj kursa	2	-	9	-	11
Ostale promene	(3,925)	-	3,922	-	(3)
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(12,102)	(464)	(81,395)		(93,961)
	U hiljadama dinara 2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ostalo					
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(12,102)	(464)	(81,395)		(93,961)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(12,073)	(372)	(13,749)	-	(26,194)
– Prelazak u Nivo 2	(2)	(22)	(88)	-	(112)
– Prelazak u Nivo 3	(27)	(70)	(67,558)	-	(67,655)
Nova finansijska sredstva	(40,663)	(4,645)	(12,878)	-	(58,186)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	48,404	3,528	6,572	-	58,504
Otpisi	242	7	12,274	-	12,523
Uticaj kursa	2	-	(8,323)	-	(8,321)
Ostale promene	(7,721)	-	(585)	-	(8,306)
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(11,838)	(1,574)	(84,335)		(97,747)
	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke					
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine	(4,692)	-	-	-	(4,692)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(4,692)	-	-	-	(4,692)
Nova finansijska sredstva	(4,751)	-	-	-	(4,751)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	4,619	-	-	-	4,619
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(4,824)	-	-	-	(4,824)
	2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke					
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(4,824)	-	-	-	(4,824)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(4,824)	-	-	-	(4,824)
Nova finansijska sredstva	(4,566)	-	-	-	(4,566)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	4,656	-	-	-	4,656
Uticaj kursa	(1)	-	-	-	(1)
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(4,735)	-	-	-	(4,735)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

<i>Vanbilansna potraživanja</i>	U hiljadama dinara 2020.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2019. godine	(66,410)	(1,144)	(1,983)	-	(69,537)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(66,120)	(1,127)	(972)	-	(68,219)
– Prelazak u Nivo 2	(288)	(16)	(6)	-	(310)
– Prelazak u Nivo 3	(2)	(1)	(1,005)	-	(1,008)
Nova finansijska sredstva	(251,166)	(1,262)	(176)	-	(252,604)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	275,401	11	642	-	276,054
Uticaj kursa	2,666	-	-	-	2,666
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(39,509)	(2,395)	(1,517)	-	(43,421)
<i>Vanbilansna potraživanja</i>	2021.				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020. godine	(39,509)	(2,395)	(1,517)	-	(43,421)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(39,404)	(1,738)	(114)	-	(41,256)
– Prelazak u Nivo 2	(97)	(642)	(62)	-	(801)
– Prelazak u Nivo 3	(8)	(15)	(1,341)	-	(1,364)
Nova finansijska sredstva	(386,637)	(2,218)	(1,344)	-	(390,199)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	279,865	2,836	299	-	283,000
Uticaj kursa	3,254	-	-	-	3,254
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(143,027)	(1,777)	(2,562)	-	(147,366)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Krediti i potrazivanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima rizika

	Izloženost				Ispravka vrednosti				U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
Privredni klijenti	90,669,722	8,155,108	4,011,922	102,836,752	(2,028,884)	(277,182)	(463,445)	(2,769,511)	
Preduzetnici	547,263	132,754	79,156	759,173	(6,998)	(10,198)	(29,454)	(46,650)	
Ukupno privredni klijenti	91,216,985	,287,862	4,091,078	103,595,925	(2,035,882)	(287,380)	(492,899)	(2,816,161)	
Gotovinski krediti	7,089,807	1,153,277	446,474	8,689,558	(65,964)	(121,071)	(350,631)	(537,666)	
Kreditne kartice	339,708	64,915	16,504	421,127	(5,769)	(4,389)	(14,394)	(24,552)	
Tekući računi-overdraft	301,135	23,241	3,361	327,737	(2,155)	(1,106)	(3,087)	(6,348)	
Stambeni krediti	5,216,449	735,553	485,699	6,437,701	(18,660)	(10,300)	(138,595)	(167,555)	
Poljoprivredni krediti	338,098	88,662	49,575	476,335	(1,189)	6,578	(20,128)	(27,895)	
Ostalo	46	-	-	46	-	-	-	-	
Ukupno stanovništvo	13,285,243	2,065,648	1,001,613	16,352,504	(93,737)	(143,444)	(526,835)	(764,016)	
Ukupno	104,502,228	10,353,510	5,092,691	119,948,429	(2,129,619)	(430,824)	(1,019,734)	(3,580,177)	
Potrazivanja od banaka	35,722,194		23,667	35,745,861	(20,607)		(1,346)	(21,953)	
Ostalo nije pokriveno modelima	23,684		1,086	24,770	(49)		(886)	(935)	

	Izloženost				Ispravka vrednosti				U hiljadama dinara 31. decembar 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
Privredni klijenti	84,190,150	10,538,863	3,089,069	97,818,082	(2,377,315)	(247,915)	(747,683)	(3,372,913)	
Preduzetnici	429,623	217,963	64,385	711,971	(4,810)	(8,475)	(6,757)	(20,042)	
Ukupno privredni klijenti	84,619,773	10,756,826	3,153,454	98,530,053	(2,382,125)	(256,390)	(754,440)	(3,392,955)	
Gotovinski krediti	7,210,978	1,603,980	383,169	9,198,127	(61,302)	(147,841)	(255,113)	(464,256)	
Kreditne kartice	429,062	91,965	10,342	531,369	(5,830)	(5,998)	(7,051)	(18,879)	
Tekući računi-overdraft	291,466	41,419	4,161	337,046	(1,758)	(1,798)	(3,586)	(7,142)	
Stambeni krediti	4,325,807	949,984	389,954	5,665,745	(14,743)	(35,519)	(65,948)	(116,210)	
Poljoprivredni krediti	312,585	103,602	61,294	477,481	(2,368)	(6,679)	(22,875)	(31,922)	
Ostalo	45	-	-	45	-	-	-	-	
Ukupno stanovništvo	12,569,943	2,790,950	848,920	16,209,813	(86,001)	(197,835)	(354,573)	(638,409)	
Ukupno	97,189,716	13,547,776	4,002,374	114,739,866	(2,468,126)	(454,225)	(1,109,013)	(4,031,364)	
Potrazivanja od banaka	18,157,317		231	185,996	18,343,544	(112,711)		(54,387)	(167,098)
Ostalo nije pokriveno modelima		1	-	705	706	-	-	-	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Banka je razvrstavanje u kategorije rizika uradila na osnovu klasifikacije potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki. U nizak rizik su svrstana potraživanja klasifikovana u kategorije A i B, potraživanja klasifikovana u V i G kategoriju su uključena u srednji rizik, dok visok rizik obuhvata potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

U nastavku su tabele koje analiziraju pregled kretanja izloženosti po klasama aktive i nivoima rizika:

			U hiljadama dinara 31. decembar 2021. Nivo 3
	Nivo 1	Nivo 2	
Gotovina i sredstva kod centralne banke			
Nizak	33,675,473	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	33,675,473	-	-
Ispravka vrednosti	(4,735)	-	-
Gotovina i sredstva kod centralne banke			31. decembar 2020. Nivo 3
Nizak	38,986,824	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	38,986,824	-	-
Ispravka vrednosti	(4,824)	-	-
Hartije od vrednosti			U hiljadama dinara 31. decembar 2021. Nivo 3
Nizak	47,343,380	-	-
Srednji	333,191	-	-
Visok	1,280	-	110,496
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	47,677,851	-	110,496
Ispravka vrednosti	(14,823)	-	(110,496)
Hartije od vrednosti			31. decembar 2020. Nivo 3
Nizak	40,803,176	-	-
Srednji	452,226	-	-
Visok	4,877	-	171,766
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	41,260,279	-	171,766
Ispravka vrednosti	(13,130)	-	(171,766)
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			U hiljadama dinara 31. decembar 2021. Nivo 3
Nizak	35,722,156	-	2,991
Srednji	-	-	20,676
Visok	38	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	35,722,194	-	23,667
Ispravka vrednosti	(20,607)	-	(1,346)
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija			31. decembar 2020. Nivo 3
Nizak	18,146,851	231	134,340
Srednji	10,466	-	-
Visok	-	-	51,656
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	18,157,317	231	185,996
Ispravka vrednosti	(112,711)	-	(54,387)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

				U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Krediti i potraživanja od komitenata				
Nizak	68,477,074	6,432,395	378,662	-
Srednji	35,727,171	3,753,282	2,642,156	-
Visok	321,667	167,833	1,809,791	263,168
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	104,525,912	10,353,510	4,830,609	263,168
Ispravka vrednosti	(2,129,668)	(430,824)	(1,019,250)	(1,370)
Krediti i potraživanja od komitenata				31. decembar 2020.
Nizak	58,925,321	8,749,911	580,919	-
Srednji	36,861,376	4,640,817	788,108	-
Visok	1,403,020	157,048	2,400,061	233,991
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	97,189,717	13,547,776	3,769,088	233,991
Ispravka vrednosti	(2,468,126)	(454,225)	(1,103,113)	(5,900)
Ostala sredstva				U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Nizak	138,684	686	17,416	
Srednji	47,672	21,431	5,607	
Visok	26,263	289	81,263	
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	212,619	22,406	104,286	
Ispravka vrednosti	(11,838)	(1,574)	(84,335)	
Ostala sredstva				31. decembar 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Nizak	26,808	1,442	43,750	
Srednji	60,500	5,539	2,776	
Visok	21,594	319	93,337	
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	108,902	7,300	139,863	
Ispravka vrednosti	(12,102)	(464)	(81,395)	
Vanbilansna potraživanja				U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Nizak	22,242,045	169,452	848	
Srednji	4,077,724	46,516	434	
Visok	71,801	745	4,845	
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	26,391,570	216,713	6,127	
Ispravka vrednosti	(143,027)	(1,777)	(2,562)	
Vanbilansna potraživanja				31. decembar 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Nizak	16,595,628	230,695	8	
Srednji	4,716,864	59,089	100	
Visok	54,292	744	3,103	
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	21,366,784	290,528	3,211	
Ispravka vrednosti	(39,509)	(2,395)	(1,517)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Krediti sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

Krediti sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima su oni krediti koji su restrukturirani usled pogoršanog finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza o rokovima dospeća.

Ugovorom o restrukturiranju plasmana bitno se menjaju uslovi u odnosu na prethodni plasman i sva potraživanja od dužnika (odnosno njihov veći deo) zamenjuju se novim plasmanom.

Bitnom promenom uslova smatra se naročito: produženje roka vraćanja glavnice ili plaćanja kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja (otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate), promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate, promena načina valorizacije, i druge promene kojima se olakšava položaj dužnika.

Restrukturiranje plasmana je prihvatljivo za Banku samo ako se radi o plasmanima koji su na drugi način teško naplativi, a restrukturiranje plasmana po programu finansijske konsolidacije omogućava, u roku prihvatljivom za Banku, značajno poboljšanje finansijske situacije dužnika, sa velikim procentom sigurnosti naplate plasmana u ugovorenoj visini i u novim rokovima dospeća, dodatna obezbeđenja u vidu jemaca - pristupioca dugu ili upisom zaloge na pokretnoj i nepokretnoj imovini dužnika ili trećih lica, a što poboljšava kvalitet aktive.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu dužnika i ako proceni da će dužnik nakon restrukturiranja kredita ostvarivati novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate odlučuje se za proceduru restrukturiranja plasmana.

	U hiljadama dinara			
	Restrukturirani		Reprogramirani	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Privredni klijenti	2,449,716	2,935,224	141,249	231,619
Stanovništvo	152,882	191,115	22,545	30,082
Ukupno	2,602,598	3,126,339	163,794	261,701

Rizik koncentracije

Banka upravlja rizikom koncentracije uspostavljanjem sistema limita koji obuhvata limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima / delatnostima, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupi povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite itd.).

Krediti i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po sektorima, neto

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Sektor finansija i osiguranja	35,723,908	18,176,446
Sektor javnih preduzeća	8,894,041	8,060,841
Sektor privrednih društava	78,434,221	79,864,024
Sektor preduzetnika	448,440	691,907
Javni sektor	3,195,570	3,860,671
Sektor stanovništva	15,046,300	15,090,525
Sektor stranih lica	9,249,232	1,909,484
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	712,521	445,560
Sektor drugih komitenata	411,762	786,196
Stanje na dan	152,115,995	128,885,654

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Rizik koncentracije (Nastavak)

Krediti i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po geografskim područjima

	Srbija	Evropa	Ostalo	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	7,913,400	25,089,245	2,721,263	35,723,908
Krediti i potraživanja od komitenata	107,142,855	9,190,722	58,510	116,392,087
UKUPNO AKTIVA	115,056,255	34,279,967	2,779,773	152,115,995

	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3,079,177	13,000,760	2,096,509	18,176,446
Krediti i potraživanja od komitenata	108,799,724	1,559,644	349,840	110,709,208
UKUPNO AKTIVA	111,878,901	14,560,404	2,446,349	128,885,654

Krediti i potraživanja od komitenata po granama industrije

Naziv industrijske grane	31. decembar 2021.			U hiljadama dinara 31. decembar 2020.		
	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti
Poslovanje nekretninama	19,925,782	17%	(431,314)	15,453,802	13%	(591,713)
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	19,968,331	17%	(1,052,896)	15,549,030	14%	(1,397,806)
Preradivačka industrija	16,409,807	14%	(384,762)	14,080,975	12%	(409,095)
Stanovništvo	16,352,504	14%	(764,016)	16,209,814	14%	(638,410)
Građevinarstvo	11,569,322	10%	(272,402)	11,276,253	10%	(184,238)
Saobraćaj i skladištenje	9,203,313	8%	(193,940)	6,471,101	6%	(98,360)
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	6,338,156	5%	(179,574)	7,734,253	7%	(309,297)
Informisanje i komunikacije	5,344,843	4%	(70,495)	896,326	1%	(19,524)
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacijom	5,037,858	4%	(58,517)	7,252,837	6%	(38,556)
Usluge smeštaja i ishrane	4,160,150	3%	(35,521)	4,880,354	4%	(86,521)
Finansijska delatnost i delatnost osiguranja	1,152,957	1%	(3,909)	8,121,622	7%	(91,965)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1,004,886	1%	(24,544)	1,470,973	1%	(68,437)
Umetnost, zabava i rekreacija	866,579	1%	(79,789)	425,343	0%	(10,234)
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	763,080	1%	(9,217)	1,915,970	2%	(18,545)
Obrazovanje	656,649	1%	(400)	605,291	1%	(159)
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	545,824	0%	(5,085)	1,206,900	1%	(57,080)
Snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	356,845	0%	(4,697)	705,696	1%	(4,667)
Ostale uslužne delatnosti	206,009	0%	(8,655)	467,977	0%	(6,557)
Rudarstvo	79,041	0%	(1,248)	1,736	0%	(29)
Zdravstvena i socijalna zaštita	31,263	0%	(131)	14,319	0%	(171)
JKUPNO	119,973,199	100%	(3,581,112)	114,740,572	100%	(4,031,364)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika

U cilju zaštite od kreditnog rizika, najčešća praksa koju Banka koristi, pored redovnog praćenja poslovanja klijenta, je i pribavljanje sredstava obezbeđenja, kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i ublažava kreditni rizik.

Kao standardni instrumenti obezbeđenja potraživanja uzimaju se od dužnika ugovorno ovlašćenje kao i menice sa adekvatnim ovlašćenjem, dok se kao dodatni instrumenti obezbeđenja uzimaju hipoteke na nepokretnostima, zaloga na pokretnoj imovini, delimično ili potpuno pokriće plasmana depozitom, dobijanje garancije druge banke ili drugog pravnog lica, obezbeđenje adekvatnim hartijama od vrednosti, ugovaranje sadužništva drugog pravnog lica koji time postaje solidarni dužnik, a kada se radi o stambenim kreditima uzimaju se i osiguranja kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita.

U slučaju ugovaranja hipoteke na nepokretnostima ili zaloge na pokretnoj imovini, Banka uvek zahteva procenu vrednosti urađenu od strane ovlašćenog proceritelja, a sve u cilju minimiziranja potencijalnog rizika.

U sledećim pregledima vrednost kolateralna je prikazana prema fer vrednosti kolateralala, tako da je vrednost kolateralala prikazana samo do iznosa bruto plasmana (u slučaju kada vrednost kolateralala prekoračuje iznos kredita). Kada je vrednost kolateralala niža od bruto vrednosti plasmana iskazuje se vrednost kolateralala.

Vrednost kolateralala i garancija primljenih u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku koji proizilazi iz plasmana klijentima, prikazan je u sledećim tabelama:

	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Privredni klijenti	42,603,531	-	6,258,824	29,097,005	77,959,360
Preduzetnici	402,211	-	75,847	8,552	486,610
Ukupno privredni klijenti	43,005,742	-	6,334,671	29,105,557	78,445,970
Gotovinski krediti	127,751	-	333,535	-	461,286
Kreditne kartice	200	-	287,003	-	287,203
Tekući računi-overdraft	-	-	7,191	-	7,191
Stambeni krediti	5,807,254	-	156,767	-	5,964,021
Poljoprivredni krediti	194,037	-	29,721	217	223,975
Ostalo	74,797	-	38,166	982	113,945
Ukupno stanovništvo	6,204,039	-	852,383	1,199	7,057,621
Ukupno	49,209,781	-	7,187,054	29,106,756	85,503,591

Napomena: Deo stambenih kredita koji je pokriven nekretninama osiguran je kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita (decembar 2021. godine: 1,040,074 hiljade dinara).

Ostala sredstva obezbeđenja uključuju zaloge na robi, zaloge na potraživanjima, zaloge na opremi, zaloge na akcijama, zaloge na plemenitim metalima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

Odnos visine kredita i procenjene vrednosti nekretnine koja se drži kao kolateral prati se prema rasponu Loan to Value ratio - LTV racio.

Pregled stambenih kredita prema rasponu LTV racija

	<u>31. decembar 2021.</u>	<u>U hiljadama dinara 31. decembar 2020.</u>
<50%	1,979,971	1,487,083
51% - 70%	1,764,852	1,797,677
71% - 100%	2,539,411	2,184,670
100% - 150%	57,720	109,621
>150%	93,138	24,248
Ukupno	6,435,092	5,603,299
<i>Prosečni LTV</i>	55%	57%

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja

Sredstva obezbeđenja preuzeta od strane Banke u procesu naplate plasmana, prikazana su u narednom pregledu:

	<u>31.decembar 2021.</u>	<u>U hiljadama dinara 31. decembar 2020.</u>
Poslovni objekti (Napomena 33)	728,086	836,049
Stalna sredstva namenjena prodaji	5,537	5,537
Oprema (Napomena33)	20,102	20,101
Ukupno	753,725	861,687

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava) ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Rizik likvidnosti se ogleda u dnevnoj neusklađenosti priliva i odliva, ročnoj neusklađenosti obaveza i potraživanja, neusklađenosti dinarskih i deviznih priliva i odliva, neusklađenosti gotovinskih i bezgotovinskih tokova ili disproporciji nivoa i strukture bilansne i vanbilansne aktive i pasive. U tom smislu, likvidnost Banke podrazumeva sagledavanje ukupne likvidnosti na više načina (dugoročno i kratkoročno, likvidnost u gotovinskom poslovanju, likvidnost u bezgotovinskom poslovanju, likvidnost u dinarskom i deviznom poslovanju itd.).

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U cilju identifikacije rizika likvidnosti, Banka redovno prati:

- stanja na dinarskom i deviznim računima;
- stanja i odnos bilansnih pozicija;
- promene odnosa pojedinih bilansnih pozicija;
- apsolutne i prosečne visine depozita;
- promenu kvaliteta kreditnog portfolija;
- oscilacije i trend kretanja depozita najznačajnijih deponenata;
- vanbilansne pozicije radi utvrđivanja potencijalnih odliva sredstava;
- međusobnu povezanost rizika likvidnosti izvora sredstava i tržišnog rizika likvidnosti;
- izveštaje o pokazatelju likvidnosti i užem pokazatelju likvidnosti;
- pokazatelj pokrića likvidne aktive (LCR – liquidity coverage ratio);
- pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR – net stable ratio); i
- planove priliva i odliva sredstava.

Osnovni metod merenja likvidnosti podrazumeva procenu i upoređivanje svih budućih novčanih priliva i odliva po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki u različitim vremenskim intervalima, a sa ciljem utvrđivanja potencijalnih nedostataka likvidnih sredstava, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u uslovima stresnih događaja, odnosno krize likvidnosti. Za potrebe merenja i praćenja rizika likvidnosti Banka je uspostavila proces:

- dnevnog planiranja i praćenja ostvarenja planova svih priliva i odliva sredstava pojedinačno u svim značajnim valutama u kojima Banka posluje i ukupno za sve valute; i
- praćenja stanja i promena stanja imovina i obaveza za period do njihovog dospeća kao i po značajnim valutama – pojedinačno i ukupno za sve valute.

Merjenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita. U cilju zaštite od rizika likvidnosti i merenja, Banka sprovodi GAP analizu kao i stres testiranje.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identificuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti i užim pokazateljem likvidnosti koji su se u toku 2021. godine kretali znatno iznad definisanih limita:

	Pokazatelj likvidnosti		Uži pokazatelj likvidnosti		Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom	
	2021.	2020.	2021.	2020.	2021.	2020.
Na dan 31.12.	2.44	2.90	2.22	2.74	197%	194%
Prosek godine	3.03	2.47	2.72	2.21	197%	178%
MAX	4.20	3.45	3.90	3.05	272%	195%
MIN	2.34	1.71	2.08	1.36	152%	149%
Regulatorni limit	1.00		0.70		100%	

U procesu merenja rizika likvidnosti Banka koristi i GAP analizu, grupisanjem bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanim vremenom za generisanje novčanog toka (priliva ili odliva). Prilikom izrade internog izveštaja GAP-a likvidnosti sagledava se celokupna aktiva, obaveze i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i sortiranje istih se vrši u više vremenskih perioda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine**

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka definiše i interne limite na osnovu internog izveštaja GAP likvidnosti koji se odnose na kumulativne GAP-ove sa uključenim dodatnim kapacitetom likvidnosti (CBC). Dodatni kapacitet likvidnosti čini imovina koja se smatra visoko likvidnom, odnosno imovina pogodna za zalagu koja može biti pretvorena u likvidnost u toku jednog dana.

Pored toga, Banka je za GAP likvidnosti koji se odnosi na kritični scenario likvidnosti (stres test) postavila i interni Time to Wall limit koji pokazuje maksimalni vremenski horizont likvidnosti odnosno broj dana kada je kumulativni GAP veći od 0. Tokom 2021. godine, Banka je bila usklađena sa internu definisanim limitima GAP-a likvidnosti kao i Time to Wall limitom.

Banka najmanje jednom godišnje testira Krizni plan likvidnosti Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja i proverava period preživljavanja, način pristupa raspoloživim ili potencijalnim izvorima likvidnosti, a naročito izvorima koji se ne koriste u redovnom poslovanju.

Krizni plan likvidnosti sadrži procedure za rano otkrivanje mogućih problema u vezi sa likvidnošću Banke, koje uključuju listu indikatora ranog upozorenja, imena i funkcije lica odgovornih za identifikovanje problema i lica koja o tome moraju biti obaveštena.

Pregled ročne strukture monetarne aktive i monetarne pasive na dan 31. decembra za 2021. i 2020. godinu dat je u nastavku. Ovaj pregled sadrži monetarne bilansne pozicije koje su raspoređene prema preostalom dospeću. Banka je primenila konzervativnu pretpostavku o transakcionim depozitima i depozitima po viđenju koji su u skladu sa tim smešteni u vremenski interval do jednog meseca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 Godina	Preko 5 godina	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	33,670,738	-	-	-	-	-	33,670,738
Potraživanje na osnovu derivata	19,721	-	-	-	-	-	19,721
Hartije od vrednosti	11,103,105	2,912,436	1,203,696	227,770	16,436,766	15,779,255	47,663,028
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	30,547,386	822,862	145,769	-	458,238	3,749,653	35,723,908
Krediti i potraživanja od komitenata	1,963,369	5,401,589	9,759,072	15,681,421	68,218,332	15,368,304	116,392,087
Ostala sredstva	12,405	24,811	-	-	71,925	112,702	221,843
UKUPNO AKTIVA	77,316,724	9,161,698	11,108,537	15,909,191	85,185,261	35,009,914	233,691,325
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	14,841,785	276,732	1,245,735	1,430,777	6,038	-	17,801,067
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	98,130,872	22,123,338	10,139,155	23,933,876	25,952,307	1,390,845	181,670,393
Ostale obaveze	1,198,072	72,228	59,396	111,579	424,748	24,700	1,890,723
UKUPNO OBAVEZE	114,170,729	22,472,298	11,444,286	25,476,232	26,383,093	1,415,545	201,362,183
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,854,005)	(13,310,600)	(335,749)	(9,567,041)	58,802,168	33,594,369	32,329,142
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,854,005)	(50,164,605)	(50,500,354)	(60,067,395)	(1,265,227)	32,329,142	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	U hiljadama dinara 31. decembar 2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	38,982,000	-	-	-	-	-	38,982,000
Potraživanje na osnovu derivata	47	-	-	-	-	-	47
Hartije od vrednosti	7,247,204	1,737,610	1,324,027	1,189,441	16,169,814	13,579,053	41,247,149
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	13,755,652	389,633	33,146	505	456,981	3,540,529	18,176,446
Krediti i potraživanja od komitenata	5,061,825	6,282,679	6,616,505	19,153,463	64,833,792	8,760,944	110,709,208
Ostala sredstva	24,928	49,857	-	-	748	86,524	162,057
UKUPNO AKTIVA	65,071,656	8,459,779	7,973,678	20,343,409	81,461,335	25,967,050	209,276,907
Obaveze po osnovu finansijskih derivata	569	-	-	-	-	-	569
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10,034,177	3,669,965	360,535	583,566	45,934	-	14,694,177
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	89,932,975	22,362,748	7,832,370	22,363,809	20,815,520	1,133,506	164,440,928
Ostale obaveze	1,358,982	66,072	51,339	94,127	441,714	3,244	2,015,478
UKUPNO OBAVEZE	101,326,703	26,098,785	8,244,244	23,041,502	21,303,168	1,136,750	181,151,152
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2020. godine	(36,255,047)	(17,639,006)	(270,566)	(2,698,093)	60,158,167	24,830,300	28,125,755
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2020. godine	(36,255,047)	(53,894,053)	(54,164,619)	(56,862,712)	3,295,455	28,125,755	-

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici u užem smislu obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti, cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja i robni rizik. U širem smislu, tržišnim rizikom se smatra i rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti navedenim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu. Radi adekvatnog upravljanja tržišnim rizicima, Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja, i koja obezbeđuje odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i upravljanja rizicima.

Banka je tokom 2021. godine bila usklađena sa interno i eksterno definisanim limitima izloženosti deviznom riziku.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 4.6 milijardi dinara. Od IV kvartala 2018. godine, Banka je počela da obračunava kapitalne zahteve za cenovni rizik u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Banka u toku 2021. godine nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

4.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Deviznom riziku su izložene sve pozicije Banke izražene u stranoj valuti, dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom i pozicije u zlatu.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku.

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u značajnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje. Otvorena devizna pozicija Banke predstavlja razliku između potraživanja i obaveza Banke u stranoj valuti i u dinarima koja su indeksirana valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Osnova merenja i procene izloženosti deviznom riziku jeste izračunavanje devizne pozicije po svim pojedinačno značajnim valutama i po svim ostalim valutama koje se iskazuju objedinjeno.

Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku. Merenje i praćenje deviznog rizika vrši se svakodnevno uz obavezu izrade detaljnijih izveštaja o pokazatelju deviznog rizika u skladu sa internim aktima u slučajevima:

- kada se dva uzastopna pokazatelja deviznog rizika razlikuju za dva procentna poena;
- kada zbir pet uzastopnih apsolutnih razlika u pokazatelju deviznog rizika iznosi više od pet procentnih poena.

U toku 2021.godine, pokazatelj deviznog rizika je bio u okvirima internog i regulatornog limita:

	2021.	2020.
Na dan 31. decembar	3.34%	3.42%
MAX	11.44%	17.04%
MIN	0.02%	0.02%
Regulatorni limit	Maksimum 20%	Maksimum 20%

U cilju efikasne kontrole deviznog rizika Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i eventualna odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje izloženost Banke deviznom riziku odnosno neto otvorenu deviznu poziciju po valutama na dan 31. decembra 2021. godine:

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	U hiljadama dinara 31. decembar 2021 Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16,050,350	137,511	264,372	25,592	16,477,825
Hartije od vrednosti	10,415,029	-	-	-	10,415,029
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	25,879,176	2,993,943	88,750	64,698	29,026,567
Krediti i potraživanja od komitenata	81,052,013	1,259,757	25,629	-	82,337,399
Ostala sredstva	1,796,003	94	1	-	1,796,098
UKUPNO AKTIVA	135,192,571	4,391,305	378,752	90,290	140,052,918
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	16,092,146	37,935	92	-	16,130,173
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	108,281,930	4,486,328	3,127,853	90,164	115,986,275
Rezervisanja	43,542	2,706	-	-	46,248
Ostale obaveze	648,486	31,421	1,679	1,547	683,133
UKUPNO OBAVEZE	125,066,104	4,558,390	3,129,624	91,711	132,845,829
Vanbilans - neto spot pozicija	(8,895,086)	170,653	2,744,741	-	(5,979,692)
Duga devizna pozicija	1,231,381	3,568	-	2,033	1,236,982
Kratka devizna pozicija	-	-	6,131	3,454	9,585
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31.12.2021. godine	1,231,381	3,568	(6,131)	(3,454)	1,236,982

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Gotovina i sredstva kod centralne banke
Hartije od vrednosti
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija
Krediti i potraživanja od komitenata
Ostala sredstva

UKUPNO AKTIVA

Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima
Rezervisanja
Ostale obaveze

UKUPNO OBAVEZE

Vanbilans - neto spot pozicija
Duga devizna pozicija
Kratka devizna pozicija

Neto otvorena devizna pozicija na dan 31.12.2020. godine

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	U hiljadama dinara 31. decembar 2020 Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	15,016,640	112,158	537,563	32,035	15,698,396
Hartije od vrednosti	12,343,312	-	-	-	12,343,312
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	13,814,464	2,478,386	76,521	100,649	16,470,020
Krediti i potraživanja od komitenata	70,161,753	1,306,448	40,964	-	71,509,165
Ostala sredstva	1,164,984	39	1	-	1,165,024
UKUPNO AKTIVA	112,501,153	3,897,031	655,049	132,684	117,185,917
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	12,615,058	74,503	90	-	12,689,651
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	96,982,643	4,571,347	2,171,982	125,627	103,851,599
Rezervisanja	16,075	1,912	-	-	17,987
Ostale obaveze	688,557	32,861	1,602	1,450	724,470
UKUPNO OBAVEZE	110,302,333	4,680,623	2,173,674	127,077	117,283,707
Vanbilans - neto spot pozicija	(3,473,554)	778,395	1,518,742	-	(1,176,417)
Duga devizna pozicija	-	-	117	7,161	7,278
Kratka devizna pozicija	1,274,734	5,197	-	1,554	1,281,485
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31.12.2020. godine	(1,274,734)	(5,197)	117	7,161	(1,281,485)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2021. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)**

Banka sprovodi redovno stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika. Tabela u nastavku prikazuje uticaj promene deviznog kursa na pokazatelj deviznog rizika i otvorenu deviznu poziciju:

Pokazatelj deviznog rizika (%)	31. decembar 2021. godine Otvorena devizna pozicija (000 dinara)
Depresijacija RSD (15%)	3,84% 185,547

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se dnevno.

Za potrebe dodatnog praćenja i procene deviznog rizika, Banka je od početka 2020. godine primenila i VaR model (Value-at-Risk) otvorene devizne pozicije koji prati na dnevnom nivou. VaR predstavlja meru najvećeg očekivanog gubitka koji Banka može pretrpeti pod normalnim tržišnim okolnostima tokom određenog vremenskog perioda za definisani nivo poverenja (verovatnoću). Tri osnovna parametra koja se uzimaju u obzir prilikom ocene VaR-a su: vremenski period, verovatnoća (interval poverenja) i valuta.

Parametri ocene VaR-a koje Banka primenjuje su sledeći:

- vremenski period – 1 dan;
- verovatnoća (interval poverenja) – 99%; i
- valuta (sve valute u kojima banke ima otvorenu deviznu poziciju).

Banka svakodnevno obračunava VaR vrednost otvorene devizne pozicije (uzimajući u obzir neto dugu ili neto kratku poziciju u svakoj valuti), sa jedne strane i ostvareni dobitak / gubitak u odnosu na prethodni dan u zavisnosti od kretanja deviznog kursa, sa druge strane Banka je uspostavila i sistem internih limita - „VaR limit“.

Interni limiti za praćenje VaR-a otvorene devizne pozicije nisu kvantifikovani egzaktno u apsolutnim iznosima, već se prekoračenja limita posmatraju u odnosu na obračunatu vrednost VaR - a koja predstavlja gornju granicu dozvoljenog gubitka iz ugla Banke. U tom smislu se smatra da je Banka prekoračila VaR limit ukoliko je ostvareni dnevni gubitak po osnovu devizne pozicije niži od maksimalno ocenjenog gubitka po osnovu obračunatog VaR - a otvorene devizne pozicije.

Takođe, Banka prati i limit maksimalnog profita, koji se smatra prekoračenim ukoliko je ostvareni dnevni dobitak po osnovu devizne pozicije veći od maksimalno ocenjenog dobitka po osnovu obračunatog VaR - a otvorene devizne pozicije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2 Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa. Kretanje kamatnih stopa direktno utiče na stvaranje, generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili fiksirane cene kamatonosnih instrumenata.

Oblici kamatnog rizika su:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- rizik krive prinosa usled promene oblika krive prinosa (yield curve risk);
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena (basis risk); i
- rizik opcija kome je banka izložena zbog ugovorenih odredaba kao što je npr. prevremenja otplate kod kredita, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja itd. (optionality risk).

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analiza (Metod modifikovanog trajanja), Metod promene Basis Point Value - BPV metodologija, Racio analiza i Stres testovi.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u. Interni limiti za kamatni rizik uključuju limite izloženosti BPV efekta (po valuti i ukupno), limit racija koeficijenta dispariteta i limit Kamatnog GAP-a modifikovanog trajanja pri standardnom kamatnom šoku od 200 BP u odnosu na regulatorni kapital Banke. U toku 2021. godine nije bilo probijanja interna postavljenih limita.

U tabeli u nastavku nalazi se pregled navedenih internih limita na 31. decembra 2021. i 2020. godine:

	Limiti	31. decembar 2021. godine	31. decembar 2020. godine
Koeficijent dispariteta	0.9-1.5	1.03	0.98
Izloženost Banke kamatnom riziku – BPV metodologija ukupna izloženost (000 RSD)	35,000	5.813	4,819
Izloženost Banke kamatnom riziku – Gap modifikovanog trajanja pri kamatnom šoku od 200bp (%)	Max 20%	1.87%	1.18%

Izloženost kamatnom riziku se sagledava na osnovu izveštaja o kamatnom GAP-u koji uključuje pregled monetarne aktive i pasive kako je dato u nastavku:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

	Do 1 mesec	Od 1. do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	13,285,331	-	-	-	-	-	13,285,331	20,385,407	33,670,738	
Potraživanje na osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	19,721	19,721	
Hartije od vrednosti	7,068,649	6,897,557	937,434	-	11,884,160	15,404,917	42,192,717	5,470,311	47,663,028	
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	30,238,121	818,617	146,714	-	458,570	3,717,234	35,379,256	344,652	35,723,908	
Krediti i potraživanja od komitenata	22,252,688	11,485,362	8,613,336	10,107,394	56,735,949	6,972,761	116,167,490	224,597	116,392,087	
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	221,843	221,843	
UKUPNO AKTIVA	72,844,789	19,201,536	9,697,484	10,107,394	69,078,679	26,094,912	207,024,794	26,666,531	233,691,325	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	14,809,600	272,881	1,242,318	1,416,287	21,541	-	17,762,627	38,440	17,801,067	
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	94,965,245	24,279,764	10,357,962	23,820,387	26,038,026	1,306,483	180,767,867	902,526	181,670,393	
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	1,890,723	1,890,723	
UKUPNO OBAVEZE	109,774,845	24,552,645	11,600,280	25,236,674	26,059,567	1,306,483	198,530,494	2,831,689	201,362,183	
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,930,056)	(5,351,109)	(1,902,796)	(15,129,280)	43,019,112	24,788,429	8,494,300	23,834,842	32,329,142	
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	(36,930,056)	(42,281,165)	(44,183,961)	(59,313,241)	(16,294,129)	8,494,300	8,494,300	23,834,842	32,329,142	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

	Do 1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno	U hiljadama dinara 31. decembar 2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	20,095,354	-	-	-	-	-	20,095,354	18,886,646	38,982,000	
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Potrazivanje na osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	47	47	
Hartije od vrednosti	4,518,226	5,780,854	997,160	958,062	12,774,873	12,203,158	37,232,333	4,014,816	41,247,149	
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	14,871,627	382,295	32,811	-	458,563	2,350,863	18,096,159	80,287	18,176,446	
Krediti i potraživanja od komitenata	2,289,547	7,099,065	5,980,582	17,363,687	68,204,074	8,373,472	109,310,427	1,398,781	110,709,208	
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	162,057	162,057	
UKUPNO AKTIVA	41,774,754	13,262,214	7,010,553	18,321,749	81,437,510	22,927,493	184,734,273	24,542,634	209,276,907	
Obaveze na osnovu finansijskih derivata	-	-	-	-	-	-	-	569	569	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	13,549,434	142,983	352,591	583,061	45,934	-	14,674,003	20,174	14,694,177	
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima	90,018,012	23,077,592	7,728,276	22,011,336	20,078,505	684,440	163,598,161	842,767	164,440,928	
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	2,015,478	2,015,478	
UKUPNO OBAVEZE	103,567,446	23,220,575	8,080,867	22,594,397	20,124,439	684,440	178,272,164	2,878,988	181,151,152	
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2020. godine	(61,792,692)	(9,958,361)	(1,070,314)	(4,272,648)	61,313,071	22,243,053	6,462,109	21,663,646	28,125,755	
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2020. godine	(61,792,692)	(71,751,053)	(72,821,367)	(77,094,015)	(15,780,944)	6,462,109	6,462,109	21,663,646	28,125,755	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

U procesu merenja kamatnog rizika Banka koristi GAP analizu u koju se uključuju sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa Banke u skladu sa:

- Ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) - sve što dospeva pre pomenutog datuma ponovnog fiksiranja kamatne stope raspoređuje se po vremenskim korpama na osnovu preostalog dospeća. U slučaju administrativnih kamatnih stopa (npr. referentna stopa, eskontna stopa) za koje se ne zna tačan datum ponovnog fiksiranja, raspored u odgovarajuće vremenske korpe se vrši na osnovu analize istorijskih podataka; i
- Preostalim dospećem odnosne stavke (u slučaju fiksnih kamatnih stopa) – raspored se vrši u skladu sa anuitetnim planom.

Jedan od segmenata upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva i sagledavanje izloženosti kamatnom riziku u stresnim uslovima. Banka mesečno sprovodi stres testove, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na neto dobit i kapital Banke, i u toku 2021. godine nije bilo prekoračenja limita.

Standardni stres test podrazumeva scenario koji se bazira na pretpostavljenim kretanjima referentnih domicilnih i ino kamatnih stopa:

- Scenario 1 - Pad varijabilnih kamatnih stopa za 200 BP; i
- Scenario 2 - Brži rast pasivnih od aktivnih kamatnih stopa (100 BP/50 BP).

	Uticaj Scenarija 1 (u 000 dinara) na 31. decembar 2021. godine	Uticaj Scenarija 2 (u 000 dinara) na 31. decembar 2021. godine
Limit (%)		
Na dobit	± 50%	-5.17%
Na neto aktivu	± 10%	-0.13%
Na kapital	± 10%	-0.90%

Takođe, Banka posebno sagledava rizik opcije, odnosno uticaj prevremene otplate kredita i povlačenja depozita, analizirajući istorijsko ponašanje klijenata Banke uz korišćenje ekspertske procene. Kod određenih pozicija kod kojih ne postoji datum dospeća, odnosno nema datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa, Banka vrši procenu istorijskog kretanja i koristi odgovarajuće modele.

4.3.3. Cenovni rizik

Banka je na 31. decembra 2021. godine u Knjizi trgovanja imala vlasničke hartije od vrednosti banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 4.6 milijardi dinara. S obzirom da vrednost pozicija iz knjige trgovanja prelazi 1.8 milijardi dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu kao i da je u jednom momentu prešla 2.4 milijarde dinara (tačka 310, stav 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banke), Banka je na 31. decembra 2021. godine obračunala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik.

U toku cele godine knjiga trgovanja se kretala u okvirima interno postavljenih limita.

Kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine iznosio je 729.4 miliona dinara.

Banka nije ugovarala forward transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.4. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Procesom upravljanja operativnim rizicima obuhvaćeni su i rizici koji predstavljaju obradu podataka o ličnosti, kao što je slučajno ili nezakonito uništavanje, gubitak, izmena, neovlašćeno otkrivanje ili pristup podacima o ličnosti koji su preneti, koji se čuvaju ili su na drugi način obrađivani.

Operativni rizici se identifikuju za sve značajne proizvode, eksternalizaciju usluga, procese, sisteme i eksterne faktore. Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika, kao i putem prikupljanja podataka o događajima koji se smatraju operativnim rizikom.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim licima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijске usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propuste u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propuste u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovним postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima Banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u Banci.

Banka meri izloženosti operativnim rizicima kvantitativno i kvalitativno. Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika. Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke. Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procenjuje i da li i kako mogu aktivnosti čije je obavljanje (ako je) poverila trećim licima uticati na nivo operativnih rizika.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica, predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Upravni odbor Banke, usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, a Izvršni odbor banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje, obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti (uključujući i aktivnosti poverene trećim licima), resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

Na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine, kapitalni zahtev za operativni rizik iznosi 1.99 milijardi dinara, odnosno 1.76 milijardi dinara.

4.5. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče ideo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru); i
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru, i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja).

Izloženost Banke riziku ulaganja se u 2021. godini kretala u okviru propisanih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.6. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika ili istoj ili sličnoj vrsti rizika – rizik koncentracije, odnosi se na velike izloženosti Banke, odnosno izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke koji predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala Banke u iznosu do jedne trećine njenog osnovnog kapitala, a u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke. Izloženost Banke prema jednom odnosno grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke, a zbir svih velikih izloženosti ne sme preći 400% kapitala Banke obračunatog na prethodno opisani način.

Kontrolu rizika izloženosti Banka vrši uspostavljenim limitima izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija kao i korišćenjem instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, a u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke.

Na dan 31. decembra 2021. godine najveća izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica iznosi je 30.02% (o čemu je obaveštена Narodna banka Srbije), dok je zbir velikih izloženosti na nivou od 235.06%. Pokazatelj izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica usklađen je prvog narednog radnog dana, odnosno 4. januara 2022. godine.

4.7. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos; i
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji); i
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika, Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje. Banka sprovodi internu usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitala svoje poslovanje od navedenog rizika.

Izloženost Banke riziku zemlje porekla se u 2021. godini kretala u okviru propisanih limita.

4.8. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne strategije Banke.

Banka svoje strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje definiše Poslovnom politikom i strategijom sa strateškim planom Banke za trogodišnji period.

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Bazel III standardom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.8. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Basel III standardom.

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su :

- održavanje minimalnog iznosa kapitala u visini dinarske protivvrednosti od 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna;
- održavanje minimalnih nivoa regulatorno propisanih pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja;
- ostvarivanje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja; i
- ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou iznad propisanog nivoa (4,5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno omogućava i pokriće zahteva za kombinovanim zaštitnim slojem kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Banka je na dan 31. decembar 2021. godine obračunala pokazatelje adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i ukupnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

	U hiljadama dinara
	31. decembar 2021.
Osnovni akcijski kapital	36,818,798
Dopunski kapital	267,928
Kapital	<u>37,086,726</u>
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	146,839,827
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	10,354,757
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	24,839,304
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	<u>18,471</u>
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	20.22%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	20.22%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	20.37%
 31. decembar 2020.	
Osnovni akcijski kapital	37,175,138
Dopunski kapital	267,966
Kapital	<u>37,443,104</u>
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	137,956,819
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	8,005,659
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	22,002,039
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	<u>5,795</u>
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	22.13%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	22.13%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	22.29%

Tokom 2021. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio znatno iznad propisanog regulatornog limita od 8%.

Visina i struktura kapitala Banke u svakom trenutku mora da obezbedi pokriće minimalnih kapitalnih zahteva kao i interne kapitalne zahteve za rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena, a u svemu u skladu sa Strategijom i Politikom za upravljanje rizicima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala (Nastavak)

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturu internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja acionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke: Skupštine Banke, Upravnog odbora, Izvršnog odbora, drugih odbora Banke, kao i nadležnih sektora i službi Banke: Sektora kontrole rizika, Sektora sredstava i upravljanja bilansom, Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja, Službe za planiranje, analizu i kontrolu i Službe unutrašnje revizije;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbitnih stavki od kapitala;
- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za kreditni rizik (utvrđivanje aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnih zahteva za rizik izmirenja/isporuke i kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike;
- izračunavanje kapitalnih zahteva za operativne rizike;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom; kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja i procene budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u onim budućim periodima na koje promene procena utiču.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke i ostali izvori procenjivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalno značajne korekcije pozicija u finansijskim izveštajima sledećeg perioda.

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju

Rezervisanja za kreditne gubitke

Obezvredjenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Identifikacija i vrednovanje obezvredjenja.

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvredjenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvredjenja, a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolateralna. Svako obezvredeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju (Nastavak)

Rezervisanja za kreditne gubitke (Nastavak)

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju karakteristike slične kreditnom riziku usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomski faktore.

Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se prepostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima. Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od prepostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

Utvrđivanje fer vrednosti

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrđiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Vrednovanje po fer vrednosti. Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, prepostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretnе instrumente.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Prepostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 36 uz finansijske izveštaje.

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke

Vrednovanje finansijskih instrumenata

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9.

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenjivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrđive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedene iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenjivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrđivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrđivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrđive korekcije ili prepostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenjivanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (Nastavak)

Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Tehnike procenjivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrđive tržišne cene, kao i druge metode procene. Prepostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenjivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenjivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenjivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrđivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenjivanja i prepostavki od strane rukovodstva. Utvrđivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i prepostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovjenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

Računovodstvene procene vezane za procenu postojanja kontrole nad pravnim licima

U skladu sa zahtevima MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 „Obelodanjanjivanje o učešćima u drugim entitetima“, Banka procenjuje postojanje kontrole nad entitetom u koji je investirano i razmatra sve činjenice, događaje i okolnosti koje ukazuju na to da je došlo do promena u jednom ili više od tri elementa kontrole. Banka takođe razmatra promene koje utiču na njenu izloženost, ili prava na varijabilne prinose zbog njegove povezanosti sa entitetom u koji je investirano. Inicijalna procena kontrole od strane Banke se ne menja samo zato što su nastupili drugi uslovi na tržištu (na primer, promena u prinosima entiteta u koji je investirano izazvana tržišnim uslovima), osim ako promene uslova na tržištu imaju za posledicu promene jednog ili više od tri elemenata kontrole ili je došlo do promene u celokupnom odnosu sa entitetom u koji je investirano.

Prema MSFI 10, investitor kontroliše entitet u koji je investirano kada je izložen, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirao. Dakle, investitor kontroliše entitet u koji je investirao ako i samo ako investitor ima sve što sledi:

- (a) moć nad entitetom u koji je investirao;
- (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao; i
- (c) sposobnost da koristi svoju moć nad entitetom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinaosa za investitora.

Imajući u vidu zahteve pomenutih standarda, a na osnovu sopstvene procene, Banka je utvrdila da je u toku 2018. godine stekla kontrolu nad privrednim društvom u koji je investirala, ali da nema obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine jer ispunjava sve zahteve MSFI 10.4. i člana 32. Zakona o računovodstvu.

Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabela koja sledi sadrži analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti.

				U hiljadama dinara 31. decembar 2021. Ukupna aktiva/pasiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	19,721	19,721
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10,270,858	-	-	10,270,858
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	36,533,272	-	36,533,272
Ukupno	10,270,858	36,533,272	19,721	46,823,851

U Nivou 1 raspoređuju se finansijski instrumenti kojima se trguje na berzi, dok Nivo 2 sadrži hartije od vrednosti čija se fer vrednost procenjuje na osnovu interna razvijenih modela koji se baziraju na informacijama sa aukcija na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti. Fer vrednost aktive određena cenom za instrumente sličnih karakteristika se raspoređuje u Nivo 3.

Pregled knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti finansijske aktive i pasive koja se ne vrednuje po fer vrednosti:

				U hiljadama dinara 31. decembar 2021.	
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	116,392,087	121,286,290	-	-	121,286,290
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	858,898	892,878	-	-	892,878
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	181,670,393	182,176,669	-	-	182,176,669

Metodologija i prepostavke koje su korišćene za obračun fer vrednosti za navedena finansijska sredstva i obaveze koja nisu prikazana po fer vrednosti u finansijskim izveštajima su sledeće:

Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Ova prepostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika.

Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolija sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

7.1. Bilans uspeha Banke po segmentima

Naziv pozicije	Corporate	Public	SME	Stanovništvo	Ostalo	U hiljadama dinara 2021.
Prihodi od kamata	4,454,368	689,524	304,161	1,117,897	1,176,415	7,742,365
Rashodi kamata	(289,262)	(211,205)	(35,631)	(781,621)	(318,870)	(1,636,589)
Neto prihodi po osnovu kamata	4,165,106	478,319	268,530	336,276	857,545	6,105,776
Prihodi od naknada i provizija	711,522	160,643	516,777	583,359	378,404	2,350,705
Rashodi naknada i provizija	(61,293)	(247)	(28,206)	(9,128)	(571,334)	(670,208)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	650,229	160,396	488,571	574,231	(192,930)	1,680,497
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	1,705,757	1,705,757
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	1,417	1,417
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	(119,901)	(119,901)
Neto dobitak po osnovu umanjenja obezvredjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	643,390	643,390
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	21,539	21,539
Ostali poslovni prihodi	251,022	4,711	68,700	29,822	132,315	486,570
Ukupni poslovni prihodi	5,416,912	854,878	889,638	1,731,078	4,059,237	12,951,743
Ukupni poslovni rashodi	(350,555)	(211,452)	(63,837)	(790,749)	(1,010,105)	(2,426,698)
Ukupni neto poslovni prihodi	5,066,357	643,426	825,801	940,329	3,049,132	10,525,045
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,321,584)	(1,321,584)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(475,356)	(475,356)
Ostali prihodi	-	-	-	-	460,049	460,049
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,661,978)	(2,661,978)
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	5,066,357	643,426	825,801	940,329	(949,737)	6,526,176
Dobit pre oporezivanja (Banka)						6,526,176

* Pozicija Ostalo obuhvata sve prihode/rashode koji se ne odnose na prethodno navedene segmente, uključuje Treasury, kao i druge pozicije koje nisu direktno raspoređene za prikazane segmente.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

7.1. Bilans uspeha Banke po segmentima (Nastavak)

Naziv pozicije	Corporate	Public	SME	Stanovništvo	Ostalo	Ukupno
Prihodi od kamata	4,817,074	805,133	331,274	1,301,756	924,107	8,179,344
Rashodi kamata	(300,707)	(233,809)	(69,060)	(820,980)	(263,087)	(1,687,643)
Neto prihodi po osnovu kamata	4,516,367	571,324	262,214	480,776	661,020	6,491,701
Prihodi od naknada i provizija	570,117	139,106	468,962	517,753	269,816	1,965,754
Rashodi naknada i provizija	(31,360)	(230)	(38,810)	(7,653)	(443,982)	(522,035)
Neto prihodi/(rashodi) po osnovu naknada i provizija	538,757	138,876	430,152	510,100	(174,166)	1,443,719
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	(90,467)	(90,467)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	683,487	683,487
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	-	-	19	19
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	123,361	123,361
Neto dobitak po osnovu umanjenja obezvredjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	597,692	597,692
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	17,851	17,851
Ostali poslovni prihodi	256,640	3,146	87,911	22,114	4,805,773	5,175,584
Ukupni poslovni prihodi	5,643,831	947,385	888,147	1,841,623	7,422,106	16,743,092
Ukupni poslovni rashodi	(332,067)	(234,039)	(107,870)	(828,633)	(797,536)	(2,300,145)
Ukupni neto poslovni prihodi	5,311,764	713,346	780,277	1,012,990	6,624,570	14,442,947
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,343,772)	(1,343,772)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(443,992)	(443,992)
Ostali prihodi	-	-	-	-	404,339	404,339
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,498,365)	(2,498,365)
Dobitak pre oporezivanja	5,311,764	713,346	780,277	1,012,990	2,742,780	10,561,157
Dobit pre oporezivanja (Banka)						10,561,157

NAPOMENA: Raspored pozicija bilansa uspeha i bilansa stanja urađen je na bazi interne segmentacije klijenata. Alokacija prihoda i rashoda po segmentima urađena je za prihode i rashode od kamata, prihode i rashode od naknada, kao i neto prihod/rashod po osnovu umanjenja obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

7.2. Bilans stanja Banke po segmentima (Nastavak)

	Corporate	Public	SME	Stanovništvo	Ostalo	U hiljadama dinara 31. decembar 2021.
Naziv pozicije						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	33,670,738	33,670,738
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	19,721	19,721
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	47,663,028	47,663,028
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	35,723,908	35,723,908
Krediti i potraživanja od komitenata	83,050,372	11,902,220	6,244,282	15,140,045	55,168	116,392,087
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	11,923,810	11,923,810
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	475,749	475,749
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,248,435	1,248,435
Investicione nekretnine	-	-	-	-	5,603,528	5,603,528
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	1,166,336	1,166,336
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	327,475	327,475
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	5,537	5,537
Ostala sredstva	1,785,374	19,869	53,785	54,144	828,577	2,741,749
UKUPNA AKTIVA	84,835,746	11,922,089	6,298,067	15,194,189	138,712,010	256,962,101
PASIVA	36,802,206	15,758,263	12,913,639	111,130,334	80,357,659	256,962,101
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	17,801,067	17,801,067
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	36,245,107	15,570,315	12,460,833	110,612,931	6,781,207	181,670,393
Rezervisanja	100,929	132,240	30,290	82,127	200,733	546,319
Ostale obaveze	456,170	55,708	422,516	435,276	521,053	1,890,723
UKUPNE OBAVEZE	36,802,206	15,758,263	12,913,639	111,130,334	25,304,060	201,908,502
KAPITAL	-	-	-	-	55,053,599	55,053,599
Akcijski capital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	13,237,614	13,237,614
Rezerve	-	-	-	-	14,620,255	14,620,255

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

7.2. Bilans stanja Banke po segmentima (Nastavak)

Naziv pozicije	Corporate	Public	SME	Stanovništvo	Ostalo	U hiljadama dinara 31. decembar 2020.
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	38,982,000	38,982,000
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	47	47
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	41,247,149	41,247,149
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	18,176,446	18,176,446
Krediti i potraživanja od komitenata	79,556,765	10,723,117	5,276,848	15,125,844	26,634	110,709,208
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	11,923,810	11,923,810
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	509,550	509,550
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,220,821	2,220,821
Investicione nekretnine	-	-	-	-	8,417,955	8,417,955
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	419,893	419,893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	78,693	78,693
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	5,537	5,537
Ostala sredstva	1,197,950	15,485	54,607	67,686	904,790	2,240,518
UKUPNA AKTIVA	80,754,715	10,738,602	5,331,455	15,193,530	122,913,325	234,931,627
PASIVA	28,129,450	21,990,588	12,610,691	97,255,650	74,945,248	234,931,627
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	569	569
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	14,694,177	14,694,177
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	27,484,907	21,547,010	12,174,060	96,676,494	6,558,457	164,440,928
Rezervisanja	194,077	86,381	75,877	72,756	245,278	674,369
Ostale obaveze	450,466	357,197	360,754	506,400	340,661	2,015,478
UKUPNE OBAVEZE	28,129,450	21,990,588	12,610,691	97,255,650	21,839,142	181,825,521
KAPITAL	-	-	-	-	53,106,106	53,106,106
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	10,920,167	10,920,167
Rezerve	-	-	-	-	14,990,209	14,990,209

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

7.3. Bilans uspeha Banke po geografskim segmentima

Naziv pozicije	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	U hiljadama dinara 2021.
Prihodi od kamata	1,015,108	545,923	230,570	521,500	5,429,264	7,742,365
Rashodi kamata	(393,147)	(131,844)	(102,846)	(276,754)	(731,998)	(1,636,589)
Neto prihodipo osnovu kamata	621,961	414,079	127,724	244,746	4,697,266	6,105,776
Prihodi od naknada i provizija	494,901	202,861	126,102	391,089	1,135,752	2,350,705
Rashodi naknada i provizija	(6,384)	(1,294)	(1,089)	(4,423)	(657,018)	(670,208)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	488,517	201,567	125,013	386,666	478,734	1,680,497
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	1,705,757	1,705,757
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	1,417	1,417
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	(119,901)	(119,901)
Neto dobitak po osnovu umanjenja obezvredjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	643,390	643,390
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	21,539	21,539
Ostali poslovni prihodi	11,796	4,073	2,937	4,527	463,237	486,570
Ukupni poslovni prihodi	1,521,805	752,857	359,609	917,116	9,400,356	12,951,743
Ukupni poslovni rashodi	(399,531)	(133,138)	(103,935)	(281,177)	(1,508,917)	(2,426,698)
Ukupni neto poslovni prihodi	1,122,274	619,719	255,674	635,939	7,891,439	10,525,045
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,321,584)	(1,321,584)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(475,356)	(475,356)
Ostali prihodi	-	-	-	-	460,049	460,049
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,661,978)	(2,661,978)
Dobitak pre oporezivanja	1,122,274	619,719	255,674	635,939	3,892,570	6,526,176
Dobitak pre oporezivanja (Banka)						6,526,176

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

7.3. Bilans uspeha Banke po geografskim segmentima (Nastavak)

Naziv pozicije	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	U hiljadama dinara 2020.
						Ukupno
Prihodi od kamata	1,245,527	531,090	260,831	605,900	5,535,996	8,179,344
Rashodi kamata	(404,248)	(172,743)	(110,459)	(302,009)	(698,184)	(1,687,643)
Neto prihodi po osnovu kamata	841,279	358,347	150,372	303,891	4,837,812	6,491,701
Prihodi od naknada i provizija	427,967	194,558	108,183	353,489	881,557	1,965,754
Rashodi naknada i provizija	(5,434)	(1,662)	(1,399)	(8,233)	(505,307)	(522,035)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	422,533	192,896	106,784	345,256	376,250	1,443,719
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	-	-	(90,467)	(90,467)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	-	-	-	-	683,487	683,487
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	-	-	19	19
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	-	-	-	123,361	123,361
Neto dobitak po osnovu umanjenja obezvredjenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	-	597,692	597,692
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	-	-	-	17,851	17,851
Ostali poslovni prihodi	9,669	8,458	2,103	3,219	5,152,135	5,175,584
Ukupni poslovni prihodi	1,683,163	734,106	371,117	962,608	12,992,098	16,743,092
Ukupni poslovni rashodi	(409,682)	(174,405)	(111,858)	(310,242)	(1,293,958)	(2,300,145)
Ukupni neto poslovni prihodi/ rashodi	1,273,481	559,701	259,259	652,366	11,698,140	14,442,947
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	(1,343,772)	(1,343,772)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	(443,992)	(443,992)
Ostali prihodi	-	-	-	-	404,339	404,339
Ostali rashodi	-	-	-	-	(2,498,365)	(2,498,365)
Dobitak pre oporezivanja	1,273,481	559,701	259,259	652,366	7,816,350	10,561,157
Dobit pre oporezivanja (Banka)						10,561,157

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

7.4. Bilans stanja Banke po geografskim segmentima

Naziv pozicije	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	U hiljadama dinara 31. decembar 2021 Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	33,670,738	33,670,738
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	19,721	19,721
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	47,663,028	47,663,028
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	35,723,908	35,723,908
Krediti i potraživanja od komitenata	17,376,302	8,534,736	3,575,802	6,321,613	80,583,634	116,392,087
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	11,923,810	11,923,810
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	475,749	475,749
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,248,435	1,248,435
Investicione nekretnine	-	-	-	-	5,603,528	5,603,528
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	1,166,336	1,166,336
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	327,475	327,475
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	5,537	5,537
Ostala sredstva	38,447	6,367	7,918	20,742	2,668,275	2,741,749
UKUPNA AKTIVA	17,414,749	8,541,103	3,583,720	6,342,355	221,080,174	256,962,101
PASIVA	65,228,152	17,517,473	13,639,542	39,451,027	121,125,907	256,962,101
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	17,801,067	17,801,067
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	64,763,057	17,352,695	13,560,760	39,267,394	46,726,487	181,670,393
Rezervisanja	6,851	1,648	558	1,308	535,954	546,319
Ostale obaveze	458,244	163,130	78,224	182,325	1,008,800	1,890,723
UKUPNE OBAVEZE	65,228,152	17,517,473	13,639,542	39,451,027	66,072,308	201,908,502
KAPITAL	-	-	-	-	55,053,599	55,053,599
Akciski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	13,237,614	13,237,614
Rezerve	-	-	-	-	14,620,255	14,620,255

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2021. godine

7. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

7.4. Bilans stanja Banke po geografskim segmentima (Nastavak)

Naziv pozicije	Beograd	Novi Sad	Kragujevac	Niš	Centrala	U hiljadama dinara 31. decembar 2020.
						Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	-	-	38,982,000	38,982,000
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	47	47
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	41,247,149	41,247,149
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	-	-	18,176,446	18,176,446
Krediti i potraživanja od komitenata	17,587,411	9,252,030	3,585,957	7,447,242	72,836,568	110,709,208
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	11,923,810	11,923,810
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	509,550	509,550
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	2,220,821	2,220,821
Investicione nekretnine	-	-	-	-	8,417,955	8,417,955
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	419,893	419,893
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	78,693	78,693
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	5,537	5,537
Ostala sredstva	32,317	10,015	15,415	26,517	2,156,254	2,240,518
UKUPNA AKTIVA	17,619,728	9,262,045	3,601,372	7,473,759	196,974,723	234,931,627
PASIVA	50,315,842	18,322,960	12,530,385	37,126,481	116,635,959	234,931,627
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	569	569
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	-	-	-	-	14,694,177	14,694,177
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	49,898,817	18,192,964	12,450,320	36,869,016	47,029,811	164,440,928
Rezervisanja	4,304	792	556	1,521	667,196	674,369
Ostale obaveze	412,721	129,204	79,509	255,944	1,138,100	2,015,478
UKUPNE OBAVEZE	50,315,842	18,322,960	12,530,385	37,126,481	63,529,853	181,825,521
KAPITAL	-	-	-	-	53,106,106	53,106,106
Akcijski kapital	-	-	-	-	27,195,730	27,195,730
Dobitak	-	-	-	-	10,920,167	10,920,167
Rezerve	-	-	-	-	14,990,209	14,990,209

NAPOMENA: Alokacija bilansa uspeha i bilansa stanja po geografskim segmentima urađena je na bazi kriterijuma za segmentaciju klijenata, odnosno klijenti koji su segmentirani kao Corporate - velika, Public - centralni organi, banke i finansijske organizacije u nadležnosti su centrali. Ostali klijenti raspoređeni su na bazi teritorijalne pripadnosti nadležne organizacione jedinice.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

8. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	2021.	2020.
Prihodi od kamata			
Krediti i plasmani komitentima	6,347,211	7,132,033	
Krediti i depoziti dati bankama	120,773	128,429	
Depoziti kod Narodne banke Srbije	12,444	45,138	
Hartije od vrednosti:			
- repo transakcije	17,752	29,899	
- dinarske obveznice Republike Srbije	771,997	481,927	
- dinarski zapisi Vlade Republike Srbije	-	12,693	
- dinarske korporativne obveznice	176,758	56,067	
- devizne obveznice Republike Srbije	249,147	247,149	
Kamata po plasmanima u menice	46,283	46,009	
Ukupno	7,742,365	8,179,344	
Rashodi od kamata			
Obaveze po kreditima od komitenata	(92,313)	(72,642)	
Obaveze po depozitima od komitenata	(1,310,427)	(1,424,930)	
Obaveze po depozitima od banaka	(184)	(58,326)	
Po osnovu hartija od vrednosti	(224,167)	(121,446)	
Po osnovu lizing obaveza (Napomena 37.1)	(9,388)	(10,002)	
Ostali rashodi kamata	(110)	(297)	
Ukupno	(1,636,589)	(1,687,643)	
Neto prihodi od kamata	6,105,776	6,491,701	

9. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	2021.	2020.
Prihodi od naknada i provizija			
Naknade po platnim karticama	795,136	673,659	
Naknade za usluge platnog prometa	989,114	925,810	
Naknade po garancijama	265,926	227,996	
Realizovane kursne razlike	151,850	-	
Ostale naknade i provizije	148,679	138,289	
Ukupno	2,350,705	1,965,754	
Rashodi od naknada i provizija			
Naknade po platnim karticama	(489,593)	(340,716)	
Naknade za usluge platnog prometa	(160,280)	(161,055)	
Realizovane kursne razlike	(210)	-	
Ostale naknade i provizije	(20,125)	(20,264)	
Ukupno	(670,208)	(522,035)	
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	1,680,497	1,443,719	

Naknade po osnovu realizovanih kursnih razlika su u toku 2021. godine, izuzev za one realizovane kursne razlike koje se odnose na transakcije po osnovu ugovora o valutnim derivatima, reklassifikovane u celokupnom iznosu knjiženom u 2021. godini sa pozicije Neto (rashodi)/prihodi od kursnih razlika i efekata ugovorenih valutne klauzule na poziciju Prihodi i rashodi od naknada i provizija. Navedena reklassifikacija nije sprovedena u uporednom podatku usled njene nematerijalnosti. Realizovane kursne razlike za 2020. godinu, u iznosu neto prihoda od 111,429 hiljada dinara (od čega ukupno prihodi 114,915 hiljada dinara, a ukupno rashodi 3,486 hiljada dinara) su prikazane u Napomeni 12.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

10. NETO DOBITAK/(GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra 2021.	2020.
Promena fer vrednosti HOV namenjenih trgovaju	1,523,787	(165,276)
Promena fer vrednosti investicionih jedinica	32,426	77,991
Promena fer vrednosti derivata	149,544	(3,182)
Neto dobitak/(gubitak)	1,705,757	(90,467)

Realizovane kursne razlike koje se odnose na transakcije po osnovu ugovora o valutnim derivatima, reklassifikovane su u celokupnom iznosu knjiženom u 2021. godini sa pozicije Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule na poziciju Neto dobitak/gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata. Navedena reklassifikacija nije sprovedena u uporednom podatku usled njene nematerijalnosti. Realizovane kursne razlike za 2020. godinu, u iznosu neto rashoda od 7,219 hiljada dinara (od čega ukupno prihodi 450,482 hiljade dinara, a ukupno rashodi 457,701 hiljadu dinara) su obuhvaćene u Napomeni 12.

11. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra 2021.	2020.
Gubitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(596)	(145,274)
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	2,013	828,761
Neto dobitak	1,417	683,487

12. NETO (RASHOD)/PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra 2021.	2020.
Prihodi od kursnih razlika		
Prihodi od kursnih razlika	936,705	1,614,197
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	277,304	184,401
Ukupno prihodi	1,214,009	1,798,598
Rashodi od kursnih razlika		
Rashodi od kursnih razlika	(1,162,710)	(1,370,626)
Rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule	(171,200)	(304,611)
Ukupno rashodi	(1,333,910)	(1,675,237)
Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika	(119,901)	123,361

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

13. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	Za godinu koja se završava	31. decembra	2021.	2020.
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata - prodaja kredita	57,579			18,529	
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata – ostali efekti	(36,040)			(678)	
Neto dobitak	21,539			17,851	

14. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	Za godinu koja se završava	31. decembra	2021.	2020.
Prihodi od zakupa poslovnog prostora	255,172			285,497	
Prihodi po osnovu refundiranih troškova	92,148			97,614	
Prihodi od dividendi	115,037			4,745,093	
Ostali poslovni prihodi	24,213			47,380	
Ukupno	486,570			5,175,584	

Prihodi od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 255,172 hiljade dinara u 2021. godini (2020. godina: 285,497 hiljada dinara) se u celilini odnose na prihode ostvarene po osnovu izdavanja investicionih nekretnina trećim licima (Napomena 30).

Prihodi po osnovu refundiranih troškova u iznosu od 92,148 hiljada dinara u 2021. godini (2020. godina: 97,614 hiljada dinara) se najvećim delom odnose na refundiranje troškova po osnovu nekretnina izdatih u zakup u iznosu od 38,414 hiljada dinara (2020. godina: 45,486 hiljada dinara).

U 2021. godini prihodi od dividendi se najvećim delom odnose na ostvarenu dividendu od Nove Ljubljanske Banke d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od 87,258 hiljada dinara. U 2020. godini prihodi od dividendi u ukupnom iznosu od 4,745,093 hiljade dinara najvećim delom su se odnosili na primljene dividende od Gorenjske banke d.d., Kranj u iznosu od 4,580,980 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

15. NETO PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženja (na teret)/u korist bilansa uspeha

	U hiljadama dinara	Za godinu koja se završava	31. decembra	2021.	2020.
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti					
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 21)	(4,566)	(4,751)			
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 23)	(20,115)	(63,658)			
Krediti i potraživanja od banaka (Napomena 24)	(68,580)	(80,218)			
Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 25)	(6,173,793)	(6,384,920)			
Ostala sredstva (Napomena 33)	(58,186)	(36,888)			
	(6,325,240)	(6,570,435)			
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 36)	(390,199)	(252,604)			
Rashodi umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38.1(ii))	(19,018)	(67,406)			
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja					
Krediti i potraživanja od komitenata	(1,678)	(361)			
Ostala sredstva	-	(2,086)			
	(1,678)	(2,447)			
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(4,588)	-			
Ukupno rashodi	(6,740,723)	(6,892,892)			
Prihodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija					
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 21)	4,656	4,619			
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 23)	18,448	58,513			
Krediti i potraživanja od banaka (Napomena 24)	61,350	85,068			
Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 25)	5,891,287	6,375,470			
Ostala sredstva (Napomena 33)	58,504	44,590			
	6,034,245	6,568,260			
Prihodi od ukidanja rezervisanja po vanbilansnim pozicijama (Napomena 36)	283,000	276,054			
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38.1(ii))	23,614	25,104			
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja					
Krediti i potraživanja od komitenata	1,043,242	620,647			
Ostala sredstva	-	519			
	1,043,242	621,166			
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	12	-			
Ukupno prihodi	7,384,113	7,490,584			
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvredenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	643,390	597,692			

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

15. NETO PRIHOD PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

(b) Kretanje na racunima ispravki vrednosti i rezervisanjima za vanbilansne stavke

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 21)	Plasmani bankama (Napomena 24)	Plasmani komitentima (Napomena 25)	HOV po amortizovanoj vrednosti (Napomena 23.3.)	Ostala sredstva (Napomena 33)	Vanbilansne obaveze (Napomena 36)	Ukupno
Stanje na dan							
1. januara 2020. godine	4,692	174,192	4,081,701	179,751	228,888	69,537	4,738,761
Povećanje ispravke vrednosti	4,751	80,218	6,384,920	63,658	36,888	252,604	6,823,039
Smanjenje ispravke vrednosti	(4,619)	(85,068)	(6,375,470)	(58,513)	(44,590)	(276,054)	(6,844,314)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	96,572	-	-	-	96,572
Otpisi	-	-	(446)	-	(102,968)	-	(103,414)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	-	(154,502)	-	(1)	-	(154,503)
Kursne razlike	-	(2,244)	(331)	-	(10)	(2,666)	(5,251)
Ostalo/prestanak priznavanja finansijskih instrumenata	-	-	(1,080)	-	3	-	(1,077)
Stanje na dan	4,824	167,098	4,031,364	184,896	118,210	43,421	4,549,813
Stanje na dan							
1. januara 2021. godine	4,824	167,098	4,031,364	184,896	118,210	43,421	4,549,813
Povećanje ispravke vrednosti	4,566	68,580	6,173,793	20,115	58,186	390,199	6,715,439
Smanjenje ispravke vrednosti	(4,656)	(61,350)	(5,891,287)	(18,448)	(58,504)	(283,000)	(6,317,245)
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	-	-	41,404	-	-	-	41,404
Otpisi	-	(126,746)	(4,478)	-	(12,523)	-	(143,747)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	(28,350)	(305,159)	-	-	-	(333,509)
Kursne razlike	1	2,721	(235)	-	8,323	(3,254)	7,556
Ostalo/prestanak priznavanja finansijskih instrumenata	-	-	(464,290)	(61,244)	8,317	-	(517,217)
Stanje na dan	4,735	21,953	3,581,112	125,319	122,009	147,366	4,002,494

16. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	2021.	2020.
Troškovi zarada	668,112	664,463	
Troškovi naknada zarada	108,506	120,174	
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	460,093	456,783	
Ostali lični rashodi i naknade za privremene poslove	36,934	53,683	
Rashodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (Napomena 36)	47,939	48,827	
Prihodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (Napomena 36)	-	(158)	
Ukupno	1,321,584	1,343,772	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

17. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	Za godinu koja se završava	31. decembra	
	2021.	2020.		
Građevinski objekti (Napomena 28)	22,188	25,797		
Oprema i ostala sredstva (Napomena 28)	105,794	103,317		
Nematerijalna ulaganja (Napomena 27)	159,775	124,996		
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	<u>187,599</u>	<u>189,882</u>		
Ukupno	<u>475,356</u>	<u>443,992</u>		

18. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara	Za godinu koja se završava	31. decembra	
	2021.	2020.		
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36)	72,730	138,804		
Prihodi od ukidanja ostalih neiskorišćenih rezervisanja (Napomena 36)	8,449	-		
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara	196,999	178,790		
Prihodi od smanjenja obaveza	44,332	27,587		
Prihodi od naplaćenih otkupljenih potraživanja	92,852	22,644		
Ostali prihodi	35,371	2,967		
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (Napomena 30)	<u>9,316</u>	<u>33,547</u>		
Ukupno	<u>460,049</u>	<u>404,339</u>		

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2021. godini u ukupnom iznosu od 196,999 hiljada dinara (2020. godina: 178,790 hiljada dinara) najvećim delom se odnose na: dobitke od prodaje građevinskih objekata u iznosu od 162,938 hiljada dinara (2020. godina: 87,828 hiljada dinara) (Napomena 28), dobitke od prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 16,107 hiljada dinara (2020. godina: 37,089 hiljada dinara) (Napomena 33) i dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 16,865 hiljada dinara (2020. godina: 52,702 hiljade dinara) (Napomena 30).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

19. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara	Za godinu koja se završava	31. decembra
	<u>2021.</u>	<u>2020.</u>	
Troškovi materijala	94,310	138,026	
Troškovi zakupnine i ostali troškovi iznajmljenog prostora	109,339	102,252	
Troškovi PTT i telekomunikacionih usluga	315,417	308,561	
Troškovi ostalih usluga	20,453	15,227	
Troškovi održavanja imovine	194,110	165,685	
Troškovi reklame i propagande	125,795	61,957	
Donacije i sponzorstva	13,967	45,568	
Troškovi reprezentacije	18,939	10,023	
Troškovi revizije i ekspertize	104,837	34,050	
Troškovi premija osiguranja	595,548	588,928	
Troškovi članarina	4,429	4,459	
Troškovi advokata, procenitelja, veštaka	145,248	117,508	
Sudske i druge takse i sudski troškovi	32,258	31,194	
Troškovi brokera i centralnog registra	25,588	23,065	
Troškovi čuvanja imovine	85,831	81,656	
Ostali nematerijalni troškovi	178,606	130,014	
Troškovi poreza i doprinosa	71,017	104,191	
Troškovi koji se refakturišu	37,610	48,535	
Rashodi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36)	141,810	271,361	
Gubici od prodaje materijalne imovine	86,299	16,700	
Ostali rashodi	214,448	85,324	
Rashodi od promene vrednosti nekretnina	46,119	114,081	
Ukupno	2,661,978	2,498,365	

Rashodi od promene vrednosti nekretnina u 2021. godini u iznosu od 46,119 hiljada dinara (2020. godina: 114,081 hiljada dinara) se odnose na knjiženje negativnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 34,858 hiljada dinara (2020. godina: 97,120 hiljade dinara) (Napomena 30) i obezvređenja materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 11,261 hiljadu dinara (2020. godina: 16,961 hiljada dinara) (Napomena 33).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

20. POREZ NA DOBITAK

20.1. Komponente poreza na dobitak

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Porez na dobitak	(765,499)	(737,952)	
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženih poreza	183,497	(21,619)	
Ukupno poreski rashod	(582,002)	(759,571)	

20.2. Usaglašavanje poreza na dobitak i dobitka pre oporezivanja

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Dobitak pre oporezivanja	6,526,176	10,561,157	
Porez obračunat po domaćoj stopi poreza na dobitak (15%)	978,926	1,584,174	
Poreski efekti nepriznatih rashoda	(127,111)	86,541	
Poreski efekti neto kapitalnih gubitaka/dobitaka	67,613	2,042	
Poreski efekat usklađivanja prihoda	(11,340)	(45,161)	
Poreski efekti prihoda od kamata po dužničkim HOV čiji je izdavalac Republika Srbija	(118,628)	(93,048)	
Korišćenje poreskog kredita	(23,961)	(796,596)	
Efekat ostalih privremenih razlika	(183,497)	21,619	
Poreski rashod iskazan u bilansu uspeha	582,002	759,571	
Efektivna poreska stopa	8.92%	7.19%	

Obračunata obaveza za porez na dobitak za 2021. godinu iznosi 765,499 hiljada dinara (2020. godina: 737,952 hiljade dinara) i ista je u celosti zatvorena iz uplaćenih akontacija za 2021. godinu u iznosu od 765,499 hiljada dinara (2020. godina: 737,952 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
U dinarima:			
Žiro račun	13,287,633	12,095,354	
Gotovina u blagajni	3,907,156	3,190,220	
Deponovani viškovi likvidnih sredstava kod Narodne banke Srbije	-	8,000,000	
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	426	398	
	17,195,215	23,285,972	
U stranoj valuti:			
Gotovina u blagajni	2,439,337	3,150,102	
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	14,040,921	12,550,750	
	16,480,258	15,700,852	
	33,675,473	38,986,824	
Minus: Ispravka vrednosti	(4,735)	(4,824)	
Stanje na dan	33,670,738	38,982,000	
Korekcije gotovine za izveštaj o tokovima gotovine			
Devizni računi kod stranih banaka (Napomena 24)	23,370,331	11,133,103	
Deponovani viškovi likvidnih sredstava	-	(8,000,000)	
AVR po osnovu sredstava kod centralne banke	(426)	(397)	
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	(14,040,921)	(12,550,750)	
	9,328,984	(9,418,044)	
Gotovina u izveštaju o tokovima gotovine	43,004,457	29,568,780	

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	(4,824)	(4,692)	
Ispravke u toku godine (Napomena 15)	(4,566)	(4,751)	
Prihodi od ukidanja ispravki (Napomena 15)	4,656	4,619	
Otpis, kursne razlike	(1)	-	
Stanje na dan 31. decembra	(4,735)	(4,824)	

Banka u izveštaju o tokovima gotovine iskazuje: gotovinu na žiro računu kod NBS, gotovinu u dinarima i stranoj valuti u blagajnama, sredstva na deviznim računima kod stranih banaka i sredstva na računu kod Centralnog registra hartija od vrednosti.

Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

21. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 5% na obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana i 0% na obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2020. godina: 5% i 0%).

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 38%, odnosno 30% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve (2020. godina: 38% i 30%).

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2021. godine do 17. januara 2022. godine iznosila je 10,962,115 hiljada dinara (od 18. decembra 2020. godine do 17. januara 2021. godine iznosila je 10,233,925 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018), Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 20% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, odnosno do 730 dana, 13% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2020. godina: 20% i 13%) i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom (2020. godina po stopi od 100%).

Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije. Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 62% (na obaveze do dve godine, odnosno do 730 dana), odnosno 70% (na obaveze preko dve godine, odnosno preko 730 dana) se izdvaja u devizama, a preostalih 38%, odnosno 30% u dinarima na žiro računu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. decembra 2021. godine do 17. januara 2022. godine iznosila je EUR 118,537 hiljada (od 18. decembra 2020. godine do 17. januara 2021. godine: EUR 104,784 hiljade), i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

22. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Potraživanja po osnovu derivata - valutni swap i forward	19,721	47	
Stanje na dan	19,721		47

Finansijska potraživanja po osnovu derivata namenjenih trgovaju se u celini odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (Napomena 39.2).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

23. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
HOV koja se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10,270,858	7,042,559	
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	36,533,272	33,339,609	
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	858,898	864,981	
Stanje na dan	47,663,028	41,247,149	

23.1. Hartije od vrednosti koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	U hiljadama dinara	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
U dinarima:			
HOV namenjene trgovanjу - akcije	2,305,281	1,598,796	
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti	5,711,965	3,680,467	
	8,017,246	5,279,263	
U stranoj valuti:			
HOV namenjene trgovanjу - akcije	2,253,612	1,763,296	
	2,253,612	1,763,296	
Stanje na dan	10,270,858	7,042,559	

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima, koje na dan 31. decembra 2021. godine iznose 2,305,281 hiljadu dinara (31. decembar 2020. godine: 1,598,796 hiljada dinara), odnose se na kupljene akcije sledećih privrednih društava: Komercijalna banka a.d., Beograd u iznosu od 1,582,392 hiljade dinara (31. decembar 2020. godine: 817,225 hiljada dinara) i Fintel energija a.d., Beograd u iznosu od 722,889 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 781,571 hiljada dinara).

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti – investicione jedinice u dinarima u iznosu 5,711,965 hiljada dinara na dan 31. decembra 2021. godine (31. decembar 2020. godine: 3,680,467 hiljada dinara) u celini se odnose na investicione jedinice: Raiffeisen Cash u iznosu od 4,608,342 hiljade dinara (31. decembar 2020. godine: 3,135,749 hiljada dinara), Kombank Novčani Fond u iznosu od 1,103,623 hiljade dinara (31. decembar 2020. godine: 493,851 hiljada dinara) i na dan 31. decembra 2020. godine Ilirika Cash u iznosu od 50,867 hiljada dinara.

Ulaganje Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u valutu, koje na dan 31. decembra 2021. godine iznose 2,253,612 hiljadu dinara (31. decembar 2020. godine: 1,763,296 hiljada dinara), najvećim delom, u iznosu od 1,904,200 hiljada dinara se odnosi na kupljene GDR instrumente NLB d.d., Ljubljana (31. decembar 2020. godine: 1,388,918 hiljada dinara). Po osnovu navedenih instrumenata Banka ima učešće na 31. decembar 2021. godine od 1.08% (31. decembar 2020: 1.31%) u NLB d.d., Ljubljana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

23. HARTIJE OD VREDNOSTI (Nastavak)

23.2. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
		2021.	2020.
U dinarima:			
Državne obveznice Republike Srbije	23,781,823	17,176,284	
Državni zapisi Republike Srbije	-	997,160	
Korporativne obveznice	4,593,201	4,594,479	
	28,375,024	22,767,923	
U stranoj valuti:			
Državne obveznice Republike Srbije	8,158,248	10,571,686	
	8,158,248	10,571,686	
Stanje na dan	36,533,272	33,339,609	

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala plasmane u dinarske državne obveznice Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom. Državne obveznice sa fiksnom kamatnom stopom su sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseci i sa rasponom prinosa od 1.6% do 12.34% godišnje (31. decembar 2020. godine: sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseca i sa rasponom prinosa od 1.95% do 12.34% godišnje).

Plasmani u državne obveznice Republike Srbije u stranoj valuti na dan 31. decembra 2021. godine su sa rokovima dospeća od 60 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 1.6% do 3.38% godišnje (31. decembar 2020. godine: sa rokovima dospeća od 36 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 1.28% do 3.38% godišnje).

Plasirana sredstva Banke u korporativne obveznice na dan 31. decembra 2021. godine u celini se odnose na obveznice JP Jugoimport – SDPR, Beograd koje su sa inicijalnim rokom dospeća od 5 godina i varijabilnom kamatnom stopom (31. decembar 2020. godine: 4,594,479 hiljada dinara).

23.3. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
		2021.	2020.
U dinarima:			
Menice drugih preduzeća	981,040	1,041,503	
	981,040	1,041,503	
U valuti:			
Menice drugih preduzeća	3,177	8,374	
	3,177	8,374	
<i>Minus:</i> Ispravka vrednosti	(125,319)	(184,896)	
Stanje na dan	858,898	864,981	

Promene na računima ispravke vrednosti HOV prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	(184,896)	(179,751)
Ispravke u toku godine (Napomena 15)	(20,115)	(63,658)
Prihodi od ukidanja ispravki (Napomena 15)	18,448	58,513
Prodaja	61,244	-
Stanje na dan 31. decembra	(125,319)	(184,896)

Kamatne stope za eskont menica u 2021. godini su se kretale u rasponu 0.5% do 0.64% (2020. godina: 0.4% do 0.75%) na mesečnom nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
	2021.	2020.	
Krediti u dinarima:			
Krediti po repo transakcijama	5,000,000	1,615,380	
Plasmani koji se odobravaju i dospevaju u roku od jednog dana	600,000	-	
Ostali krediti	99,729	33,642	
Ostali nemenski depoziti	700,000	-	
Ostali plasmani	305,125	59,067	
Potraživanja za kamatu i naknadu	391	8,819	
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(1,696)	(3,180)	
	6,703,549	2,174,123	
Krediti u stranoj valuti:			
Devizni računi kod stranih banaka - nostro	23,370,331	11,133,103	
Krediti po repo transakcijama	1,036,027	955,422	
Investicioni krediti	458,570	460,395	
Overnight depoziti	415,705	382,655	
Ostali krediti u stranoj valuti	2,351,642	2,351,604	
Namenski depoziti u skladu sa propisima	4,703	4,703	
Ostali namenski depoziti	192,821	164,652	
Ostali plasmani	1,202,120	1,171,860	
Potraživanja za kamatu i naknadu	10,393	5,422	
	29,042,312	16,169,421	
Bruto krediti i potraživanja	35,745,861	18,343,544	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(21,953)</i>	<i>(167,098)</i>	
Stanje na dan	35,723,908	18,176,446	

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara			
Ispravke u toku godine (Napomena 15)	(167,098)	(174,192)	
Prihodi od ukidanja ispravki (Napomena 15)	(68,580)	(80,218)	
Otpis, kursne razlike i ostale promene	61,350	85,068	
Prenos u vanbilansnu evidenciju	124,025	2,244	
	28,350	-	
Stanje na dan 31. decembra	(21,953)	(167,098)	

U toku 2021. godine Banka je plasirala sredstva u dinarske repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije po kamatnim stopama u rasponu od 0.11 % do 0.51% na godišnjem nivou, dok su repo transakcije na dan 31. decembra 2021. godine plasirana sa kamatom od 0.51% godišnje. Sredstva u repo sa drugim klijentima i u stranoj valuti u toku 2021. godine plasirana su sa kamatnom stopom od 1.3% na godišnjem nivou. U repo poslove sa drugim bankama u toku 2021. godine Banka je plasirala sredstva sa kamatnom stopom od 0.11% do 0.85% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je plasirala *overnight* sredstva u USD sa kamatnom stopom od 0.05% godišnje.

Banka je tokom 2021. godine plasirala dinarska sredstva sa kamatnim stopama od 0.10% do 1.00%, EUR sa kamatnim stopama 0.05-0.06% i USD sa kamatnom stopom od 0.05% do 0.20% godišnje (2020. godina: RSD sredstva od 0.15% do 2.50%, EUR od 0.05% i USD od 0.05% do 0.25% godišnje). Pored kratkoročnog plasiranja, Banka je u 2021. godini dugoročno plasirala sredstva u iznosu od 2,351,642 hiljade dinara sa kamatnom stopom od 5% godišnje.

Ostali plasmani u stranoj valuti na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 1,202,120 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 1,171,860 hiljada dinara) se najvećim delom, u iznosu od 1,095,275 hiljada dinara (2020. godina: 899,242 hiljade dinara), odnose na dugoročna druga jemstva - pokrića po konfirmiranim garancijama i akreditivima Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
	2021.	2020.	
Krediti pravnim licima:			
Krediti po transakcionim računima	685,099	1,539,922	
Krediti za obrtna sredstva	14,980,104	18,031,791	
Investicioni krediti	74,606,409	72,884,453	
Dati depoziti	863	863	
Krediti u stranoj valutni	9,375,222	1,962,263	
Plasmani po garancijama i avalima	21,937	21,937	
Potraživanja po osnovu faktoringa	3,266,528	1,968,501	
Ostali krediti i plasmani	615,182	1,543,944	
Potraživanja za kamatu i naknadu	573,925	1,019,008	
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	<u>(504,570)</u>	<u>(441,925)</u>	
	<u>103,620,699</u>	<u>98,530,757</u>	
Krediti stanovništvu:			
Krediti po transakcionim računima	239,843	242,288	
Potrošački krediti	9,045	12,829	
Stambeni krediti	6,282,759	5,564,012	
Gotovinski krediti	8,242,657	8,581,152	
Ostali krediti i plasmani	1,337,651	1,418,730	
Potraživanja za kamatu i naknadu	299,575	487,120	
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	<u>(59,030)</u>	<u>(96,316)</u>	
	<u>16,352,500</u>	<u>16,209,815</u>	
Bruto krediti i potraživanja	119,973,199	114,740,572	
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<u>(3,581,112)</u>	<u>(4,031,364)</u>	
Stanje na dan	<u>116,392,087</u>	<u>110,709,208</u>	

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara			
Ispravke u toku godine (Napomena 15)	(4,031,364)	(4,081,701)	
Prihodi od uklanjanja ispravki (Napomena 15)	(6,173,793)	(6,384,920)	
Ispravka vrednosti kamate na obezvredjene kredite	5,891,287	6,375,470	
Otpis, kursne razlike	(41,404)	(96,572)	
Prenos u vanbilansnu evidenciju	4,713	777	
Ostalo/prestanak priznavanja finansijskih instrumenata	305,159	154,502	
	<u>464,290</u>	<u>1,080</u>	
Stanje na dan 31. decembra	<u>(3,581,112)</u>	<u>(4,031,364)</u>	

Kratkoročni krediti u dinarima odobravani su pravnim licima i preduzetnicima na period do 12 meseci uz pretežnu nominalnu kamatu stopu u rasponu od 3.00% do 24% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 3.23% do 27.54% godišnje).

Kratkoročni krediti indeksirani u stranoj valuti odobravani su pravnim licima sa kamatnom stopom u rasponu od 1.2% do 11% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 1.35% do 12.04% godišnje).

Dugoročni krediti odobravani su pravnim licima u dinarima po kamatnoj stopi u rasponu od 2.70% do 16% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 2.85% do 22.63% godišnje).

Dugoročni krediti u dinarima (indeksirani u stranoj valuti) odobravani su pravnim licima i preduzetnicima, po kamatnoj stopi u rasponu od 2.4% do 10.65% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 2.55% do 14.21% godišnje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Preduzetnicima se odobravaju plasmani po uslovima koji se primenjuju za pravna lica iz segmenta malih i srednjih preduzeća.

Kratkoročni plasmani u dinarima, odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 8.95%, odnosno po varijabilnoj kamatnoj stopi od 6m BELIBOR + 5.88% godišnje.

Kratkoročni plasmani u dinarima nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, odobravani su uz nominalna kamatna stopa u rasponu od 1% do 14% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 2.05% do 23.59% godišnje).

Dugoročni plasmani u dinarima odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 8.95% godišnje, odnosno po varijabilnoj kamatnoj stopi od 6M Belibor + 4.88% godišnje. Dugoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) odobravani su po varijabilnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 1.9% na godišnjem nivou, odnosno po fiksnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 4.10% godišnje.

Kratkoročni plasmani indeksirani u stranoj valuti registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica, odobravani su po nominalnoj kamatnoj stopi u rasponu od 7.5% do 9.5% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 9.61% do 11.80% godišnje).

Dugoročni plasmani u dinarima registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica odobravani su po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi u rasponu od 1% do 14% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 2.50% do 15.81% godišnje) i po nominalnoj varijabilnoj kamatnoj stopi od referentna kamatna stopa NBS + kamatna stopa u rasponu od 3.5% do 9.5% (efektivna kamatna stopa od 8.16% do 16.04% godišnje).

Dugoročni plasmani u dinarima indeksirani u stranoj valuti, odobravani su nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi u rasponu od 5.5% do 9% na godišnjem nivou (efektivna kamatna stopa od 6.49% do 10.92% godišnje) i po nominalnoj varijabilnoj kamatnoj stopi od 3M Euribor + 3.11% (efektivna kamatna stopa od 3.04% godišnje).

Kod plasmana na bazi namenski oročenog depozita, kamatne stope su formirane uz odgovarajuće kamatne marže u odnosu na kamatne stope na namenski oročeni depozit.

26. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
		2021.	2020.
Investicije u zavisna društva	11,923,810	11,923,810	11,923,810
Stanje na dan	11,923,810	11,923,810	11,923,810

Celokupan iznos investicija u zavisna društva na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 11,923,810 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 11,923,810 hiljada dinara) se odnosi na ulog u Gorenjsku banku d.d., Kranj.

Banka na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine ima vlasničko učešće u kapitalu Gorenjske banke d.d., Kranj od 91.70%, odnosno glasačko učešće od 100%. Ostatak od 8.3% predstavlja otkupljene sopstvene akcije Gorenjske banke d.d., Kranj.

Pregled osnovnih finansijskih podataka Gorenjske banke d.d., Kranj je prikazan u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Ukupna imovina na dan 31. decembra	267,468,471	251,332,014	
Ukupan kapital na dan 31. decembra	29,221,856	25,573,894	
Dobitak za period 1. januar – 31. decembar	3,333,447	2,612,145	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

27. NEMATERIJALNA IMOVINA

	U hiljadama dinara	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Nabavna vrednost			
Patenti, licence i softver	1,221,705	1,087,307	
Nematerijalna ulaganja u pripremi	-	8,786	
Ostala nematerijalna prava	163,898	163,898	
	1,385,603	1,259,991	
<i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	<i>(909,854)</i>	<i>(750,441)</i>	
Sadašnja vrednost na dan	475,749	509,550	

Promene na nematerijalnoj imovini u 2020. i 2021. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	Patenti, licence i softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ostala nematerijalna prava	U hiljadama dinara Ukupno
NABAVNA VR EDNOST				
1. januar 2020. godine	665,474	220,134	163,898	1,049,506
Nabavke u toku godine	210,485	-	-	210,485
Aktivacija sa pripreme	211,348	(211,348)	-	-
Stanje na dan				
31. decembra 2020. godine	1,087,307	8,786	163,898	1,259,991
Nabavke u toku godine	125,974	-	-	125,974
Otuđenja i rashodovanja	(362)	-	-	(362)
Aktivacija sa pripreme	8,786	(8,786)	-	-
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	1,221,705	-	163,898	1,385,603
AKUMULIRANA ISPRAVKA VR EDNOSTI				
1. januar 2020. godine	461,547	-	163,898	625,445
Amortizacija (Napomena 17)	124,996	-	-	124,996
Stanje na dan				
31. decembra 2020. godine	586,543	-	163,898	750,441
Amortizacija (Napomena 17)	159,775	-	-	159,775
Otuđenja i rashodovanja	(362)	-	-	(362)
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	745,956	-	163,898	909,854
Sadašnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2021. godine	475,749	-	-	475,749
- 31. decembra 2020. godine	500,764	8,786	-	509,550

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

28. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
		2021.	2020.
Nabavna vrednost			
Gradevinski objekti	412,380	1,956,360	
Oprema	1,933,861	1,935,775	
Osnovna sredstva u pripremi	113,490	110,600	
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	859,959	750,293	
Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	150,365	144,347	
	3,470,055	4,897,375	
<i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	<i>(2,221,620)</i>	<i>(2,676,554)</i>	
Sadašnja vrednost na dan	1,248,435	2,220,821	

Promene na nekretninama i opremi u 2020. i 2021. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	Gradevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđe objekte	Sredstva sa pravom korišćenja	U hiljadama dinara
						Ukupno
NABAVNA VREDNOST						
1. januar 2020. godine	2,124,925	1,895,532	110,600	148,522	751,133	5,030,712
Nabavke u toku godine	3,798	165,038	-	22,776	102,470	294,082
Otuđenja i rashodovanja	(172,363)	(124,795)	-	(26,951)	(181,107)	(505,216)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	77,797	77,797
Stanje na dan						
31. decembra 2020. godine	1,956,360	1,935,775	110,600	144,347	750,293	4,897,375
Nabavke u toku godine	2,969	75,139	2,890	6,491	144,474	231,963
Otuđenja i rashodovanja	(1,546,949)	(77,053)	-	(473)	(32,712)	(1,657,187)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	(2,096)	(2,096)
Stanje na dan						
31. decembra 2021. godine	412,380	1,933,861	113,490	150,365	859,959	3,470,055
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
1. januar 2020. godine	747,312	1,633,116	-	121,392	188,035	2,689,855
Amortizacija (Napomena 17)	25,797	90,894	-	12,423	189,882	318,996
Otuđenja i rashodovanja	(35,782)	(116,740)	-	(26,827)	(69,087)	(248,436)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	(83,861)	(83,861)
Stanje na dan						
31. decembra 2020. godine	737,327	1,607,270	-	106,988	224,969	2,676,554
Amortizacija (Napomena 17)	22,188	93,644	-	12,150	187,599	315,581
Otuđenja i rashodovanja	(665,760)	(76,111)	-	(473)	(28,103)	(770,447)
Modifikacije lizing ugovora	-	-	-	-	(68)	(68)
Stanje na dan						
31. decembra 2021. godine	93,755	1,624,803	-	118,665	384,397	2,221,620
Sadašnja vrednost na dan:						
- 31. decembra 2021. godine	318,625	309,058	113,490	31,700	475,562	1,248,435
- 31. decembra 2020. godine	1,219,033	328,505	110,600	37,359	525,324	2,220,821

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine**

28. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Banka nema građevinske objekte pod hipotekom radi obezbeđenja otplate kredita.

U toku 2021. godine Banka je prodala 5 građevinskih objekata, ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 881,189 hiljada dinara, i to:

- poslovni prostor u Beogradu, Kralja Milana broj 11, sadašnje vrednosti od 782,789 hiljada dinara;
- poslovni prostor u Šapcu, Vlade Jovanovića broj 22, sadašnje vrednosti od 32,335 hiljada dinara;
- poslovni prostor u Zaječaru, Trg Oslobođenja bb, sadašnje vrednosti od 31,012 hiljada dinara;
- poslovni prostor u Kragujevcu, Trg Radomira Putnika broj 3, sadašnje vrednosti od 30,913 hiljada dinara;
- poslovni prostor u Zaječaru, Pana Đukića BB, sadašnje vrednosti od 4,140 hiljada dinara

Na osnovu prodaje građevinskih objekata u 2021. godini Banka je ostvarila ukupan dobitak u iznosu od 162,938 hiljada dinara (Napomena 18).

Saglasno zahtevima MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“, a na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procentitela, Banka je na dan 31. decembra 2021. godine izvršila procenu građevinskih objekata po osnovu kojih nije imala obezvređenje.

Na dan 31. decembar 2021. godine Banka za dve nepokretnosti klasifikovane kao građevinski objekti, sadašnje vrednosti od 7,044 hiljade dinara, nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

29. SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA

29.1. Sredstva sa pravom korišćenja obuhvataju:

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
	2021.	2020.	
Poslovni prostor	453,929	505,726	
Parking mesta	4,665	4,545	
Prostor za bankomate	16,968	15,053	
Sadašnja vrednost na dan	475,562	525,324	

29.2. Promene na sredstvima sa pravom korišćenja u 2020. i 2021. godini

	Poslovni prostor	Parking mesta	Prostor za bankomate	U hiljadama dinara Ukupno
BRUTO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST				
1. januar 2020. godine	702,351	11,318	37,464	751,133
Nova sredstva u toku godine	99,740	-	2,730	102,470
Ugovori koji više nisu aktivni	(177,313)	-	(3,794)	(181,107)
Modifikacije lizing ugovora - povećanja/(smanjenja)	82,174	(2,816)	(1,561)	77,797
Stanje na dan				
31. decembra 2020. godine	706,952	8,502	34,839	750,293
Nova sredstva u toku godine	140,754	8,270	5,176	154,200
Ugovori koji više nisu aktivni	(20,505)	-	(1,162)	(21,667)
Modifikacije lizing ugovora - smanjenja	(9,599)	(8,270)	(4,998)	(22,867)
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	817,602	8,502	33,855	859,959
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2020. godine	178,242	2,312	7,481	188,035
Amortizacija (Napomena 17)	174,910	1,592	13,380	189,882
Ugovori koji više nisu aktivni	(67,690)	-	(1,397)	(69,087)
Modifikacije lizing ugovora - povećanja/(smanjenja)	(84,236)	53	322	(83,861)
Stanje na dan				
31. decembra 2020. godine	201,226	3,957	19,786	224,969
Amortizacija (Napomena 17)	177,964	2,193	7,442	187,599
Ugovori koji više nisu aktivni	(8,170)	-	(1,090)	(9,260)
Modifikacije lizing ugovora - smanjenja	(7,347)	(2,313)	(9,251)	(18,911)
Stanje na dan				
31. decembra 2021. godine	363,673	3,837	16,887	384,397
Sadasnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2021. godine	453,929	4,665	16,968	475,562
- 31. decembra 2020. godine	505,726	4,545	15,053	525,324

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

30. INVESTICIONE NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Investicione nekretnine	5,603,528	8,417,955
Stanje na dan	5,603,528	8,417,955

Promene na investicionim nekretninama u toku 2020. i 2021. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara
1. januar 2020. godine	9,409,351
Nabavke u toku godine	5,986
Prodaja u toku godine	(933,809)
Promena vrednosti imovine (Napomene 18 i 19)	(63,573)
Stanje na dan	8,417,955
31. decembra 2020. godine	8,417,955
Nabavke u toku godine	8,069
Prodaja u toku godine	(2,796,954)
Promena vrednosti imovine (Napomene 18 i 19)	(25,542)
Stanje na dan	5,603,528
31. decembra 2021. godine	5,603,528

U toku 2021. godine Banka je prodala 6 objekata klasifikovanih kao investicione nekretnine, ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 2,796,954 hiljade dinara i po tom osnovu ostvarila ukupan dobitak od prodaje u iznosu od 16,865 hiljada dinara (Napomena 18) i ukupan gubitak od prodaje u iznosu od 85,142 hiljade dinara (Napomena 19).

Ukupna sadašnja vrednost prodatih investicionih nekretnina u iznosu 2,796,954 hiljade dinara najvećim delom se odnosi na sledeće investicione nekretnine:

- poslovni kompleks u Beogradu, Zmaj II , Autoput broj 18, sadašnje vrednosti od 1,671,006 hiljada dinara;
- poslovni kompleks sa opremom „Glavna“ u Bačkoj Topoli, sadašnje vrednosti od 900,782 hiljade dinara; i
- hotel „Aleksandar“ u Vrnjačkoj Banji, sadašnje vrednosti od 215,172 hiljade dinara.

Na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je u 2021. godini izvršila obezvredjenje investicionih nekretnina u ukupnom neto iznosu od 25,542 hiljade dinara. Od toga, pozitvni efekti procena iznose 9,316 hiljada dinara (Napomena 18), a negativni efekti procena iznose 34,858 hiljada dinara (Napomena 19).

Prihodi koje je Banka ostvarila po osnovu izdavanja investicionih nekretnina u zakup u 2021. godini iznose 255,172 hiljade dinara (Napomena 14).

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka za pet objekta koji su klasifikovani kao investicione nekretnine sadašnje vrednosti od 21,165 hiljada dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

31. TEKUĆA PORESKA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Tekuća poreska sredstva	1,166,336	419,893
Stanje na dan	1,166,336	419,893

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

32.1. Stanja na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

	Poreska sredstva	Poreske obaveze	U hiljadama dinara 2021. Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	48,422	-	48,422
Obezvredjenje imovine	396,649	-	396,649
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(117,496)	(117,496)
Aktuarski gubici	-	(100)	(100)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	445,071	(117,596)	327,475
<hr/>			
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	2020. Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	-	(196,287)	(196,287)
Obezvredjenje imovine	457,861	-	457,861
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	(182,821)	(182,821)
Aktuarski gubici	-	(60)	(60)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	457,861	(379,168)	78,693

32.2. Promene na računima neto odloženih poreskih sredstava

	Stanje na dan 1. januara	Iskazano u okviru bilansa uspeha	Iskazano u okviru kapitala	U hiljadama dinara	
				Stanje na dan 31. decembra	
<u>2021. godina</u>					
Građevinski objekti i oprema	(196,287)	244,709	-	48,422	
Obezvredjenje imovine	457,861	(61,212)	-	396,649	
Nerealizovani (gubici)/dobici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(182,821)	-	65,325	(117,496)	
Aktuarski gubici (Napomena 38.1(iii))	(60)	-	(40)	(100)	
Ukupno	78,693	183,497	65,285	327,475	
<u>2020. godina</u>					
Građevinski objekti i oprema	(196,252)	(35)	-	(196,287)	
Obezvredjenje imovine	479,445	(21,584)	-	457,861	
Nerealizovani gubici po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(166,464)	-	(16,357)	(182,821)	
Aktuarski gubici (Napomena 38.1(iii))	73	-	(133)	(60)	
Ukupno	116,802	(21,619)	(16,490)	78,693	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

33. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Ostala potraživanja u dinarima:			
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	42,107	45,352	
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	78,042	34,116	
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	14,294	3,374	
Ostala potraživanja iz poslovanja	105,761	110,190	
Potraživanja u obračunu	622	50,467	
	240,826	243,499	
Ostala potraživanja u stranoj valuti			
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	4,146	19	
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	643	266	
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	73,975	12,234	
	78,764	12,519	
Ostale investicije			
Učešća u kapitalu (a)	1,746,198	1,189,447	
	1,746,198	1,189,447	
Aktivna vremenska razgraničenja:			
Razgraničeni rashodi kamata	23,593	47,589	
Razgraničeni ostali troškovi	26,106	9,441	
	49,699	57,030	
Zalihe			
Ostale zalihe	83	82	
Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja (b)	748,188	856,151	
	748,271	856,233	
Bruto ostala potraživanja	2,863,758	2,358,728	
Minus: Ispravka vrednosti			
Ostala potraživanja u dinarima	(92,926)	(89,663)	
Ostala potraživanja u stranoj valuti	(4,821)	(4,298)	
Učešća u kapitalu	(24,243)	(24,243)	
Aktivna vremenska razgraničenja	(19)	(6)	
	(122,009)	(118,210)	
Stanje na dan	2,741,749	2,240,518	
Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava u toku godine prikazane su kako sledi:			
	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	(118,210)	(228,888)	
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 15)	(58,186)	(36,888)	
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 15)	58,504	44,590	
Otpis i kursne razlike	4,200	102,978	
Prenos u vanbilansnu evidenciju	-	1	
Ostalo	(8,317)	(3)	
Stanje na dan 31. decembra	(122,009)	(118,210)	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)

(a) Na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine, Banka ima učešća u kapitalu sledećih pravnih lica:

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
	2021.	2020.	
<i>Učešća u kapitalu od 10% do 20%:</i>			
HG Budvanska rivijera a.d., Budva	1,140,526	697,316	
Sveti Stefan hoteli a.d., Budva	571,637	459,208	
	1,712,163	1,156,524	
<i>Učešća u kapitalu do 10%:</i>			
Univerzal Banka a.d., Beograd – u stečaju	14,381	14,381	
PB Agrobanka a.d., Beograd – u stečaju	9,825	9,825	
Yu trade Zeleznik d.o.o., Beograd	3,171	3,171	
Beogradska berza a.d., Beograd	2,114	2,114	
Politika a.d., Beograd	1,568	965	
Zvezda film a.d., Novi Sad	972	972	
Ostala učešća	2,004	1,495	
	34,035	32,923	
Bruto vrednost učešća	1,746,198	1,189,447	
<i>Minus: Ispravka vrednosti učešća</i>	<i>(24,243)</i>	<i>(24,243)</i>	
Stanje na dan	1,721,955	1,165,204	

Na dan 31. decembra 2021. godine učešće Banke u privrednom društvu Hotelska grupa Budvanska rivijera a.d., Budva iznosi 19.92%, a u privrednom društvu Sveti Stefan Hoteli a.d., Budva 19.98% (31. decembar 2020. godine: učešće Banke u privrednom društvu Hotelska grupa Budvanska rivijera a.d., Budva iznosilo je 15.23%, a u privrednom društvu Sveti Stefan Hoteli a.d., Budva 19.98%).

(b) Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja čine:

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
	2021.	2020.	
Građevinski objekti	728,086	836,049	
Oprema	20,102	20,102	
Ukupno	748,188	856,151	

Promene na materijalnim vrednostima stečenim naplatom potraživanja u toku godine prikazane su kako sledi::

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	856,151	1,333,637	
Stečena imovina u toku godine	332	2,314	
Prodaja	(97,034)	(462,839)	
Obezvređenje (Napomena 19)	(11,261)	(16,961)	
Stanje na dan 31. decembra	748,188	856,151	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)

Na osnovu izveštaja nezavisnog procenitelja iz 2021. godine, materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja obezvredjene su na teret bilansa uspeha u ukupnom iznosu od 11,261 hiljadu dinara (Napomena 19).

U toku 2021. godine Banka je prodala 10 materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 97,034 hiljade dinara, od kojih se najveći deo odnosi na Vilu u Beogradu, Šolina broj 6, sadašnje vrednosti od 90,578 hiljada dinara.

Prodajom materijalnih vrednosti u 2021. godini Banka je ostvarila dobitak u iznosu od 16,107 hiljada dinara (Napomena 18) i gubitak u iznosu od 1,081 hiljadu dinara (Napomena 19).

Rukovodstvo Banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje stečenih sredstava.

Na dan 31. decembar 2021. godine, Banka za tri objekata koji su klasifikovani kao materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja neotpisane vrednosti u iznosu od 10,392 hiljade dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Transakcioni depoziti	1,431,036	1,390,498
Depoziti po osnovu datih kredita	13,898	35,352
Namenski depoziti	61,454	1,422,095
Ostali depoziti	8,025,495	11,826,058
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana <i>(overnight)</i>	8,230,747	-
Ostale finansijske obaveze	6,694	4,917
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	31,743	15,257
Stanje na dan	17,801,067	14,694,177

U toku 2020. godine Banka je plaćala kamatu na primljena sredstava od banaka koja dospevaju u roku od jednog dana, u domaćoj valuti u rasponu od 0.08% do 0.20% na godišnjem nivou (2020. godina u rasponu od 1.03% do 1.05% na godišnjem nivou). Na pozajmljena sredstva u EUR je ugovorena negativna kamatna stopa.

Ostali depoziti od banaka na dan 31. decembra 2021. godine uključuju primljene devizne depozite od stranih banaka u iznosu od 11.758 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 10,582,218 hiljada dinara) sa rokom do 90 dana.

Banka je tokom godine na pozajmljena dinarska sredstva na rokove duže od jednog dana plaćala kamatu u rasponu od 0.08% do 0.27% na godišnjem nivou (2020. godine: na pozajmljena dinarska sredstva u rasponu od 0.1% do 0.4%, i na sredstva u USD valutu u rasponu od 1.2% do 1.90% godišnje).

Tokom 2021. godine na primljena sredstva finansijskih institucija Banka je plaćala kamatu od 1.25% do 1.91% za ročnosti do 1 godine; a tokom 2020. godine od 1.55% do 2.60% na godišnjem nivou. Na sredstva finansijskih institucija u stranoj valuti EUR Banka je plaćala kamatu od 0.95% godišnje za ročnost do 1 godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
		2021.	2020.
Pravna lica			
Transakcioni depoziti	23,166,727	26,655,873	
Depoziti po osnovu datih kredita	6,045,060	4,659,059	
Namenski depoziti	1,066,607	1,368,808	
Ostali depoziti	37,851,077	31,647,875	
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana <i>(overnight)</i>	64,768	394,786	
Primljeni krediti	2,090,453	2,383,186	
Ostale finansijske obaveze	269,867	162,244	
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	75,252	136,932	
	70,629,811	67,408,763	
Stanovništvo			
Transakcioni depoziti	29,223,885	19,943,596	
Štedni depoziti	76,755,795	73,934,241	
Depoziti po osnovu datih kredita	1,887,828	1,873,869	
Namenski depoziti	110,359	104,314	
Ostali depoziti	2,505,309	632,249	
Ostale finansijske obaveze	76,409	66,583	
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	480,997	477,313	
	111,040,582	97,032,165	
Stanje na dan	181,670,393	164,440,928	

Na transakcione dinarske depozite privrede Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između 0% i 1.0% na godišnjem nivou. Na transakcione dinarske depozite javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između 0% i 1.90% na godišnjem nivou. Na transakcione devizne depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu na EUR od 0% do 0.6%, a na USD od 0% do 0.6% na godišnjem nivou.

Dinarski depoziti od privrede oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 2.4%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana. Dinarski depoziti od javnog sektora oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 2.45%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Devizni depoziti od privrede u valutu EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 1.50%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana. Devizni depoziti od javnog sektora u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 0% do 1.25%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Banka je na dan 31. decembar 2021. godine imala primljena sredstava od Evropske investicione banke (EIB) i Fonda revolving kredita u iznosu od 2,090 miliona dinara. Primljeni kredit od EIB-a preko Vlade Republike Srbije iznose EUR 16,056 hiljada dinara i odnosi se na APEX kredite zaključene sa Narodnom bankom Srbije, koji dospevaju 2031. godine, dok krediti od strane Fonda revolving kredita iznose EUR 1,722 hiljade i dospevaju do 2026. godine.

Transakcioni depoziti stanovništva u dinarima i stranoj valuti su nekamatonosni.

Nominalna kamatna stopa na štednju po viđenju stanovništva iznosila je za štednju u EUR od 0.05% godišnje, dok je za štednju u CHF i USD bila od 0.01% godišnje, a za štednju u RSD od 0.1% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR do godinu dana kretala se u rasponu od 0.10% do 1%na godišnjem nivou, u rasponu od 0.05% do 0.10% godišnje za CHF valutu i u rasponu od 0,55% do 1,50%na godišnjem nivou za USD valutu. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala se u rasponu od 1,20% do 1,50% godišnje, dok ostale valute nisu primane na rokove preko 12 meseci.

Nominalna kamatna stopa na oročenu štednju u dinarima do godinu dana kretala se u rasponu od 1.00% do 2,50% na godišnjem nivou. Nominalna kamatna stopa na oročenu štednju u dinarima preko godinu dana (rok 18 meseci) iznosila je 2,75% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

36. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
	2021.	2020.	
Rezervisanja za sudske sporove (a)	327,245	549,934	
Rezervisanja za primanja zaposlenih (b)	71,708	72,565	
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (c)	147,366	43,421	
Ostala rezervisanja	-	8,449	
Stanje na dan	546,319	674,369	

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	549,934	441,002	
Nova rezervisanja (Napomena 19)	141,810	271,361	
Ukidanje rezervisanja (Napomena 18)	(72,730)	(138,804)	
Iskorišćena rezervisanja	(291,769)	(23,625)	
Stanje na dan 31. decembra	327,245	549,934	

(b) Promene na rezervisanjima za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade i ostale naknade) u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	72,565	58,520	
Nova rezervisanja (Napomena 16)	47,939	48,827	
Aktuarski gubici	(262)	(886)	
Ukidanje rezervisanja (Napomena 16)	-	(158)	
Iskorišćena rezervisanja	(48,534)	(33,738)	
Stanje na dan 31. decembra	71,708	72,565	

Glavne aktuarske prepostavke upotrebljene u obračunu rezervisanja za otpremnine:

	31. decembar	31. decembar
	2021.	2020.
Diskontna stopa	4.5%	4.5%
Stopa rasta zarade u Banci	6.5%	5%
Fluktuacija zaposlenih	11%	9%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

36. REZERVISANJA (Nastavak)

(c) Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivi u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	43,421	69,537
Nova rezervisanja (Napomena 15)	390,199	252,604
Ukidanje rezervisanja (Napomena 15)	(283,000)	(276,054)
Kursne razlike	(3,254)	(2,666)
Stanje na dan 31. decembra	147,366	43,421

37. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Ostale obaveze:		
Obaveze prema dobavljačima	107,807	203,226
Obaveze po osnovu primljenih avansa	21,174	14,970
Obaveze po osnovu lizinga (Napomena 37.1)	491,029	533,792
Obaveze po osnovu aktiviranih garancija i avala	176	143
Obaveze iz dobitka	131,460	159,960
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	11,817	11,671
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	364,692	612,738
Obaveze u obračunu	303,017	48,277
Prolazni i privremeni računi	6,751	6,729
Obaveze prema zaposlenima	-	7,075
Ostale obaveze u stranoj valuti	195,582	183,569
	1,633,505	1,782,150
Obaveze za poreze:		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	9,826	11,930
Obaveze za druge poreze i doprinose	10,357	11,196
	20,183	23,126
Pasivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	71,675	76,982
Unapred naplaćeni prihodi	73,786	65,878
Razgraničeni ostali prihodi	91,574	67,342
	237,035	210,202
Stanje na dan	1,890,723	2,015,478

37.1. Obaveze po osnovu lizinga

Ročna struktura obaveza po osnovu lizinga prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Dospeće:		
- do 1 godine	185,219	173,208
- do 2 godine	140,989	160,998
- do 3 godine	78,417	119,698
- do 4 godine	46,447	56,093
- do 5 godine	16,352	23,483
- preko 5 godina	23,605	312
Ukupno	491,029	533,792

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

37. OSTALE OBAVEZE (Nastavak)

37.1. Obaveze po osnovu lizinga (Nastavak)

Ročna struktura nediskontovanih – očekivanih novčanih odliva po osnovu obaveza po osnovu lizinga (uključujući odlive po osnovu kamata) prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	31. decembar	31. decembar
		2021.	2020.
Dospeće:			
- do 1 godine	190,318	175,570	
- do 2 godine	144,870	165,988	
- do 3 godine	80,575	125,206	
- do 4 godine	47,125	58,826	
- do 5 godine	16,802	24,930	
- preko 5 godina	24,255	341	
Ukupno	503,945	550,861	

Struktura ukupnih plaćanja odnosno odliva po osnovu lizinga koji je prikazan u tokovima gotovine u 2021. i 2020. godini prikazana su u sledećoj tabeli:

	2021.	2020.
Fiksna plaćanja	196,436	190,557
Varijabilna plaćanja	5,172	4,735
Ukupno	201,608	195,292

Varijabilna plaćanja koja se uključuju u vrednost lizing obaveze su plaćanja koja zavise od indeksa. Od ukupnih odliva u iznosu od 201,608 hiljada dinara u 2021. godini (2020. godina: 195,292 hiljade dinara), na plaćanja glavnice se odnosi 192,220 hiljada dinara (2020. godina: 186,835 hiljada dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz aktivnosti finansiranja, dok se na plaćanje kamate odnosi 9,388 hiljada dinara (2020. godina: 8,457 hiljada dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti u izveštaju o tokovima gotovine.

Struktura rashoda i prihoda po osnovu zakupa u 2021. i 2020. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

	2021.	2020.
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja (Napomena 29.2)	(187,599)	(189,882)
Rashodi kamate po osnovu lizing obaveza (Napomena 8)	(9,388)	(10,002)
Troškovi zakupnina (Napomena 19)	(109,339)	(102,252)
Ukupno	(306,326)	(302,136)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

38. KAPITAL

38.1. Struktura kapitala

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Akcijski kapital:		
Obične akcije	17,320,083	17,320,083
Prioritetne akcije	2,442,512	2,442,512
	19,762,595	19,762,595
Emisiona premija	7,433,135	7,433,135
	27,195,730	27,195,730
Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	13,953,877	13,953,877
Dobici po osnovu promene vrednosti vlasničkih instrumenata	493,459	263,583
Dobici po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata	172,356	772,408
Aktuarski dobici po osnovu planova definisanih primanja	563	341
	14,620,255	14,990,209
Dobitak	13,237,614	10,920,167
Stanje na dan	55,053,599	53,106,106

(i) Akcijski kapital

Struktura akcionara:

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine sa učešćem preko 1% prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	
	Ukupan akcijski kapital	% Učešća
M&V Investments a.d. Beograd	19,284,006	97.58
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.28
BDD M&V Investments - 80200Z	225,621	1.14
Ukupno	19,762,595	100.00
	17,320,083	100.00

	31. decembar 2020.	
	Ukupan akcijski kapital	% Učešća
M&V Investments a.d. Beograd	19,284,006	97.58
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.28
BDD M&V Investments - 80200Z	225,621	1.14
Ukupno	19,762,595	100.00
	17,320,083	100.00

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 9,453,797 akcija od čega: 8,285,377 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara (31. decembar 2020. godine: 8,285,377 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

38. KAPITAL (Nastavak)

38.1. Struktura kapitala (Nastavak)

(i) Akcijski kapital (Nastavak)

Skupština Banke na sednici održanoj dana 17. decembra 2018. godine donela je Odluku 12-XLVI/2018 o povlačenju akcija sa regulisanog tržišta odnosno MTP i prestanka svojstva javnog društva kao i Odluku 09--XLVI/2018 o usvajanju izmena i dopuna Ugovora o osnivanju Banke. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 117341/2018 od 19. decembra 2018. godine usvojen je zahtev Banke pa je AIK Banka a.d., Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 04-XLVIII/2020, od 27. januara 2020. godine, o preraspoređivanju dela sredstava iz ostalih rezervi iz dobiti u neraspoređenu dobit ranijih godina koja se ne uključuje u osnovni kapital i upotrebi i raspoređivanju neraspoređene dobiti ranijih godina za isplatu dividende akcionarima, Banka je preraspodelila iznos od 5,878,280 hiljada dinara i isti u celosti rasporedila za isplatu dividendi akcionarima Banke.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 07-LI/2020, od 27. aprila 2020. godine, o upotrebi i raspoređivanju neraspoređene dobiti ranijih godina koja nije uključena u osnovni kapital Banke i ostvarene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2019. godinu u ukupnom iznosu od 8,230,318 hiljada dinara u celosti se raspoređuje za isplatu dividendi akcionarima Banke.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 05-LIII/2021, od 28. aprila 2021. godine, o raspoređivanju ostvarene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2020. godinu u ukupnom iznosu od 9,801,586 hiljada dinara, iznos od 3,626,727 hiljada dinara opredeljen je za isplatu dividende akcionarima Banke, iznos od 4,582,664 hiljade dinara opredeljen je da se rasporedi u neraspoređenu dobit ranijih godina koja se uključuje u osnovni akcijski kapital (u skladu sa Odlukom 05-LI/2020 od 27. aprila 2020. godine), dok se preostali iznos od 1,592,195 hiljada dinara raspoređuje kao neraspoređena dobit koja se ne uključuje u osnovni akcijski kapital Banke.

(ii) Revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju

Revalorizacione rezerve po osnovu vlasničkih i dužničkih instrumenata, odnosno hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine predstavljaju zbir sledećih komponenti:

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	1,035,991	943,299	
Neto pozitivni efekti promene fer vrednosti			
- po osnovu vrednovanja	(430,905)	66,747	
- po osnovu obezvređenja (Napomena 15)	(4,596)	42,302	
Efekat kreiranja odloženih poreskih obaveza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32)	65,325	(16,357)	
Stanje na dan 31. decembra	665,815	1,035,991	

(iii) Aktuarski dobici

Aktuarski dobici na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine u celosti se odnose na aktuarske gubitke po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju (Napomena 38).

	U hiljadama dinara	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	341	(412)	
Aktuarski dobici	262	886	
Efekat kreiranja odloženih poreskih obaveza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32.2)	(40)	(133)	
Stanje na dan 31. decembra	563	341	

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE

39.1. Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2021. godine vodi 13,231 (31. decembar 2020. godine: 6,565) sudska postupka sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci. Ukupna vrednost ovih sporova, a koji za slučaj da Banka izgubi spor mogu imati novčani odliv (na ime naknade štete, duga i sl.) iznosi 2,045,698 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 11,858,951 hiljada dinara), ne uključujući eventualne zahteve po osnovu kamata.

Od navedenog iznosa tužbi sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci na dan 31. decembra 2021. godine, tužbe sa pozitivnim procenjenim ishodom od strane advokata čine 83%. Za sudske postupke sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci koji imaju negativno procenjen ishod od stane advokata, na dan 31. decembra 2021. godine Banka je saglasno zahtevima MRS 37 i metodologiji Banke izvršila rezervisanje u iznosu od 327,245 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: 549,934 hiljade dinara) (Napomena 36).

Sadašnji nivo rezervisanja je procenjen kao adekvatan od strane rukovodstva Banke, ali će Banka svakako sa dužnom pažnjom pratiti situaciju na tržištu i ishode sudske sporove i shodno najboljoj proceni formirati adekvatna rezervisanja i u budućim izveštajnim periodima, a kako bi se izbegao neočekivan efekat na rezultat Banke.

Banka vodi veći broj sudske sporove protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

39.2. Vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica (a)	1,041,702	1,063,907
Date garancije i druga jemstva (b)	30,180,301	24,768,167
Derivati namenjeni trgovaju po ugovorenoj vrednosti (c)	14,885,940	4,679,112
Hartije od vrednosti primljene u zalog (d)	46,077,025	50,700,901
Druge vanbilansne pozicije (e)	515,058,389	566,700,369
Stanje na dan	607,243,357	647,912,456

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

39.2. Vanbilansne pozicije (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica		
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
- kratkoročni	4,835	4,835
- dugoročni	1,036,867	1,059,072
	1,041,702	1,063,907
(b) Preuzete potencijalne obaveze		
Plative garancije:		
- u dinarima	7,686,760	6,844,509
- u stranoj valuti	293,144	536,430
Činidbene garancije:		
- u dinarima	15,950,317	11,742,884
- u stranoj valuti	1,754,405	1,362,896
	25,684,626	20,486,719
Nepovučene kreditne linije	929,784	1,173,804
	929,784	1,173,804
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu:		
- u dinarima	1,696,177	1,497,322
- u stranoj valuti	1,869,714	1,610,322
	3,565,891	3,107,644
	30,180,301	24,768,167
(c) Derivati		
Valutni Swap i Forward (Napomena 22)	14,885,940	4,679,112
	14,885,940	4,679,112
(d) Primljena jemstva za obaveze		
Primljene HoV za obezbeđenje plasmana	46,077,025	50,700,901
	46,077,025	50,700,901
(e) Druge vanbilansne pozicije		
Primljena materijalna sredstva, garancije i druga jemstva za obezbeđenje plasmana	442,807,134	496,998,685
Neiskorišćene opozive kreditne linije	25,498,498	20,659,309
Depo poslovi	507	399
Loro garancije	5,950,516	5,823,179
Evidaciona kamata	538	-
Potraživanja preneta u vanbilansnu evidenciju	33,937,959	36,486,174
Ostalo	6,863,237	6,732,623
	515,058,389	566,700,369
Stanje na dan	607,243,357	647,912,456

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Garancije	25,684,626	20,486,719
Preuzete neopozive obaveze	929,784	1,173,804
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu	587,890	117,580
Preuzete opozive obaveze	25,488,498	20,659,309
Stanje na 31. decembar	52,690,798	42,437,412

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

(a) Poslovni odnosi sa članovima Uprave

Poslovni odnosi sa članovima Uprave Banke bazirani su na uobičajenim tržišnim uslovima.

Naknade članovima Uprave	U hiljadama dinara	
	2021.	2020.
Članovi Izvršnog odbora	(83,542)	(90,960)
Članovi Upravnog odbora	(34,093)	(34,877)
Ukupno naknade članovima Uprave	(117,635)	(125,837)

Ostali odnosi sa članovima Uprave	Stanje	Stanje	U hiljadama dinara	
	na dan 31. decembra 2021.	na dan 31. decembra 2020.	Prihodi/ (rashodi) 2021.	Prihodi/ (rashodi) 2020.
Kartice, gotovinski i potrošački krediti	12,936	409	486	218
Depoziti	(56,667)	(20,817)	(942)	(396)
Ostale obaveze	16	-	(159)	(10,433)
Ukupni ostali odnosi sa članovima Uprave	(43,715)	(20,408)	(615)	(10,611)

(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihode i rashode) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja:

	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	U hiljadama dinara	
			Ukupno	Obaveze
Zaposleni	37,392	22,834	60,226	104,582
Ostala fizička lica	3,511	10,806	14,317	277,241
Pravna lica *	10,492,595	5,565,321	16,057,916	25,876,404
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	10,533,498	5,598,961	16,132,459	26,258,227
Zaposleni	2,507	22,938	25,445	107,846
Ostala fizička lica	153	2,347	2,500	227,569
Pravna lica *	7,890,693	1,950,820	9,841,513	21,004,347
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	7,893,353	1,976,105	9,869,458	21,339,762

* U narednim tabelama dat je prikaz povezanih pravnih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom (Nastavak)

Naziv pravnog lica	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	U hiljadama dinara 31. decembar 2021. godine			
			Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Gorenjska banka d.d., Kranj	7,055,761	284	7,056,045	(11,758,210)	148,707	(8,050)
Čista voda projekt d.o.o. za usluge, Savudrija	3,433,823	164,854	3,598,677	-	89,741	(58,119)
MK Holding d.o.o., Beograd	-	2,939,553	2,939,553	(3,398,247)	172,286	(43,102)
MK Group d.o.o., Beograd	679	2,405,342	2,406,021	(1,470,623)	67,961	(6,386)
MK Logistika d.o.o., Novi Sad	-	50,000	50,000	(35,024)	1,926	(275)
Agroglobe d.o.o., Novi Sad	207	2,493	2,700	(99,333)	22,423	(24,044)
MK Agriculture d.o.o., Novi Sad	195	1,605	1,800	(4,592)	150	(119)
DR Nikola Vunjak preduzetnik	1,776	-	1,776	(302)	217	(30)
D.o.o. Agrounija Indija	13	587	600	(154,351)	9,172	(26,475)
Pik-Bećej a.d., Bećej	35	415	450	(269,037)	664	(1,687)
Banat Seme d.o.o., Zrenjanin	12	188	200	(28)	6	(5)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	94	-	94	(697,674)	1,298	(5,687)
Victoria project d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(4,575,241)	0	(762)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(856,528)	357	(13,495)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(942,902)	2,462	(25,786)
SJPT NON-CORE DOO	-	-	-	(762,510)	7	(53)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(531,310)	1,453	(16,207)
Ostalo	-	-	-	(320,492)	2,949	(6,950)
Ukupno	10,492,595	5,565,321	16,057,916	(25,876,404)	521,779	(237,232)

Naziv pravnog lica	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	U hiljadama dinara 31. decembar 2020. godine			
			Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
MK Holding d.o.o., Beograd	4,069,447	1,809,563	5,879,010	(304)	323,959	(37,405)
Gorenjska banka d.d., Kranj	3,813,963	-	3,813,963	(10,582,218)	4,707,562	(27,308)
MK Logistika d.o.o., Novi Sad	-	126,776	126,776	(3,571)	987	(504)
Agroglobe d.o.o., Novi Sad	4,465	3,373	7,838	(2,089,171)	46,030	(3,326)
MK Group d.o.o., Beograd	178	5,822	6,000	(10,133)	709	(36,953)
DR Nikola Vunjak preduzetnik	2,352	-	2,352	(49)	107	(71)
Sojaprotein d.o.o., Bećej	-	2,000	2,000	(3,048,696)	323,909	(168,082)
MK Agriculture d.o.o., Novi Sad	36	1,789	1,825	(2,989)	87	(80)
Granexport d.o.o., Pančevo	26	524	550	(134,651)	383	(1,680)
Pik-Bećej a.d., Bećej	13	437	450	(240,499)	1,302	(7,497)
Žito - Bačka d.o.o., Kula	-	310	310	(126,210)	1,012	(136)
PP Erdevik d.o.o., Erdevik	74	226	300	(99)	93	(100)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	94	-	94	(59,022)	1,780	(6,733)
Victoria group d.o.o., Beograd	45	-	45	(4,513)	275	(166)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(1,408,360)	4,086	(12,173)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(1,668,086)	2,879	(43,254)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(707,809)	5,806	(11,910)
Ostalo	-	-	-	(917,967)	19,394	(6,509)
Ukupno	7,890,693	1,950,820	9,841,513	(21,004,347)	5,440,360	(363,887)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2021. godine

41. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 18. Zakona o računovodstvu propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima.

Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja. U skladu sa internom regulativom Banke, 30. novembar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanja potraživanja i obaveza sa komitentima.

Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 1,505 hiljada dinara, odnosno 0.0008%. Od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 601 hiljadu dinara, odnosno 0.0021%.

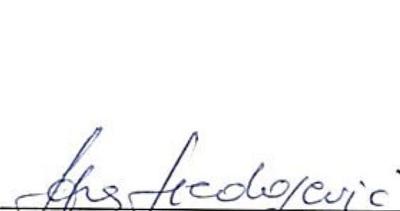
42. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja posle datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2021. godinu.

43. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

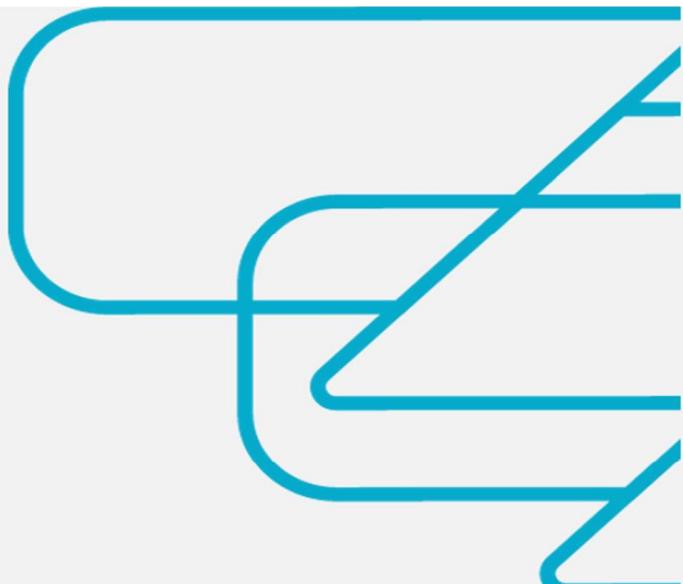
	31. decembar 2021.	U RSD 31. decembar 2020.
EUR	117.5821	117.5802
USD	103.9262	95.6637
CHF	113.6388	108.4388

 Ana Medojević
 Direktor Sektora računovodstva i izveštavanja

 AIK BANKA
 BEOGRAD

 Jelena Galić
 Predsednik Izvršnog odbora

 Milan Mirkov
 Član Izvršnog odbora

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2021.

AIK Banka a.d. Beograd

Sadržaj

1.	Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora	3
2.	Lična karta.....	4
3.	Makroekonomski kretanja	5
4.	Tržišna pozicija i pregled pokazatelja poslovanja	9
4.1	Tržišna pozicija.....	9
4.2	Rangiranje banaka	9
4.3	Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti....	10
4.4	Pokazatelji bilansa stanja.....	11
5.	Poslovanje Banke	11
5.1	Aktiva	11
5.1.1	Finansijska sredstva.....	12
5.1.2	Krediti	12
5.2	Klasifikacija bilansne i vanbilansne aktive	
13		
5.3	Pasiva	14
5.3.1	Depoziti	14
5.3.2	Kapital	15
5.4	Bilans uspeha	18
6.	Upravljanje rizicima i problematični krediti....	20
6.1	Sistem upravljanja rizicima.....	20
6.2	Rizik likvidnosti.....	23
6.3	Tržišni rizici.....	25
6.4	Problematični krediti	25
7.	Marketing i odnosi sa javnošću.....	26
7.1	Marketing strategija za 2021. godinu.....	26
7.2	Marketing plan za 2021. godinu	27
7.3	Realizacija marketing plana za 2021. godinu	27
8.	Organizaciona i kadrovska struktura.....	29
8.1	Organizacija Banke	29
8.2	Zaposleni.....	30
8.3	Upravljanje Bankom	30
8.3.1	Skupština Banke	30
8.3.2	Upravni odbor Banke	31
8.3.3	Izvršni odbor Banke	32
8.3.4	Ostali odbori	33
8.4	Poslovni odnosi sa članovima Uprave i licima povezanim sa Bankom	35
8.5	Poslovna mreža.....	35
8.5.1	Realizovane aktivnosti u 2021. godini	
37		
9.	Razvoj informacionog sistema (ICT)	37
10.	Nefinansijsko izveštavanje	39
10.1	Strategija korporativne održivosti – stubovi i smernice.....	40
10.1.1	Četiri stuba održivosti	41
10.2	Vizija i misija AIK Banke.....	42
10.3	Posvećenost AIK Banke ciljevima održivog razvoja UN	44
10.4	Upravljanje ESG rizicima.....	50

1. Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora

Poštovani,

Prethodne dve godine su bile izazovne za celu privredu, uključujući i bankarski sektor. Na globalnom, ali i lokalnom nivou, razvoj digitalizacije usluga je značajno ubrzan usled pandemije koja je ostavila neizbrisiv trag, kako u životima ljudi, tako i u samom poslovanju kompanija, ali i zbog jasne potrebe klijenata za lakoćom i dostupnošću usluga bez vremenskih ograničenja.

Personalizacija, odnosno kreiranje usluga za pojedinca, u skladu sa njegovim potrebama i navikama, sa ciljem uštete vremena i novca kroz pronalaženje adekvatnih finansijskih modela, je važan trend današnjice koji se zasniva na analitici podataka, mašinskom učenju i nauci o podacima, i to je trend koji prati i AIK Banka. Implementacija ovog biznis modela će u mnogome olakšati klijentima poslovanje sa bankom i optimizovati troškove, jer će uštete koje klijent može ostvariti biti primetne.

AIK Banka je u okviru implementacije strategije digitalne transformacije do sada implementirala značajan broj usluga koje su našim klijentima dostupne bez vremenskih ograničenja, putem platformi elektronskog i mobilnog

bankarstva, ali i usluge namenjene novim klijentima - od on line otvaranja računa, do on line keš kredita, za samo 10 minuta.

Dostupnost banke 24/7 za transakcije gotovim novcem smo omogućili uvođenjem Zona koje su opremljene multifunkcionalnim bankomatima i smart sefovima koji omogućavaju pravnim licima uplatu pazara bez čekanja u redu. Aplikacija mobilnog bankarstva obogaćena je novim ponudama proizvoda koji su dostupni na ovaj način, a koji obuhvataju keš kredite, štednju, kreditnu karticu i refinansirajući kredit.

Prešli smo put od konvencionalne, tradicionalne banke, do banke koja danas dobija značajna međunarodna priznanja za inovativnost i kvalitet usluga i to je pravac u kom nastavljamo. Naš poslovni model je kontinuirano dokazivao svoju snagu, kako ranije, tako i pred izazovima i neizvesnostima sa kojima smo se suočavali usled svetske zdravstvene krize.

Finansijski pokazatelji našeg poslovanja samo potvrđuju stabilnost i snagu naše organizacije. Godinu 2021. završili smo sa bilansnom sumom od 2.2 milijarde evra, uz visoku likvidnost. Snažna depozitna baza je dodatno uvećana na 1.5 milijardi evra reflektujući poverenje koje nam naši komitenti ukazuju iz godine u godinu. Kapitalna adekvatnost od 20.4% znatno je iznad regulatornog minimuma, dok pokazateli profitabilnosti ROE od 12% ukazuje na jačinu i kvalitet našeg biznis modela.

U 2021. godini učvrstili smo našu tržišnu poziciju, i postavili snažne temelje daljeg rasta, što je dodatni podstrek da sa istom motivisanošću i marljivošću zakoračimo u 2022. godinu. Nastavljamo da gradimo i negujemo partnerske odnose i aktivno podržavamo građane, privredu i celokupnu zajednicu. Želim da se zahvalim našim klijentima koji su nam ukazali poverenje, kolegama na vrednom radu i požrtvovanosti, kao i akcionarima koji nam pružaju kontinuiranu podršku.

S poštovanjem,

Jelena Galić
Predsednica Izvršnog odbora

2. Lična karta

Pun naziv izdavaoca

Agroindustrijsko komercijalna banka

“Aik Banka” ad Beograd

Bulevar Mihajla Pupina 115đ

11070 Novi Beograd

Republika Srbija

[**www.aikbanka.rs**](http://www.aikbanka.rs)

Adresa

Web adresa

Akcionarsko društvo

Pravna forma

Aktivno privredno društvo

Pravni status izdavaoca

06876366

Matični broj

100618836

PIB – poreski identifikacioni broj

Narodna banka Srbije – 908000000001050197

Tekući računi i banke kod kojih se vode

10. avgust 1993. godine

Datum osnivanja Banke

2946/2005, dana 01. marta 2005. godine

Broj rešenja upisa u Agenciji za privredne

registre

6419 – Ostalo monetarno posredovanje

Šifra delatnosti

+ 381 11 202 9050

Telefon

+ 381 11 312 9787

Faks

kabinet@aikbanka.rs

e-mail

Jelena Galić

Predsednik Izvršnog odbora

Centralni registar, depo i kliring hartija od vednosti Republike Srbije a.d., www.crhov.rs

Mesto uvida u knjigu akcionara:

Društvene mreže:

BDO d.o.o Beograd, Knez Mihailova 10, 11000 Beograd, Srbija

Revizor za 2021. godinu

3. Makroekonomска кретања

Realni rast BDP u prvom kvartalu 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 1,7%. U drugom kvartalu 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine, realni rast BDP iznosio je 13,7%, dok je realni rast BDP u trećem kvartalu 2021. godine u odnosu na treći kvartal 2020. godine iznosio 7,7%. Evropska komisija je u 2021. godini очекivala сnažan oporavak i ekonomski rast od 6,7%. MMF je procenjivao da će rast BDP u 2021. iznositi 6,5%, dok će 2022. godine nastaviti sa visokim rastom od 4,5%.

U periodu januar - novembar 2021. godine ostvaren je deficit republičkog budžeta u iznosu od RSD 149,6 mlrd. Prihodi su ostvareni u iznosu od RSD 1.316,7 mlrd, a rashodi su realizovani u iznosu od RSD 1.466,3 mlrd. Ovaj rezultat bolji je od plana predviđenog rebalansom budžeta iz oktobra 2021. godine za RSD 16 mlrd, s obzirom da je u ovom periodu predviđen deficit u iznosu od RSD 165,6 mlrd. Na nivou opšte države u periodu januar - novembar 2021. je ostvaren fiskalni deficit u iznosu od RSD 112,1 mlrd i primarni fiskalni deficit u iznosu od 5 mlrd dinara.

Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u decembru 2021. veća je za 3,3% u odnosu na decembar 2020. godine, dok je u odnosu na prosek 2020. veća za 13,1%. Industrijska proizvodnja u 2021. u poređenju sa 2020. veća je za 6,3%. Posmatrano po sektorima, u decembru 2021. u odnosu na isti mesec 2020. zabeležena su sledeća kretanja: sektor Rudarstvo – rast od 40,6%, Prerađivačka industrija – rast od 2,3%, i sektor Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija – pad od 7,5%. Podaci o industrijskoj proizvodnji po namenskim grupama u decembru 2021. u odnosu na isti mesec prethodne godine pokazuju da je došlo do rasta u proizvodnji: intermedijarnih proizvoda, osim energije (12,3%), i netrajnih proizvoda za široku potrošnju (10,7%), dok je pad zabeležen u proizvodnji: trajnih proizvoda za široku potrošnju (4,0%), energije (6,6%), i kapitalnih proizvoda (9,1%). Obim industrijske proizvodnje u decembru 2021. u odnosu na decembar 2020. godine beleži rast kod 17 oblasti (učešće u strukturi

industrijske proizvodnje – 50%), a pad kod 12 oblasti (učešće u strukturi industrijske proizvodnje – 50%). Najveći uticaj na rast industrijske proizvodnje u decembru 2021. u odnosu na isti decembar prethodne godine imale su: Eksploracija ruda metala, Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata, Proizvodnja računara, elektronskih i optičkih proizvoda, Proizvodnja pića, Proizvodnja duvanskih proizvodai Proizvodnja mašina i opreme na drugom mestu nepomenute. Obim industrijske proizvodnje u 2021. godini u odnosu na 2020. beleži rast kod 22 oblasti (učešće u strukturi industrijske proizvodnje – 89%), a pad kod 7 oblasti (učešće u strukturi industrijske proizvodnje – 11%). Najveći uticaj na rast industrijske proizvodnje u 2021. godini u odnosu na 2020. imale su: Eksploracija ruda metala, Proizvodnja koksa i derivata nafte, Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava, Proizvodnja električne opreme, i Proizvodnja mašina i opreme na drugom mestu nepomenute. Desezonirani indeks industrijske proizvodnje za decembar 2021. u odnosu na novembar 2021. godine pokazuje da je za industriju ukupno ostvaren rast industrijske proizvodnje od 0,7% i da je za prerađivačku industriju ostvaren rast od 0,5%. Desezonirani indeks industrijske proizvodnje za decembar 2021. u odnosu na prosek 2020. godine za industriju ukupno pokazuje da je ostvaren rast od 8,1%, a za prerađivačku industriju rast od 6,2%.

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-decembar 2021. godine iznosi: EUR 50.222,1 mio – porast od 25,5% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz robe u evrima imao je vrednost od EUR 21.620,8 mio, što čini rast od 26,8% u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz robe imao je vrednost od EUR 28.601,3 mio, što je za 24,6% više nego u istom periodu prethodne godine. Deficit iznosi EUR 6.980,4 mio, što je povećanje od 18,3% u poređenju sa istim periodom prethodne godine. Pokrivenost uvoza izvozom je 75,6% i veća je od pokrivenosti u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 74,3%. Posmatrano regionalno, najveće učešće u izvozu Srbije imao je Region Vojvodine (34,8%); sledi

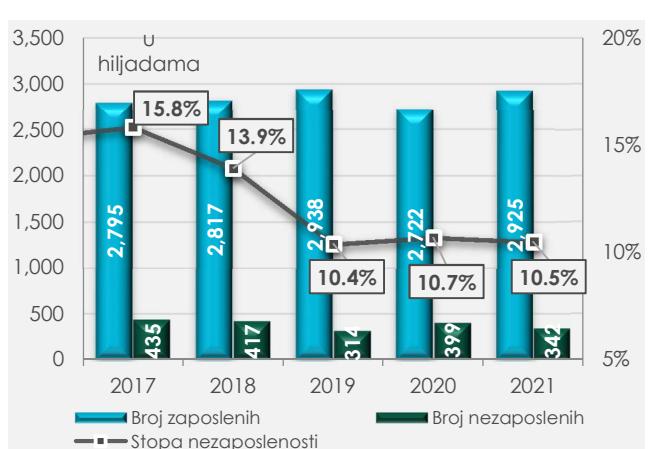
Beogradski region (23,8%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (21,8%), Region Južne i Istočne Srbije (19,5%), a oko 0,1% izvoza je nerazvrstano po teritorijama. Najveće učešće u uvozu Srbije imao je Beogradski region (46,0%); slede Region Vojvodine (29,8%), Region Šumadije i Zapadne Srbije (13,8%), Region Južne i Istočne Srbije (9,6%), a oko 0,7% uvoza nije razvrstano po teritorijama. U strukturi izvoza po nameni proizvoda (princip pretežnosti) najviše su zastupljeni proizvodi za reprodukciju, 61,8% (USD 15.795,9 mio), slede roba za široku potrošnju, 27,7% (USD 7.077,1 mio) i oprema, 10,5%

(USD 2.689,4 mio). Neklasifikovana roba po nameni iznosi 0,0% (USD 1,2 mio). U strukturi uvoza po nameni proizvoda najviše su zastupljeni proizvodi za reprodukciju, 55,1% (USD 18.609,3 mio), slede roba za široku potrošnju, 19,7% (USD 6.642,9 mio), i oprema, 13,9% (USD 4.697,8 mio). Neklasifikovana roba po nameni iznosi 11,4% (USD 3.847,1 mio). Spoljnotrgovinska robna razmena bila je najveća sa zemljama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini. Zemlje članice Evropske unije čine 60,3% ukupne razmene.

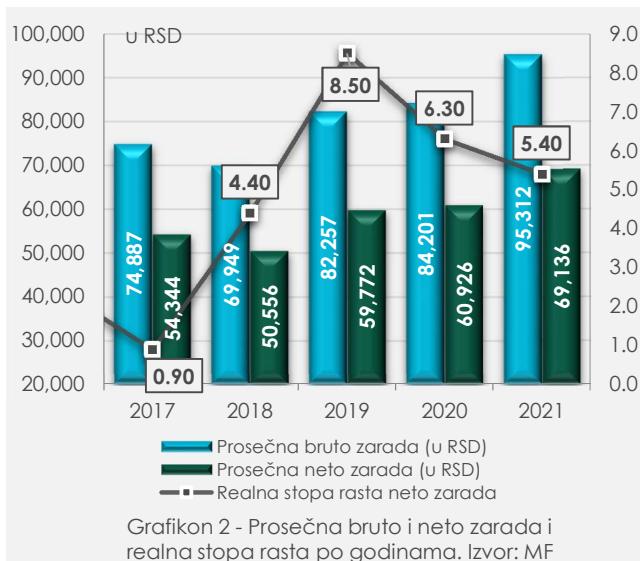
	EU	CEFTA	Rusija	Ostali	Ukupno
Izvoz 2021.	13,941	3,410	840	3,430	21,621
Učešće regiona u ukupnom izvozu do 31.12.2021.	64.48%	15.77%	3.89%	15.86%	
Povećanje/smanjenje izvoza u odnosu na 2020.	2,871	688	40	967	4,566
Procenat povećanja/smanjenja izvoza u odnosu na 2020.	25.94%	25.28%	5.01%	39.27%	26.77%
Uvoz 2021.	16,338	1,261	1,534	9,468	28,601
Učešće regiona u ukupnom uvozu do 31.12.2021.	57.12%	4.41%	5.36%	33.10%	
Povećanje/smanjenje uvoza u odnosu na 2020.	2,844	386	146	2,268	5,644
Procenat povećanja/smanjenja uvoza u odnosu na 2020.	21.08%	30.60%	10.51%	31.50%	24.58%
Spoljnotrgovinski deficit 2021.	-2,397	2,148	-694	-6,038	-6,981
Učešće regiona u ukupnom deficitu/suficitu do 31.12.2021.	34.34%	-30.77%	9.94%	86.50%	
Povećanje/smanjenje suficita deficitu u odnosu na 2020.	27	302	-106	-1,301	-1,077
Procenat povećanja/smanjenja suficita/deficitu u odnosu na 2020.	-1.11%	16.36%	18.00%	27.46%	-18.25%

Tabela 1 - Kretanje spoljnotrgovinske razmene u 2021. godini po regionima (u milionima evra. Izvor: RZS

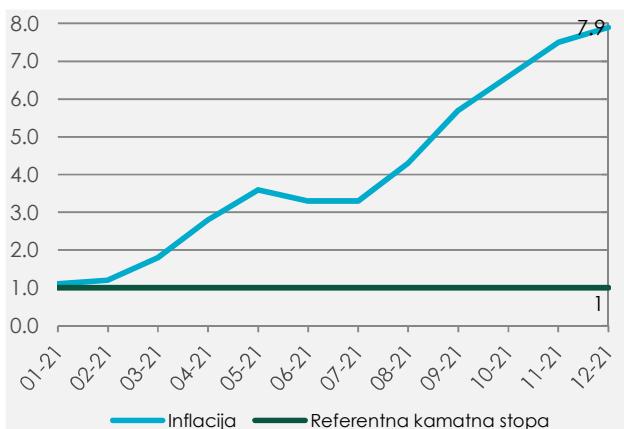
Prema anketi Republičkog zavoda za statistiku, u Republici Srbiji nezaposlenost je u III kvartalu 2021. godine iznosila 10.50%. Stopa nezaposlenosti se povećala u odnosu na isti period 2020. godine za 0.7 p.p. Prosečna zarada (bruto) obračunata za novembar 2021. godine iznosila je RSD 95.312, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila RSD 69.136. Rast bruto zarada u periodu januar-novembar 2021. godine u odnosu na isti period prešle godine iznosio je 9,1% nominalno, odnosno 5,2% realno. Istovremeno, neto zarade su porasle za 9,3% nominalno i za 5,4% realno. U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za novembar 2021. godine nominalno je veća za 13,2%, a realno za 5,3%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 13,5%, odnosno za 5,6% realno.

Grafikon 1 - Kretanje broja zaposlenih, nezaposlenih i stopa zaposlenosti po godinama.
Izvor: MF

Inflacija je u decembru 2021. godine usporila rast i na mesečnom nivou iznosila je 0,4%, dok je u odnosu na decembar 2020. iznosila 7,9%. Prosečna godišnja inflacija u 2021. godini je iznosila 4,0%. Posmatrano prema strukturi, tri četvrtine međugodišnje inflacije od 7,9% u decembru je i dalje bilo opredeljeno kretanjem cena hrane i energenata, tj. onim kategorijama na koje monetarna politika ne može direktno da utiče u znatnijoj meri. Visok međugodišnji rast cena hrane posledica je delovanja nekoliko faktora – rasta svetskih cena hrane, suše, viših troškova u proizvodnji, kao i izrazito niskih nivoa ovih cena tokom 2020. usled izostanka znatnog dela tražnje.

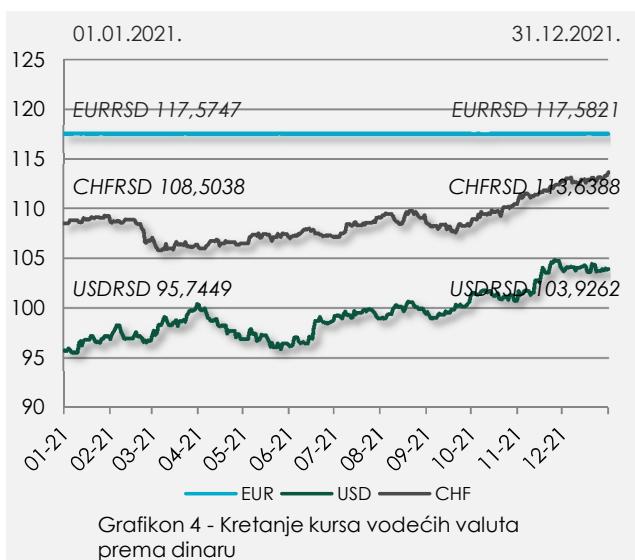

Cene energenata su na mesečnom nivou stagnirale u decembru, dok su, posmatrano u

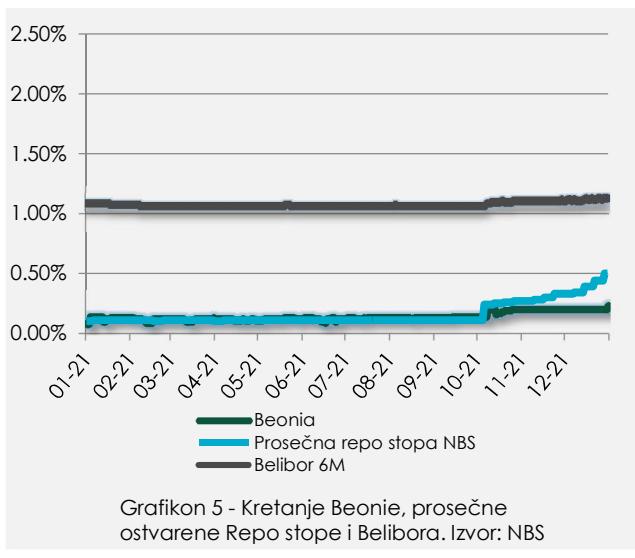
odnosu na decembar 2020. bile više za 13,4%. Njihovo kretanje je u najvećoj meri bilo opredeljeno globalnim faktorima, pre svega rastom svetske cene nafte, koji se prelio i na rast cena naftnih derivata na domaćem tržištu (23,5% međugodišnje u decembru). S druge strane, međugodišnja bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta), na koju mere monetarne politike mogu da utiču, i u decembru je bila znatno niža od ukupne inflacije i iznosila je 3,5%. Tokom 2021. međugodišnja bazna inflacija u proseku se kretala na nivou od 2,3%. Međugodišnja inflacija će tokom prvog kvartala 2022. godine najverovatnije nastaviti da se kreće oko nivoa iz decembra 2021. godine. Od drugog kvartala 2022. godine očekuje se njen postepeni pad, dok bi u granice cilja trebalo da se vrati tokom trećeg kvartala 2022. godine. Očekuje se da se međugodišnja inflacija vrati oko centralne vrednosti cilja od 3% krajem 2022. godine, a s obzirom na visoku bazu iz 2021. postoji mogućnost da se krajem 2022. ukupna inflacija nađe i u donjoj polovini ciljanog raspona od $3,0 \pm 1,5\%$.

Učešće javnog duga centralnog nivoa vlasti u BDP-u (metodologija ESA 2010) na kraju novembra 2021. godine iznosi 56,4%, a učešće javnog duga opšteg nivoa države u BDP-u iznosi 57,0%. Javni dug centralnog nivoa vlasti u novembru 2021. u odnosu na oktobar iste godine povećan je za RSD 32,8 mlrd i iznosio je RSD 3.515,3 mlrd (EUR 29,9 mlrd). Učešće javnog duga u stranoj valutи na kraju novembra 2021. godine iznosi 71,1%. Učešće javnog duga u EUR iznosi 57,3%, u USD 10,8%, u SDR 2,0%, u CHF 0,2% i u ostalim stranim valutama 0,8% (GBP, JPY, DKK, SEK, NOK, AED, KWD, CNY), dok učešće u RSD iznosi 28,9%.

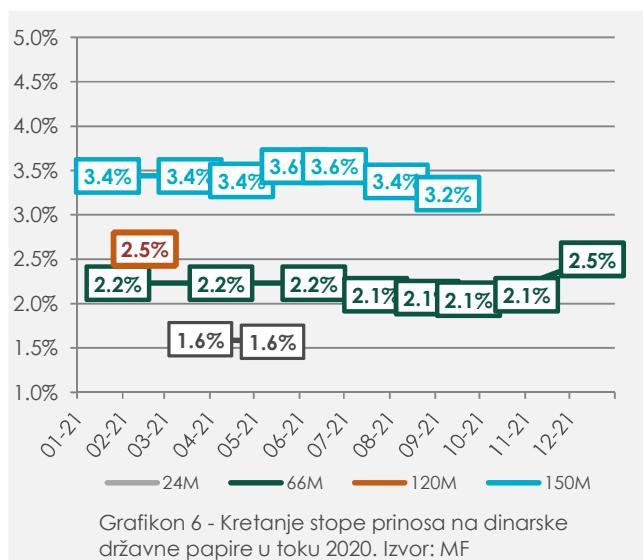
Dinar na kraju 2021. godine prema evru ima istu vrednost na mesečnom i godišnjem nivou, kao i u odnosu na početak godine. Dinar je ove godine bio najslabiji 11. januara, kada se za jedan evro plaćalo 117,5925 dinara, a najveću vrednost prema evropskoj valutu imao je 8. oktobra kada je kurs bio 117,5469 dinara. Narodna banka Srbije je u 2021. godini, radi održavanja relativne stabilnosti na deviznom tržištu, a u uslovima znatno pojačane globalne neizvesnosti usled krize izazvane pandemijom, neto kupila EUR 645 mio.

Referentna kamatna stopa NBS tokom 2021. godine nije imala promena i tokom čitave 2021. godine iznosila je 1,00%.

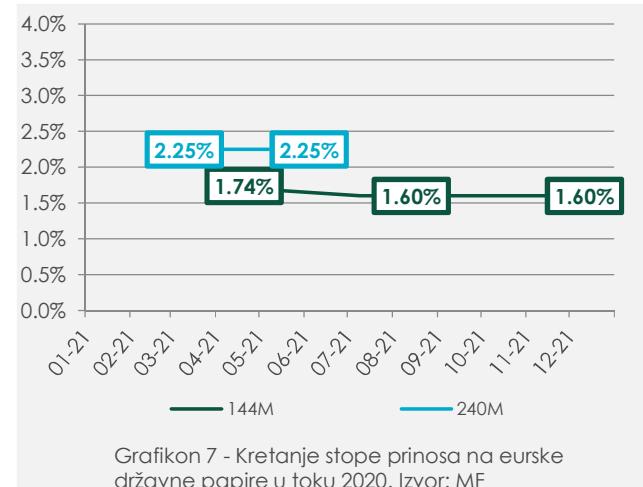
Najčešće emitovane dinarske hartije od vrednosti (HoV) bile su na 24M, 66M, 120M i 150M.

Na poslednjim primarnim dinarskim aukcijama u 2021. godini ostvareni su sledeći prinosi:

- 24M – 1,57%; 66M – 2,50%; 120M – 2,50%; 150M – 3,24%.

Eurske HoV kojima je primarno trgovano na domaćem finansijskom tržištu su imale znatno manji obim trgovanja i broja aukcija, s obzirom da se Republika Srbija zaduživala na inostranom tržištu, emitujući international bonds i dostižući iznos zaduživanja na inostranom tržištu na kraju 2021. godine od EUR 6,3 mlrd i USD 1,2 mlrd.

Na poslednjim primarnim eurskim aukcijama u 2021. godini ostvareni su sledeći prinosi:

- 144M – 1,60%; 240M – 2,25%.

4. Tržišna pozicija i pregled pokazatelja poslovanja

4.1 Tržišna pozicija

Rangiranje	30.09.2021.			31.12.2020.			30.09.2020.		
	Rang	Tržišno učešće	EUR mio	Rang	Tržišno učešće	EUR mio	Rang	Tržišno učešće	EUR mio
Neto aktiva	8	4.6%	1,948	9	5.1%	1,998	9	5.1%	1,966
Neto plasmani	12	3.7%	888	9	4.2%	942	9	4.3%	959
Ukupni depoziti*	8	4.2%	1,458	9	4.8%	1,524	9	4.8%	1,506
Depoziti**	8	4.8%	1,397	8	5.2%	1,399	8	5.3%	1,395
Kapital	6	7.7%	470	6	7.4%	452	7	7.2%	438
Profit pre poreza	3	12.8%	45	2	22.9%	90	1	19.0%	70

* Ukupni depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti, Primljeni krediti; **Depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti

Tabela 2 - Tržišna pozicija Banke. Izvor: NBS

Na kraju trećeg kvartala 2021. godine 10 najvećih banaka čine 83,5% bilansne aktive bankarskog sektora Srbije. Na dan 30.09.2021. godine Banka poboljšava svoju tržišnu poziciju u odnosu na kraj prethodne godine i zauzima osmo mesto prema visini neto aktive. Sa ostvarenom bilansnom sumom od EUR 1,948 mio ostvaruje tržišno učešće od 4.6%.

Depoziti klijenata na dan 30.09.2021. godine iznose EUR 1,397 mio na osnovu čega Banka realizuje istu tržišnu poziciju po ovom osnovu, sa učešćem na

srpskom bankarskom tržištu od 4.8%. Prema visini neto plasmana na kraju trećeg kvartala 2021. godine, Banka realizuje tržišno učešće od 3.7%.

Učešće Banke po osnovu volumena kapitala na srpskom bankarskom tržištu ostaje visoko. Ukupni nivo kapitala na kraju trećeg tromesečja 2021. godine beleži rast od 4% u odnosu na kraj 2020. godine, čime Banka povećava tržišno učešće na 7.7% i zauzima šestu poziciju.

4.2 Rangiranje banaka

NETO AKTIVA											
30.09.2021.				31.12.2020.				30.09.2020.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Banca Intesa	1	15.4%	761.3	Banca Intesa	1	15.6%	717.2	Banca Intesa	1	15.2%	687.4
OTP banka	2	13.0%	640.0	Unicredit bank	2	10.6%	486.5	Unicredit bank	2	11.4%	513.1
Unicredit bank	3	10.7%	530.3	Komerčijalna banka	3	10.0%	459.4	Komerčijalna banka	3	10.2%	459.5
Komerčijalna banka	4	9.8%	484.0	Raiffeisen banka	4	8.2%	377.7	Raiffeisen banka	4	8.2%	371.5
Raiffeisen banka	5	8.8%	432.5	OTP banka	5	8.2%	375.9	OTP banka	5	8.1%	366.8
Banka poštanska štedionica	6	6.8%	334.5	Banka poštanska štedionica	6	6.3%	290.7	Erste bank	6	6.3%	282.1
Erste bank	7	6.3%	309.6	Erste bank	7	6.2%	287.0	Banka poštanska štedionica	7	5.9%	266.1
AIK banka	8	4.6%	229.0	Vojvodjanska banka	8	5.2%	239.2	Vojvodjanska banka	8	5.4%	241.4
Eurobank	9	4.3%	210.5	AIK banka	9	5.1%	234.9	AIK banka	9	5.1%	231.1
Sberbank	10	3.8%	189.3	Eurobank	10	4.3%	196.2	Eurobank	10	4.2%	188.9

Tabela 3 - Rangiranje banaka prema neto aktivi. Izvor: NBS

PROFIT PRE POREZA *											
30.09.2021.				31.12.2020.				30.09.2020.			
Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd	Banka	Rang	Tržišno učešće	RSD mlrd
Banca Intesa	1	20.6%	8.6	Banca Intesa	1	23.5%	10.8	AIK banka	1	19.0%	8.3
Raiffeisen banka	2	14.3%	5.9	AIK banka	2	22.9%	10.6	Banca Intesa	2	17.9%	7.8
AIK banka	3	12.8%	5.3	Raiffeisen banka	3	13.4%	6.2	Unicredit bank	3	14.2%	6.2
Unicredit bank	4	12.8%	5.3	Unicredit bank	4	12.2%	5.6	Raiffeisen banka	4	13.1%	5.7
Komercijalna banka	5	7.5%	3.1	Komercijalna banka	5	9.1%	4.2	Komercijalna banka	5	10.3%	4.5
OTP banka	6	7.0%	2.9	Banka poštanska štedionica	6	5.7%	2.6	OTP banka	6	5.8%	2.5
Erste bank	7	5.6%	2.3	OTP banka	7	5.5%	2.5	Erste bank	7	4.9%	2.1
Banka poštanska štedionica	8	4.1%	1.7	Erste bank	8	2.6%	1.2	Banka poštanska štedionica	8	4.2%	1.8
Credit agricole banka	9	3.8%	1.6	Credit agricole banka	9	2.2%	1.0	Eurobank	9	3.2%	1.4
Sberbank	10	3.8%	1.6	Procredit bank	10	1.8%	0.8	Sberbank	10	2.3%	1.0

Napomena: Rangiranje banaka prema profitu pre poreza je obavljeno na osnovu profita pre poreza celokupnog bankarskog sektora (uključujući banke sa pozitivnim, kao i banke sa negativnim rezultatom).

Tabela 4 - Rangiranje banaka prema profitu pre poreza. Izvor: NBS

4.3 Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti

Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti	30.09.2021.			31.12.2020.			30.09.2020.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Profit pre poreza / Prosečni kapital (ROE)	13.0%	8.1%	7.7%	19.7%	7.6%	6.5%	20.5%	9.4%	8.2%
Profit pre poreza / Prosečna aktiva (ROA)	3.1%	1.3%	1.2%	4.7%	1.3%	1.1%	4.9%	1.6%	1.3%
Neto prihod od kamata / Prosečna aktiva	2.6%	2.6%	2.7%	2.9%	2.9%	3.0%	2.9%	3.0%	3.0%
Kamatni prihodi / Prosečna aktiva	3.3%	3.0%	3.1%	3.6%	3.3%	3.5%	3.6%	3.4%	3.5%
Kamatni rashodi / Prosečna aktiva	0.7%	0.3%	0.4%	0.7%	0.4%	0.5%	0.8%	0.4%	0.5%
Gubitak od ispravke vrednosti / Prosečna aktiva	-0.5%	0.3%	0.2%	-0.3%	0.7%	0.6%	0.0%	0.5%	0.5%
Kamatni rashodi / Prosečna kamatonosna pasiva	0.9%	0.4%	0.5%	1.0%	0.5%	0.6%	1.0%	0.5%	0.6%
Neto prihod od naknada / Prosečna aktiva	0.6%	0.9%	0.9%	0.6%	1.0%	0.9%	0.6%	0.9%	0.9%
Prihodi naknada / Prosečna aktiva	0.9%	1.4%	1.4%	0.9%	1.4%	1.4%	0.9%	1.4%	1.4%
Profit pre poreza / Ukupni prihodi	59.0%	27.4%	23.9%	65.8%	25.3%	19.9%	65.9%	31.3%	25.2%
Profit pre rezervisanja / Prosečna aktiva	2.6%	1.6%	1.4%	4.4%	2.0%	1.7%	4.8%	2.1%	1.8%
Ukupni prihodi / Prosečna aktiva	5.3%	4.8%	4.9%	7.1%	5.2%	5.3%	7.4%	5.3%	5.4%
Operativni rashodi / Prosečna aktiva	1.6%	2.4%	2.6%	1.7%	2.4%	2.7%	1.6%	2.3%	2.6%
Operativni rashodi / Operativni prihodi (CIR)	38.3%	60.7%	64.9%	28.0%	55.0%	61.8%	24.8%	51.8%	58.7%
Operativni rashodi / Prihodi od kamata i naknada	38.6%	55.5%	57.4%	38.3%	51.0%	55.7%	35.6%	48.2%	53.0%
Troškovi zarada / Prosečna aktiva	0.6%	0.8%	0.9%	0.6%	0.9%	1.1%	0.6%	0.9%	1.1%
Kamatni prihodi / Ukupni prihodi	63.3%	62.6%	63.9%	50.9%	63.9%	65.1%	48.9%	64.1%	65.2%
Prihodi naknada / Ukupni prihodi	17.3%	29.0%	28.6%	12.2%	26.6%	26.3%	11.5%	26.1%	25.7%

Peers: AIK banka, Banca Intesa, Komercijalna banka, Raiffeisen banka, Unicredit bank, Eurobank, OTP banka, Addiko bank, Erste bank, Sberbank

Tabela 5 - Pokazatelji profitabilnosti i efikasnosti. Izvor: NBS

4.4 Pokazatelji bilansa stanja

Pokazatelji bilansa stanja	30.09.2021.			31.12.2020.			30.09.2020.		
	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor	AIK	Peers	Sektor
Neto plasmani / Neto aktiva	45.6%	57.2%	56.9%	47.1%	57.0%	57.3%	48.8%	57.9%	58.1%
Ukupan kapital / Neto aktiva	24.1%	15.3%	14.6%	22.6%	16.8%	15.6%	22.3%	17.0%	15.9%
Ukupni depoziti* / Neto aktiva	74.8%	81.2%	82.1%	76.2%	80.5%	81.8%	76.6%	80.3%	81.4%
Depoziti** / Neto aktiva	71.7%	68.7%	69.8%	70.0%	68.1%	68.9%	71.0%	67.8%	68.6%
Neto krediti / Ukupni depoziti*	60.9%	70.5%	69.3%	61.8%	70.7%	70.1%	63.7%	72.0%	71.4%
Neto krediti / Depoziti**	63.5%	83.4%	81.5%	67.3%	83.7%	83.1%	68.7%	85.3%	84.7%

* Ukupni depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti, Primljeni krediti **Depoziti: Transakcioni depoziti, Ostali depoziti

Peers: AIK banka, Banca Intesa, Komercijalna banka, Raiffeisen banka, Unicredit bank, Eurobank, OTP banka, Addiko bank, Erste bank, Sberbank

Tabela 6 - Pokazatelji bilansa stanja. Izvor: NBS

Banka sa 24.1% učešća kapitala u neto aktivi pokazuje značajno viši nivo kapitalizovanosti u odnosu na bankarski sektor i Peers grupu.

Na kraju trećeg kvartala 2021. godine, kamatni prihodi u odnosu sa prosečnom aktivom su blago iznad nivoa Peers grupe i bankarskog sektora.

Prihodi od naknada u odnosu na ukupne prihode beleže značajan rast u odnosu na prethodne prikazane periode.

Tokom 2021. godine i dalje je prisutan nizak nivo operativnih rashoda u odnosu na operativne prihode. CIR od 38.3% na kraju trećeg kvartala 2021. godine i dalje je značajno ispod ovog pokazatelja realizovanog u okviru posmatrane Peers grupe, kao i celokupnog bankarskog sektora.

5. Poslovanje Banke

5.1 Aktiva

Opis pozicije aktive	31.12.2021.	31.12.2020.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	33,671	38,982	-5,311	-13.6%
Finansijska sredstva	47,683	41,247	6,436	15.6%
Krediti i potraživanja od banaka i finansijskih institucija	35,724	18,176	17,548	96.5%
Krediti i potraživanja od klijenata	116,392	110,709	5,683	5.1%
Učešća u zavisnim i pridruženim društvima	11,924	11,924	0	0.0%
Nematerijalna imovina	476	510	-34	-6.6%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,248	2,221	-973	-43.8%
Investicione nekretnine	5,604	8,418	-2,814	-33.4%
Ostala aktiva	4,240	2,745	1,495	54.5%
Ukupna aktiva	256,962	234,932	22,030	9.4%

Tabela 7 - Uporedni pregled pozicija aktive na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

Pored specifičnih uslova rada koji su nastavljeni u 2021. godini usled novih okolnosti izazvanih pandemijom korona virusa, Banka je aktivno radila na unapređenju poslovanja, daljoj digitalizaciji i optimizaciji poslovnih procesa.

Ukupna bilansna suma na kraju 2021. godine iznosi RSD 257 mlrd, što predstavlja rast od RSD 22 mlrd u poređenju sa prethodnom godinom.

U strukturi aktive, najveće povećanje od 96%, odnosno RSD 17.5 mlrd u apsolutnom iznosu, zabeleženo je na poziciji kredita i potraživanja od banaka i finansijskih institucija. Povećanje od RSD 6.4 mlrd (15.6%) u odnosu na 2020. godinu je ostvareno na poziciji Finansijska sredstva, dok je stanje gotovine na računima niže za RSD 5.3 mlrd i dostiže ukupan nivo od RSD 33.7 mlrd.

Na poziciji Krediti i potraživanja od komitenata iskazano je povećanje od RSD 5.7 mlrd (5.1%).

Smanjenje Investicionih nekretnina za 33.4% je rezultat uspešno realizovanih prodaja dela nekretnina u vlasništvu banke koji su bili namenjeni prodaji.

5.1.1 Finansijska sredstva

Ukupna pozicija Finansijskih sredstava na kraju 2021. godine beleži povećanje u odnosu na kraj 2020. godine. Od ukupnog iznosa Finansijskih sredstava, plasmani koji se odnose na dinarske, eurske trezorske obveznice i International bonds izdate od strane Ministarstva finansija Republike Srbije su na nivou od RSD 31.9 mlrd, što predstavlja povećanje za RSD 3.2 mlrd u odnosu na kraj 2020. godine. U svom portfoliju AIK Banka ima i korporativnu obveznicu SDPR-a u ukupnom iznosu od RSD 4.6 mlrd.

5.1.2 Krediti

Segment	31.12.2021.			31.12.2020.		
	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti	Bruto krediti	Ispravka vrednosti kredita	Neto krediti
Corporate (pravna lica)	85,546	2,440	83,106	82,825	3,241	79,584
Public (javna društva)	12,049	147	11,902	10,791	68	10,723
SME	6,502	258	6,244	5,416	139	5,277
Stanovništvo	15,876	736	15,140	15,732	606	15,126
Finansijske institucije	35,746	22	35,724	18,320	144	18,176
Ukupni krediti	155,719	3,603	152,116	133,084	4,198	128,886

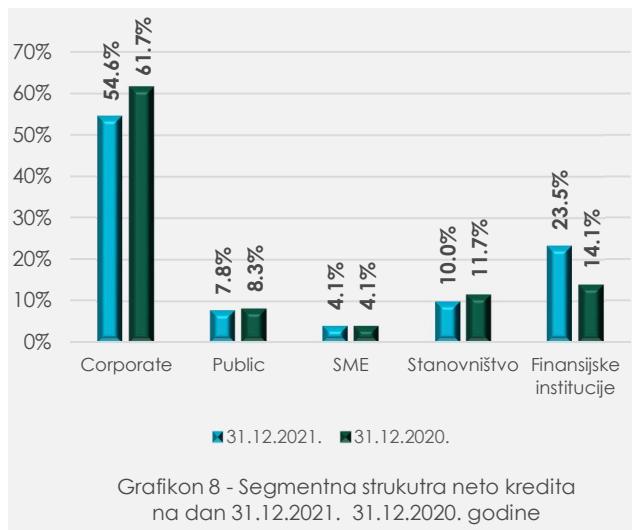
Tabela 8 - Uporedni pregled segmentne strukture kredita na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

Posmatrano u odnosu na prošlu godinu, Banka je u 2021. godini ostvarila rast bruto plasmana od RSD 22.6 mlrd (17.0%), dok su ukupne ispravke vrednosti na nivou od RSD 3.6 mlrd. Na poziciji neto kredita realizovan je rast od RSD 23.2 mlrd.

U segmentnoj strukturi, najveći rast neto kredita beleži segment Finansijskih institucija u iznosu od RSD 17.5 mlrd, a zatim sledi segment Corporate koji realizuje viši nivo za ukupno RSD 3.5 mlrd.

Valuta	31.12.2021	31.12.2020	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %
EUR	106,931	83,976	22,955 27.3%
USD	4,254	3,785	469 12.4%
CHF	114	117	-3 -2.6%
RSD	40,752	40,907	-155 -0.4%
Ostale valute	65	101	-36 -35.7%
Ukupno	152,116	128,885	23,230 18.0%

Tabela 9 - Uporedni pregled valutne strukture kredita na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

Sa stanovišta valutne strukture, najveće povećanje u apsolutnom iznosu na kraju 2021. godine beleže neto krediti u valuti EUR i to za RSD 22.9 mlrd dostižući tako ukupan nivo od RSD 106.9 mlrd. Dinarski plasmani dostižu ukupan iznos od RSD 40.8 mlrd, dok su plasmani u valuti USD viši za RSD 0.5 mlrd, odnosno 12.4%.

5.2 Klasifikacija bilansne i vanbilansne aktive

Klasifikacija	31.12.2021.	31.12.2020.
A	69,669,476	59,933,417
B	90,044,261	69,713,908
V	50,419,181	47,729,185
G	6,196,541	4,697,360
D	3,628,472	5,587,905
Ukupno	219,957,931	187,661,775

Tabela 10 – Struktura izloženosti po kategorijama klasifikacije na dan 31.12.2021. i 31.12.2020 (u hiljadama dinara)

Segment	Bruto potraživanje	Bilansno	Vanbilansno	Ispravka bilansno	Ispravka vanbilansno	Neto potraživanje
Privreda	137,058,449	97,645,479	39,412,970	3,006,118	88,982	133,963,349
velika	107,612,724	75,828,341	31,784,383	2,133,083	78,896	105,400,745
srednja	21,341,212	15,233,536	6,107,676	597,666	5,583	20,737,963
mala	8,104,513	6,583,602	1,520,911	275,369	4,503	7,824,641
Fizička lica	18,286,919	15,918,908	2,368,011	762,837	1,102	17,522,980
Javni sektor	27,543,543	17,276,575	10,266,968	159,238	57,281	27,327,024
Finansijski sektor	36,315,175	35,672,326	642,849	43,444	-	36,271,731
Preuzeta imovina koja se klasificiše	753,845	753,845	-	-	-	753,845
Ukupno	219,957,931	167,267,133	52,690,798	3,971,637	147,365	215,838,929

Tabela 11 – Prikaz bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se klasificuju po segmentima na dan 31.12.2021. godine (u hiljadama dinara)

5.3 Pasiva

Opis pozicije pasive	31.12.2021.	31.12.2020.	Promena u tekućoj godini absolutno i u %
Depoziti i obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	17,801	14,694	3,107 21.1%
Depoziti i obaveze prema komitentima	181,670	164,441	17,229 10.5%
Rezervisanja	546	674	-128 -19.0%
Ostale obaveze	1,891	2,017	-126 -6.2%
Kapital	55,054	53,106	1,948 3.7%
Ukupna pasiva	256,962	234,932	22,030 9.4%

Tabela 12 - Uporedni pregled pozicija pasive na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

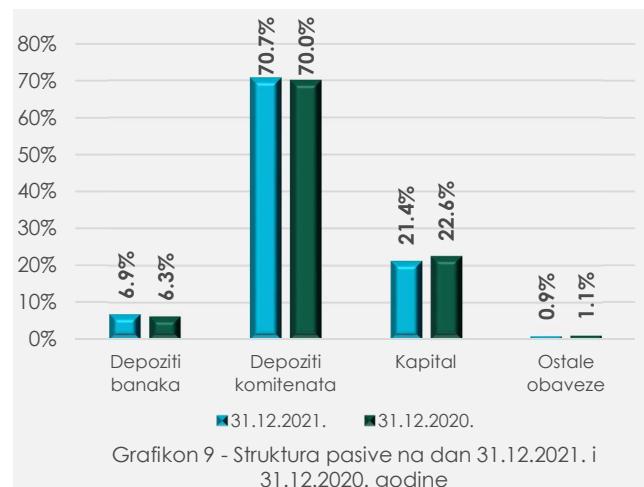
5.3.1 Depoziti

Segment	31.12.2021	31.12.2020	Promena u tekućoj godini absolutno i u %
Corporate	43,026	34,043	8,983 26.4%
Public	15,570	21,547	-5,977 -27.7%
SME	12,461	12,174	287 2.4%
Stanovništvo	110,613	96,677	13,936 14.4%
Finansijske institucije	17,801	14,694	3,107 21.1%
Ukupni depoziti	199,471	179,135	20,336 11.4%

Tabela 13 - Uporedni pregled segmentne strukture depozita na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

Na strani pasive, dominantno najveći rast od RSD 17.2 mlrd na kraju 2021. godine beleži pozicija Depoziti komitenata, koja sa nivoom od RSD 181.7 mlrd čini 71% ukupne pasive. Prateći kretanja segmentne strukture depozita, najznačajnija povećanja su prisutna kod segmenta Stanovništvo i Corporate sa RSD 13.9 mlrd i RSD 9 mlrd, respektivno, u odnosu na kraj prethodne godine.

Povećanje, takođe, beleži segment Finansijskih institucija od RSD 3.1 mlrd, odnosno 21%, dok rast u segmentu SME iznosi 2.4% u poređenju sa 2020. godinom. Pad depozita je realizovan u okviru segmenta Public od RSD 6.0 mlrd.

Valuta	31.12.2021	31.12.2020	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
EUR	124,374	109,598	14,776	13.5%
USD	4,524	4,646	-122	-2.6%
CHF	3,128	2,172	956	44.0%
RSD	67,355	62,593	4,762	7.6%
Ostale valute	90	126	-36	-28.6%
Ukupno	199,471	179,135	20,336	11.4%

Tabela 14 - Uporedni pregled valutne strukture depozita na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

U odnosu na kraj prethodne godine, a posmatrano po valutnoj strukturi depozitnog portfolija, najveći apsolutni rast ostvaren je u valuti EUR u iznosu od RSD 14.8 mlrd (13.5%), dok je povećanje dinarskih depozita zabeleženo u iznosu od RSD 4.8 mlrd

(7.6%). Depoziti u CHF valuti ostvarili su najveći relativni rast od 44% (RSD 956 mio), dok ostale navedene valute smanjuju iznos u okviru ukupnih depozita.

5.3.2 Kapital

Obračun kapitala

Opis pozicije	31.12.2021.	31.12.2020.
Nominalna vrednost akcija	19,762,595	19,762,595
Emisiona premija	7,433,135	7,433,135
Rezerve	14,620,255	14,990,209
Dobitak tekuće godine	5,944,174	9,801,586
Dobitak ranijeg perioda	7,293,440	1,118,581
Ukupan kapital	55,053,599	53,106,106

Tabela 15 - Struktura kapitala po godinama (u hiljadama dinara)

Regulatorni kapital je tokom 2021. godine smanjen za RSD 356 mio, što je pre svega posledica ulaganja AIK Banke u dopunski kapital Gorenjske

banke u vidu subordiniranog kredita, kao i smanjenja rezervi.

Opis pozicije	31.12.2021.	31.12.2020.
KAPITAL	37,086,726	37,443,104
OSNOVNI KAPITAL	36,818,798	37,175,138
Osnovni akcijski kapital	36,818,798	37,175,138
Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuća emisiona premija	24,576,160	24,576,160
Dobit iz ranijih godina koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	5,701,245	1,118,581
Dobit iz tekućeg perioda koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	4,582,664
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici/gubici	666,378	1,036,332
Rezerve iz dobiti, ostale rezerve i rezerve za opšte bankarske rizike	13,953,877	13,953,877
Regulatorna prilagođavanja vrednosti elemenata osnovnog akcijskog kapitala	-54,149	-49,966
Ostala nematerijalna ulaganja umanjena za povezane odložene poreske obaveze	-475,749	-509,550
Primenjivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje koja prelaze 10% osnovnog akcijskog kapitala banke izračunatog u skladu s tačkom 21. stav 2. Odluke o adekvatnosti kapitala banke	-7,492,664	-7,460,269
Bruto iznos kredita koji predstavljaju odbitnu stavku od kapitala po osnovu DTI i ročnosti, a u skladu sa tačkom 13. stav 1. pod 13, 14 i 15 Odluke o adekvatnosti kapitala banke	-56,300	-72,691
Dodatni osnovni kapital	-	-
DOPUNSKI KAPITAL	267,928	267,966
Instrumenti dopunskog kapitala, subordinirane obaveze i pripadajuća emisiona premija	2,619,570	2,619,570
Ulaganja u subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje	-2,351,642	-2,351,604

Tabela 16 - Struktura kapitala po godinama (u hiljadama dinara)

Kapitalna adekvatnost

Odluka Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala propisuje obavezu banke da svoje poslovanje obavlja tako da njena rizična aktiva bude pokrivena kapitalom u iznosu od najmanje 8%.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom

strukturom raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, kao i ostvarenje politike dividendi.

Opšti regulatorni pokazatelji	Propisano	31.12.2021.	31.12.2020.
Adekvatnost kapitala	min. 8%	20.37%	22.29%
Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica	maks. 25%	30.02%	19.64%
Zbir velikih izloženosti banke	maks. 400%	235.06%	149.19%
Ulaganja banke (u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, osnovna sredstva i investicione nekretnine)	maks. 60%	23.11%	31.52%
Ulaganje u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru	maks. 10%	3.08%	1.86%
Prosečan pokazatelj likvidnosti	min. 1	3.03	2.47
Pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom	min. 100%	197%	194%
Pokazatelj deviznog rizika	maks. 20%	3.34%	3.42%

Tabela 17 - Opšti regulatorni pokazatelji po godinama i na dan 31.12.2021. godine

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na ciljanom nivou od 15.67%, odnosno na nivou koji predstavlja sveobuhvatni zahtev za kapitalom u skladu sa Rešenjem NBS o sprovedenom procesu supervizijske procene uvećan za 1 p.p.

Minimalan nivo pokazatelja adekvatnosti kapitala iznosi 14.67%, odnosno 10.20% uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala u skladu sa Rešenjem NBS o sprovedenom procesu supervizijske procene. Banka je 31. decembra 2021. godine izračunala pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Shodno navedenoj Odluci, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika

- kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) – primenom standardizovanog pristupa;
- tržišni rizici (devizni i cenovni rizik) – primenom standardizovanog pristupa;
- operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA).

Opis pozicije	31.12.2021.	31.12.2020.
Kapital	37,086,726	37,443,104
Kapitalni zahtevi	14,564,189	13,437,625
Kreditni rizik	11,747,186	11,036,546
Tržišni rizici	828,381	640,453
Operativni rizik	1,987,144	1,760,163
Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA)	1,478	463
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	20.37%	22.29%

Tabela 18 – Obračun kapitalne adekvatnosti na dan 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u hiljadama dinara)

Podaci o emitovanim akcijama

Opis emisije	Obične akcije sa pravom glasa	Prioritetne konvertibilne akcije	Prioritetne, kumulativne akcije bez prava glasa
ISIN	RSAIKBE79302	RSAIKBE15363	RSAIKBE36633
CFI kod	ESVUFR	EFNNFR	EPNNCR
Tiker	AIKB	AIKBPC	AIKBPB
Valuta	RSD	RSD	RSD
Nominalna vrednost jedne hartije	2,090.44	2,090.44	2,090.44
Ukupno emitovano	8,285,377	40,989	1,127,431
Nominalna vrednost akcija	17,320,083,495.88	85,685,045.16	2,356,826,859.64
Ukupna nominalna vrednost akcija		=19,762,595,400.68	
Opis CFI	OBIĆNA AKCIJA, SVAKA AKCIJA IMA JEDAN GLAS, PRAVO NA UPRAVLJANJE, NA DIVIDENDU I DR. IZ ZAKONA I INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJA BEZ PRAVA GLASA, PRIORITYETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODносУ NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, PRIHOD PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKE O EMISIJI TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV	AKCIJE BEZ PRAVA GLASA, PRIORITYETNO PRAVO NA DIVIDENDU U ODносУ NA UPRAVLJAČKE AKCIJE, KUMULATIVNO UČEŠĆE U DIVIDENDI PO UNAPRED UTVRĐENOJ STOPI IZ ODLUKE O EMISIJI TIH AKCIJA I DRUGO IZ INTERNIH AKATA BANKE, REGISTROVANE U CRHOV
Statistički prikaz vlasništva:	Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti: www.crhov.rs		

Tabela 19 – Pregled izdatih akcija na dan 31.12.2021. godine

Struktura vlasništva običnih akcija

Naziv	Broj akcija	Procenat
BDD M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	8,258,377	100.00%

Tabela 20 - Struktura vlasništva akcionara na dan 31.12.2021. godine; Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, www.crhov.rs

U 2021. godini nije bilo otkupa sopstvenih akcija.

5.4 Bilans uspeha

Opis pozicije bilansa uspeha	31.12.2021	31.12.2020.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %
Prihodi od kamata	7,743	8,180	-437 -5.3%
Rashodi od kamata	-1,637	-1,688	51 -3.0%
Neto prihodi od kamata	6,106	6,492	-386 -5.9%
Prihodi od naknada	2,351	1,966	385 19.6%
Rashodi od naknada	-671	-522	-148 28.4%
Neto prihodi od naknada	1,680	1,444	236 16.4%
Neto prihodi od kursnih razlika	-120	123	-243 -197.2%
Ostali neto poslovni prihodi	2,216	5,786	-3,570 -61.7%
Ukupni operativni prihodi	9,882	13,845	-3,963 -28.6%
Operativni troškovi	-3,999	-3,882	-117 3.0%
Operativni rezultat	5,883	9,963	-4,080 -41.0%
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvredenja i rezervisanja	643	598	45 7.6%
Rezultat pre poreza	6,526	10,561	-4,035 -38.2%

Tabela 21 - Bilans uspeha za 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

U 2021. godini Banka je ostvarila profit pre oporezivanja u iznosu od RSD 6.5 mlrd i održala stabilan nivo profitabilnosti. Viši nivo realizovanog rezultata u prethodnoj godini je u osnovi posledica ostvarenog prihoda od dividende zavisnog društva.

Neto kamatni prihod u 2021. godini dostiže ukupan iznos od RSD 6.1 mlrd. U toku posmatrane godine dolazi do smanjenja prihoda od kamata. Ukupan iznos prihoda od kamata je na nivou od RSD 7.7 mlrd. Sa stanovišta poslovnih segmenata, najveće smanjenje u odnosu na prethodnu godinu beleži segment Corporate u apsolutnom iznosu od RSD 377 mio (7.8%), dok je najveći rast zabeležio segment Finansijskih institucija – RSD 266 mio (29%). Sa nivoom od RSD 1.6 mlrd, kamatni rashodi beležu smanjenje od 3% posmatrano u odnosu na 2020. godinu u osnovi kao posledica trenda kretanja kamatnih stopa.

Neto prihodi od naknada su u 2021. godini zabeležili rast od RSD 236 mio u odnosu na prethodnu godinu i dostigli iznos od RSD 1.7 mlrd. Isti obuhvataju i efekte nastale usled promene evidencije realizovanih kursnih razlika u okviru pozicija bilansa uspeha, a u skladu sa zahtevom

NBS. Prihodi od naknada dodatno nastavljaju trend rasta kao posledica višeg nivoa aktivnosti klijenata i nastavka intenziviranja aktivnosti na razvoju proizvoda koji generišu nekamatne prihode. Dominantno u prihodima od naknada učestvuju Naknade od platnog prometa sa 42.1%, a zatim slijede Naknade od platnih kartica sa 33.8%.

Ukupni operativni rashodi u 2021. godini iznose RSD 4.0 mlrd, što predstavlja povećanje od ukupno 3% u odnosu na prethodnu godinu. Najveći absolutni rast vezan je za rashode intelektualnih usluga usled preduzetih aktivnosti naplate potraživanja, procesa prodaja nepokretnosti, kao i drugih konsultantskih usluga. Prateći troškovi obavljanja poslovnih aktivnosti beležu porast u odnosu na prethodnu godinu usled nastavka procesa digitalizacije i sveobuhvatnog širenja poslovanja.

Neto efekat rezervisanja sa nivoom od RSD 0.6 mlrd beleži pozitivan efekat na bilans uspeha u 2021. godini, obuhvatajući kako efekte dodatne ispravke vrednosti, tako i pozitivne efekte naplate potraživanja.

Opis pozicije	31.12.2021.	31.12.2020.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Prihodi od kamata	7,743	8,180	-437	-5.3%
Corporate	4,456	4,833	-377	-7.8%
Public	690	805	-115	-14.4%
SME	304	331	-27	-8.2%
Stanovništvo	1,118	1,302	-184	-14.1%
Finansijske institucije	1,175	909	266	29.3%
Rashodi kamata	-1,637	-1,688	51	-3.0%
Corporate	-289	-301	12	-3.8%
Public	-211	-234	23	-9.7%
SME	-36	-69	33	-48.4%
Stanovništvo	-782	-821	39	-4.8%
Finansijske institucije	-319	-263	-56	21.2%
Neto prihod od kamata	6,106	6,492	-386	-5.9%

Tabela 22 - Segmentna struktura kamatnih prihoda i rashoda za 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

Vrsta prihoda od naknada	31.12.2021.	31.12.2020.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Naknade od platnog prometa	989	926	63	6.8%
Naknade po garancijama	266	228	38	16.7%
Naknade od platnih kartica	795	674	121	18.0%
Provizije po čekovima	10	11	-1	-9.1%
Naknade od gotovinskih uplata i isplata	9	11	-2	-18.2%
Ostali prihodi od naknada	282	116	166	143.1%
Ukupni prihodi od naknada	2,351	1,966	385	19.6%

Tabela 23 - Struktura prihoda od naknada za 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

Opis pozicije	31.12.2021.	31.12.2020.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	-1,322	-1,344	22	-1.7%
Troškovi amortizacije	-475	-444	-31	7.1%
Troškovi objekata	-522	-521	-1	0.2%
Osiguranje	-596	-589	-7	1.1%
Prateći troškovi obavljanja poslovne aktivnosti	-474	-414	-59	14.3%
Intelektualne usluge	-319	-200	-119	59.6%
Marketing	-140	-108	-33	30.2%
Porezi i naknade	-45	-76	31	-40.6%
Ostali neto rashodi/prihodi	-106	-186	80	-42.8%
Ukupni operativni rashodi	-3,999	-3,882	-117	3.0%

Tabela 24 - Struktura operativnih rashoda za 31.12.2021. i 31.12.2020. godine (u milionima dinara)

6. Upravljanje rizicima i problematični krediti

6.1 Sistem upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, kao i uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima i internu i eksterno izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i propisima i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita, koji

odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima.

Sistem upravljanja rizicima definisan je sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima,
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom,
- Politikom upravljanja rizicima,
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima,
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju,
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima,
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima,
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala,
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima,
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje: osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike, kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, okvir i učestalosti sprovođenja stres testova, postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata

stres testova, kao i obavezu redovnog internog i eksternog izveštavanja o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika, kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora, segmenta stanovništva i segmenta malih klijenata;
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i uspostavila je odvojenosti funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office) u cilju sprečavanja sukoba interesa. Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanim sklonošću Banke ka rizicima.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definisu poslovni ciljevi

Banke za period od tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sprovođenjem sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komitet za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima.

Komitet za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Komitet za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom (uključujući kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije i rizik zemlje), kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privrednu i javni sektor
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i MSP) vrše identifikovanje, merenje tj. procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Zadatak Službi je da pripreme predlog i daju stručno mišljenje i svoj "glas" na konkretan kreditni predlog.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i

kontrolu i monitoring: kolateralu i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja potraživanja Banke unetih u informacioni sistem i drugo.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspektima obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor, takođe, obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika i Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata – pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor računovodstva i izveštavanja za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje NBS i drugih eksternih korisnika.

Služba za planiranje, analizu i kontrolu pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja, odnosno u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji predstavlja osnovu za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti,

kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke. Služba unutrašnje revizije izveštava Upravni odbor Banke i Odbor za praćenje poslovanja Banke o svojim nalazima i predlozima.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija Sektora kontrole usklađenosti poslovanja je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

6.2 Rizik likvidnosti

U svom poslovanju Banka posebnu pažnju posvećuje održavanju likvidnosti, smatrajući da je odgovarajuća likvidnost jedan od osnovnih preduslova finansijske stabilnosti i razvoja. Iskustvo bankarskog sektora u našoj zemlji, a i u okruženju, pokazuje da u uslovima ugrožene likvidnosti dolazi do pada poverenja klijenata, povećanja reputacionog rizika, povlačenja depozita, a time i do ugrožavanja profitabilnosti.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih uticaja na finansijski rezultat i kapital Banke, usled nemogućnosti Banke da izmiruje dospele obaveze, a u slučaju nedovoljnih rezervi likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostalih obaveza.

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe upravljanja likvidnošću, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti, formiranje optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti.

Banka održava stabilnu likvidnu poziciju i dovoljan i adekvatan nivo rezervi likvidnosti. Rezerve likvidnosti su najvećim delom u obliku gotovine i visoko likvidnih dužničkih državnih hartija od vrednosti, koje se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja tako da obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da klijenti Banke raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Banka adekvatno upravlja rizikom likvidnosti izvora finansiranja, s obzirom na diversifikaciju depozitne

baze. Istovremeno, Banka raspolaže dovoljnim nivoom likvidnih sredstava, gde je tržišni rizik likvidnosti u očekivanim okvirima.

Banka kontinuirano prati likvidnost kroz dnevno izračunavanje pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti i internih indikatora likvidnosti. Dodatno, Banka u procesu merenja rizika likvidnosti i sagledavanja ročne neuskladenosti koristi GAP analizu koja podrazumeva grupisanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka. Banka definije i interne limite koji se odnose na kumulativne GAP-ove po vremenskim korpama u redovnim uslovima i uslovima stresa. Na mesečnom nivou se sprovode stres testovi i kontroliše usklađenost sa definisanim internim limitima za GAP likvidnosti u uslovima stresa.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom.

Opseg	Pokazatelj likvidnosti	Uži pokazatelj likvidnosti	Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom
Na dan 31.12.2021.	2.44	2.22	197%
Prosek godine	3.03	2.72	197%
Maksimum	4.20	3.90	272%
Minimum	2.34	2.08	152%

Tabela 25 - Kretanje pokazatelja likvidnosti u 2021. godini

Tokom 2021. godine, Banka je održavala regulatorne pokazatelje likvidnosti na višem nivou iznad regulatorno definisanih minimuma.

6.3 Tržišni rizici

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u pojedinoj valuti i ukupno za sve valute u kojima posluje. Procenu izloženosti deviznom riziku Banka vrši primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i internu definisanih metoda.

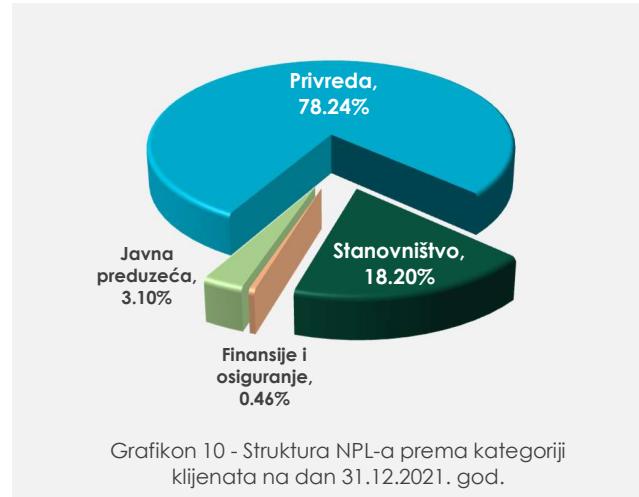
Pokazatelj deviznog rizika je u toku cele godine bio ispod regulatornog maksimuma od 20% kapitala i na dan 31. decembra 2021. godine iznosio je 3.34%.

Cenovnom riziku Banka je izložena od aprila 2018. godine po osnovu pozicija u knjizi trgovanja kada su kupljene prve vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je u Knjizi trgovanja imala akcije banaka i privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od RSD 4.6 milijardi. Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom podrazumevaju održavanje nivoa rizika u skladu sa internu definisanim limitima na nivou Knjige trgovanja, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima Knjige trgovanja i utvrđivanje mera za umanjenje izloženosti. Cilj aktivnog upravljanja je smanjenje cenovnog rizika do prihvatljivog nivoa koji je moguće kontrolisati i koji Banci obezbeđuje maksimizaciju dobiti uz minimiziranje rizika.

U cilju blagovremenog identifikovanja mogućih problema Banka je u 2021. godini nastavila sa intenzivnim praćenjem problematičnih plasmana (NPL). Praćenje NPL-a je od velike važnosti za praćenje kreditnog rizika, budući da isti predstavlja jedan od osnovnih indikatora pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija Banke.

6.4 Problematični krediti

Najveći udeo u ukupnom iznosu NPL-a ima sektor privrednih društava (78.24%). Sektor stanovništva u ukupnom NPL Banke učestvuje sa 18.20%. Procenat NPL-a u javnom sektoru je 3.10%, dok je u finansijskom 0.46%.

Grafikon 10 - Struktura NPL-a prema kategoriji klijenata na dan 31.12.2021. god.

Tokom 2021. godine Banka je nastavila sa monitoringom potraživanja, kako od pojedinačnih klijenta, tako i na nivou celokupnog portfolija, što je rezultiralo održavanjem problematičnih kredita na stabilnom nivou u apsolutnom iznosu. Pokazatelj problematičnih kredita (NPL pokazatelj) je blago porastao u odnosu na kraj 2020. godine usled povećanja problematičnih kredita, ali je NPL pokazatelj i dalje u okviru definisanih limita.

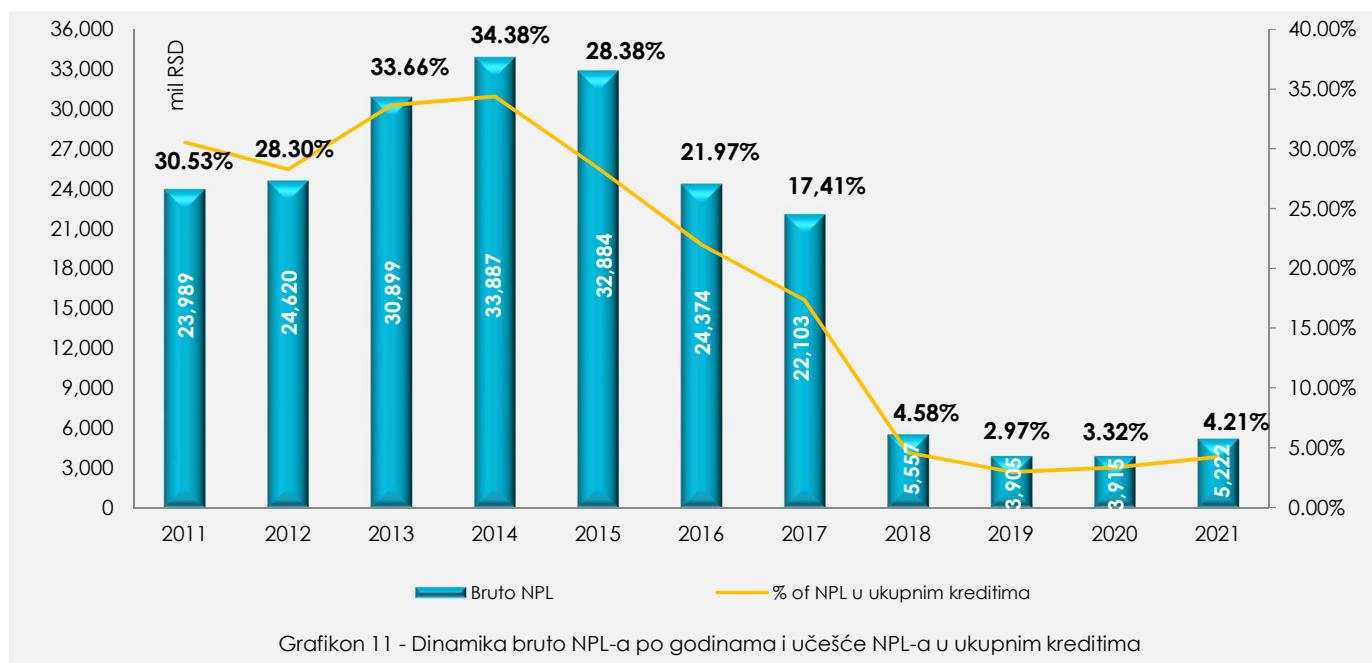
Pokriće problematičnih kredita

Poređenjem iznosa izdvojenih ispravki i rezervi za potraživanja u statusu NPL (prema metodologiji Narodne banke Srbije) konstatuje se sledeće:

- Stopa pokrića bruto NPL-a ispravkama vrednosti ukupnih kredita (u skladu sa IFRS) je 68.71%.

Aktivnosti u 2021. godini

Tokom 2021. godine intenzivno se radilo na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika.

7. Marketing i odnosi sa javnošću

7.1 Marketing strategija za 2021. godinu

Marketing strategija AIK Banke za 2021. godinu bila je usmerena na promociju digitalnih servisa banke, kontinuirano unapređenje usluga i servisa, kroz komunikaciju daljeg širenja poslovanja na lokalnom, kao i na inostranim tržištima, dobrih poslovnih rezultata i posvećenosti klijentu. Glavni strateški cilj bio je pozicioniranje AIK Banke u široj javnosti kao moderne, inovativne, stabilne Banke, koja u poslovnim aktivnostima teži postizanju dugoročno održivog razvoja, ne samo na lokalnom tržištu, već i sa aspekta šireg pozicioniranja.

Tokom 2021. godine realizovane su strateške kampanje za ključne proizvode iz nadležnosti Sektora poslova sa stanovništvom i MSP, kao i Sektora direktnih kanala. U skladu sa postavljenim Biznis ciljevima koji se tiču rasta portfolija u fokusu su bili sledeći proizvodi: keš krediti, kreditne kartice i štednja.

Prilikom kampanja koje su realizovane za svaki od navedenih proizvoda, akcenat je bio na konstantnoj dostupnosti proizvoda putem online platforme, brzini realizacije zahteva i visokom kvalitetu korisničkog iskustva.

Primarna ciljna grupa bila je populacija koja koristi mobilne telefone za obavljanje finansijskih transakcija, ali i za podizanje kredita, štednju i slično.

Komunikacioni pravci Banke u 2021. godini su bili sledeći:

- Širenje poslovanja - pozicioniranje na regionalnim tržištima i tržištu Evropske unije, kao jedine domaće privatne Banke koja je iskoračila na tržište EU;
- Domaća, jaka, stabilna – pouzdan partner po svim ključnim finansijskim parametrima, sa jakom kapitalnom bazom i adekvatnošću kapitala značajno iznad regulatornih zahteva;

- Moderna, inovativna, digitalna – među liderima u pružanju usluga digitalnog bankarstva (Banka 24/7, mBanking, eBanking, online on-boarding);
- Okrenuta klijentima - ponuda prilagođena potrebama klijenta;
- Internacionalno priznata - tokom 2021. godine AIK Banka je dobila čak tri internacionalna priznanja renomiranih svetskih publikacija.

Prethodno navedeno podrazumeva:

- Integrисану комуникацију и медија мiks традиционалних и дигиталних медија;
- Диференцирану комуникацију према интересним групама;
- Подизање свести (интерно и екстerno) о модернизацији, јачању и ширењу пословања Банке у земљи и иностранству;
- Одржавање и јачање позиције AIK Банке и њених представника као сигурних, поузданых, иновативних партнера српске привреде;
- Интензивирање PR кампања и prisutnosti Банке у online и традиционалним медијима;
- Интензивна и константна комуникација дигиталних сервиса Банке;
- Интензивирање комуникације на дигиталним каналима;
- Унапређење web сајта Банке;
- Активна учешћа на важним live и online семинарима, и конференцијама;
- Оптимизација спонзорства као канала промociје Банке;
- Активна комуникација CSR активности и dodatno pozicioniranje AIK Banke kao društveno odgovorne institucije. Takođe, kroz sve CSR aktivnosti generisan je pozitivni publicitet.

7.2 Marketing plan za 2021. godinu

Marketing planom za 2021. godinu bile су обухваћене активности definisane marketing strategijom:

- Realizacija strateških marketing kampanja, vizuelno integrisanih i baziranih na koordinaciji sa Sektorom za direktnе kanale i Sektorom poslova sa stanovništvom i MSP, realizovanih uz adekvatan odabir kanala komunikacije;
- Prisustvo Banke na svim bitnijim događajima u zemljи, sa ciljem pozicioniranja Banke u poslovnoj javnosti као домаće, kapitalно jake, moderne i fleksibilne;
- Građenje i jačanje prepoznatljivosti brenda Banke као снажне, stabilне, иновативне, дигиталне и модерне финансијске institucije;
- Izrada namenskih promotivnih materijala sa ciljem подршке Sektoru poslova sa stanovništvom i MSP zarad ostvarenja prodajnih rezultata;
- Posebna usmerenost na mlađu populaciju, kroz razvoj дигиталних proizvoda и usluga;
- Redizajn filijala u циљу digitalizације Banke i povećane efikasnosti.

7.3 Realizacija marketing plana za 2021. godinu

Strateške marketing kampanje realizovane do 31. decembra 2021. godine:

1. Overall кампања – "Rešено у ходу" (maj-jun). Kampanja која promoviše дигитални начин пословања AIK Banke.
2. Sekвencijalna кампања I "Rešено у ходу" - кредит за refinansiranje (jun- jul) dostupan putem online канала.
3. Sekвencijalna кампања II "Rešено у ходу" - кредитна картица (septembar-oktobar) за коју се захтев подноси online, putem mBanking aplikacije.

4. Kampanja "Štednja" (oktobar novembar) – online štednja, dostupna putem website i digitalnih platformi AIK Banke (mBanking, eBanking).

Overall kampanja "Rešeno u hodu" - Banka je uspešno realizovala projekat Online platforme kao integracione tačke koja će prikupljati sve zahteve klijenata vezano za otvaranje računa, podnošenje zahteva za keš i/ili refinansirajući kredit, kreditne kartice, dozvoljeno prekoračenje ili oročavanja sredstava, a koje se u potpunosti mogu realizovati online kako za postojeće klijente, tako i za potencijalno nove klijente, odnosno sve one koji će putem online kanala moći da postanu novi klijenti Banke – bez dolaska u filijalu Banke. Na ovaj način Banka je sve osnovne bankarske proizvode i usluge koji su ranije bili dostupni samo u filijali, omogućila i u online okruženju. Potpisivanja Ugovora o kreditu, depozitu, kreditnoj kartici, tekućem računu, dozvoljenom prekoračenju omogućeno je putem digitalnih platformi AIK Banke. Otvaranje računa je takođe omogućeno online, putem video identifikacije i dvofaktorske verifikacije. Na ovaj način Banka je ispunila strateški cilj da ojača poziciju Brenda i da bude prepoznata kao inovativna i moderna finansijska institucija, otvorena 24 časa za sve klijente. Ciljne grupe na koje je bio usmeren najveći fokus promotivnih aktivnosti su fizička lica koja koriste digitalne uređaje (mobilni telefoni, tableti, računari).

Na Overall kampanju "Rešeno u hodu" nadovezuju se dve naredne kampanje:

Sekvenca I "Rešeno u hodu" kredit za refinansiranje, mogućnost podizanja kredita za refinansiranje online, kao i

Sekvenca II "Rešeno u hodu" kreditna kartica, mogućnost podizanja kreditne kartice online.

Kampanja Štednje – tradicionalna kampanja Banke sa ciljem prikupljanja izvora finansiranja sa domaćeg tržišta, odnosno prikupljanje depozita stanovništva. Kroz fleksibilnost i poverenje koje Banka neguje u odnosu sa klijentima nagrađujući njihovu lojalnost, cilj je bio da se u 2021. godini kroz kontinuiranu komunikaciju i promotivne aktivnosti, baza depozita stanovništva uveća. Sigurnost,

lojalnost, fleksibilnost i poverenje ostaju glasni termini u komunikaciji prilikom promocije štednje. AIK Banka ovim putem svojim štedišama šalje poruku da mogu da štede i online. Ciljna grupa na koju je usmerena kampanja su fizička lica u starijoj dobi (preko 50 godina) koji više štede i imaju veće iznose oročenih depozita, ali i mlađa populacija koja uviđa benefite štednje i voljna je da to radi iz udobnosti svog doma koristeći online platforme.

U navedenim kampanjama media miks je obuhvatao komunikaciju koja je podrazumevala TV, OOH, Web, Radio i Print.

Prisustvo u medijima

AIK Banka je tokom 2021. godine imala konstantno i aktivno prisustvo kako u štampanim tako i u elektronskim medijima. Akcenat medijskih objava je bio na online proizvodima i društveno odgovornim aktivnostima Banke. Celokupno oglašavanje je bilo pozitivnog karaktera sa pozitivnim reakcijama ciljnog auditorijuma.

Održana je konstantna prisutnost kako po broju tako i po ukupnoj komercijalnoj i PR vrednosti objava. Ukupan broj medijskih objava vezanih za Banku tokom 2021. godine iznosio je 765 (izveštaj agencije Ninamedia Kliping). Medijskih kriza nije bilo.

Rebrendiranje mreže poslovnica – Nastavak širenja podbrenda 24/7

U 2021. godini, nastavile su se aktivnosti koje podrazumevaju implementaciju standarda AIK Banke, a u pitanju je brendiranje filijala i standardizacija izgleda organizacionih jedinica Banke.

Najvažnija aktivnost je širenje podbrenda banke 24/7 zona u filijalama AIK Banke širom Srbije u okviru kojih je uvedena mreža multifunkcionalnih ATM uređaja i smart sefova koji su klijentima omogućili da kroz najsvremenije servise i usluge u svakom trenutku obavljaju većinu bankarskih transakcija.

Sponzorstva i donacije

AIK Banka je i u 2021. godini bila angažovana na polju društveno odgovornog poslovanja. Banka je brzo reagovala na potrebe u društvu i sa jasno definisanim porukama komunicirala svoju društveno odgovornu svest.

Tradicionalno je podržan Kopaonik Biznis Forum 2021, organizovane su brojne aktivnosti u sklopu Srpske Asocijације Menadžera, takođe Banka je ulagala u sport i mlade.

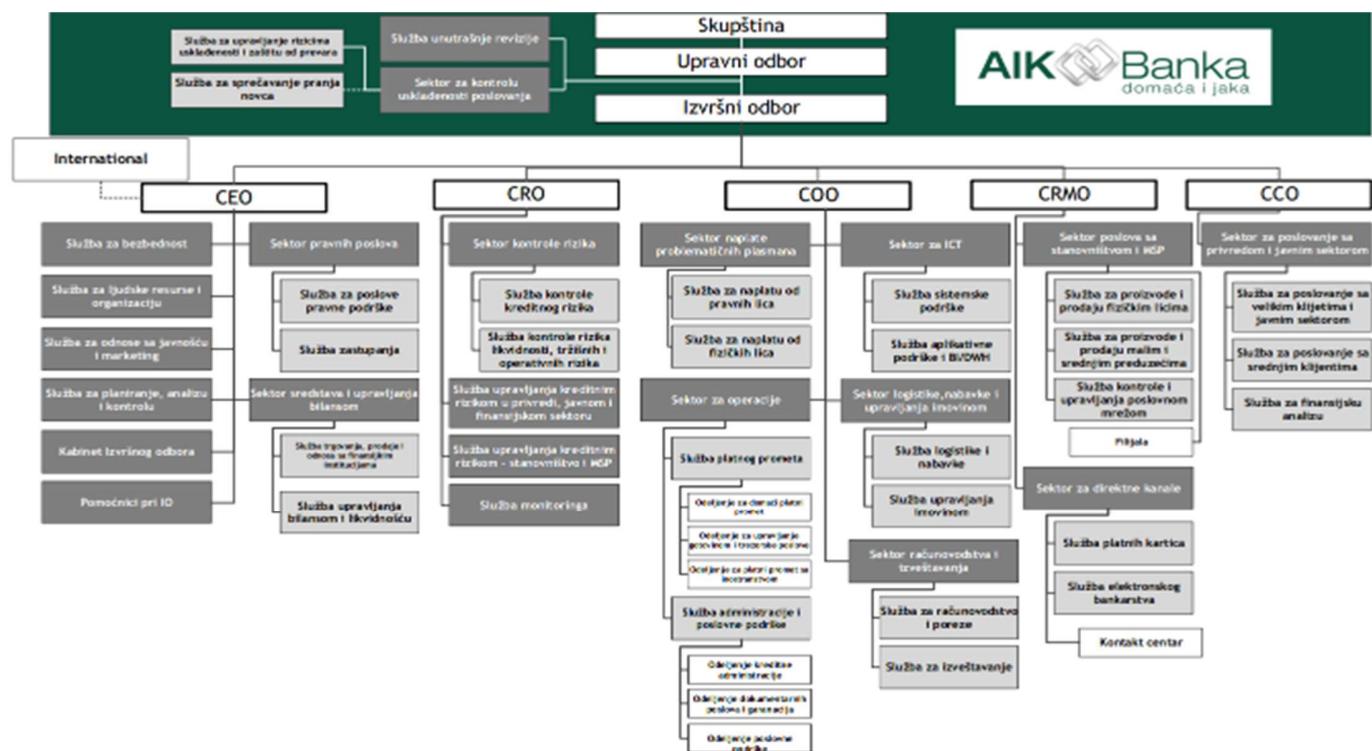
AIK Banka je podržala različite društveno odgovorne aktivnosti, kao što su donacije zdravstvenim, sportskim i obrazovnim institucijama, donacije za lečenje dece, kao poboljšanje uslova zdravstva i pomoć ugroženim porodicama i mladima u njihovom obrazovanju. Aktivnosti vezane za sponzorstva i donacije, organizovane su u skladu sa CSR strategijom AIK Banke, i fokusirane primarno na porodicu kao osnovnu ćeliju društva i njenu osnaživanje, ali i podršku ženama u poslovnom svetu, deci, mladima, obrazovanju, nauci i sportu.

8. Organizaciona i kadrovska struktura

8.1 Organizacija Banke

Organizacioni model Banke je omogućio efikasno upravljanje i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola, u skladu sa zahtevima dinamičnog i

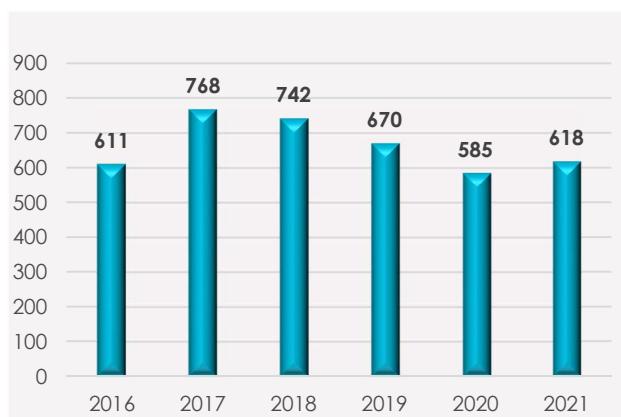
modernog poslovanja, prema standardima bankarskog sektora.

Slika 1 – Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2021. godine

8.2 Zaposleni

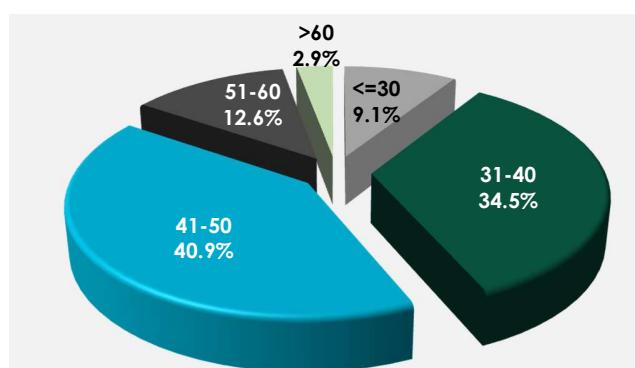
Politika upravljanja ljudskim resursima u prethodnom periodu, podržana efikasnijim poslovnim modelom, vodila je do racionalnog rasporeda zaposlenih. Udeo zaposlenih sa visokim obrazovanjem povećan je u odnosu na prethodni period. Razvoj poslovnih aktivnosti, uticao je na porast broja zaposlenih u 2021. godini.

Grafikon 12: Kretanje broja zaposlenih po godinama

Interval	31.12.2021	% učešća
do III stepena	0	0.0%
IV stepen	99	16.0%
V stepen	0	0.0%
VI stepen	99	16.0%
VII stepen	420	68.0%
UKUPNO	618	100%

Tabela 26 - Pregled broja zaposlenih po stručnoj spremi na dan 31.12.2021. godine

Grafikon 13: Starosna struktura zaposlenih na dan 31.12.2021. godine

8.3 Upravljanje Bankom

8.3.1 Skupština Banke

Ime i prezime	Funkcija
Dragana Samouković	Predsednik Skupštine Banke

Tabela 27 – Predsednik Skupštine Banke na dan 31.12.2021. godine

Skupštinu Banke čine akcionari Banke.

Akcionari Banke mogu neposredno učestvovati u radu Skupštine Banke ili preko punomoćnika.

Skupština Banke:

- 1) usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine;

- 2) donosi Statut Banke i usvaja izmene i dopune Ugovora o osnivanju i Statuta Banke;
- 3) usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka;
- 4) odlučuje o povećanju kapitala Banke, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili u druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva Banke;

- 5) imenuje i razrešava predsednika i članove Upravnog odbora Banke i određuje naknadu članovima Upravnog odbora;
- 6) odlučuje o statusnim promenama i o prestanku rada Banke;
- 7) imenuje i razrešava spoljnog revizora; i
- 8) donosi poslovnik o svom radu i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i Statutom Banke.

Sednice Skupštine mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Skupštine akcionara se

održavaju najmanje jednom godišnje, a najkasnije u roku od četiri meseca od završetka poslovne godine.

Održane sednice Skupštine Banke tokom 2021. godine

Tokom 2021. godine održane su 2 redovne sednice Skupštine. Sve odluke na ovim sednicama usvojene su jednoglasno, i to: dana 28. aprila 2021. i 1. novembra 2021. godine.

8.3.2 Upravni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Vladimir Sekulić	10.09.1973.	predsednik Upravnog odbora
Nikola Litvinenko	29.06.1959.	član Upravnog odbora
Vladimir Poznanić	06.07.1948.	član Upravnog odbora
Jovan Purar	18.01.1959.	član Upravnog odbora
Miroslav Bojić	04.04.1957.	član Upravnog odbora

Tabela 28 - Sastav Upravnog odbora na dan 31.12.2021. godine

Uopšteno o radu Upravnog odbora

Upravni odbor Banke čini najmanje pet članova uključujući i predsednika, od kojih jednu trećinu čine lica nezavisna od Banke.

Za članove Upravnog odbora Banke moraju biti birana lica koja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije koje propisuje Narodna banka Srbije. Najmanje tri člana Upravnog odbora Banke moraju imati odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija. Najmanje jedan član Upravnog odbora Banke mora aktivno znati srpski jezik i imati prebivalište na teritoriji Republike Srbije. Predsednika i ostale članove Upravnog odbora Banke imenuje Skupština Banke na period od četiri godine, s tim da isti obavljaju dužnost predsednika i članova Upravnog odbora do stupanja na dužnost novoizabranog člana/članova Upravnog odbora, po prethodno pribavljenoj saglasnosti NBS, i posle isteka četvorogodišnjeg mandata, a najduže tri meseca.

Uz zahtev za davanje prethodne saglasnosti na imenovanje članova Upravnog odbora Banke, dostavljaju se dokumenta i daju podaci kojima se dokazuje poslovna reputacija i kvalifikacije lica predloženog za člana Upravnog odbora Banke. Članovi Upravnog odbora Banke mogu biti ponovo imenovani – reizabrani. Kandidate za članove Upravnog odbora predlaže postojeći Upravni odbor, uz obaveznu konsultaciju sa većinskim akcionarem Banke (većim akcionarima Banke). Skupština Banke donosi odluku o razrešenju članova i predsednika Upravnog odbora.

Nadležnost Upravnog odbora

Upravni odbor Banke:

1. saziva sednice Skupštine Banke;
2. priprema za Skupštinu Banke predloge odluka i odgovoran je za sprovođenje tih odluka;

3. usvaja predlog Poslovne politike i Strategije Banke i podnosi ih Skupštini Banke na usvajanje;
4. usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju upravljanja kapitalom Banke;
5. utvrđuje Opšte uslove poslovanja Banke, kao i njihove izmene i dopune;
6. bira i razrešava predsednika i članove Izvršnog odbora Banke;
7. bira i razrešava članove Odbora za praćenje poslovanja, kreditnih odbora, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, kao i rukovodioca organizacione jedinice u čijem je delokrugu kontrola usklađenosti poslovanja Banke i unutrašnja revizija;
8. utvrđuje iznose do kojih Izvršni odbor Banke može odlučivati o plasmanima i zaduživanju Banke i odlučuje o plasmanima i zaduživanju Banke preko tih iznosa;
9. daje prethodnu saglasnost za izloženost Banke prema svakom pojedinačnom licu ili grupi povezanih lica koja prelazi 10% kapitala Banke, odnosno za povećanje ove izloženosti preko 20% kapitala Banke;
10. vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora Banke;
11. usvaja Program i Plan unutrašnje revizije Banke i metodologiju njenog rada;
12. uspostavlja sistem unutrašnjih kontrola u Banci i vrši nadzor nad njegovom efikasnošću;
13. razmatra izveštaje spoljne i unutrašnje revizije o rezultatima izvršene revizije, kao i izveštaje o aktivnostima i radu unutrašnje revizije, te odobrava godišnji izveštaj o adekvatnosti upravljanja rizicima i unutrašnjoj kontroli Banke;
14. usvaja tromesečne i godišnje izveštaje Izvršnog odbora Banke o poslovanju Banke, uključujući tromesečne izveštaje o upravljanju rizicima i Skupštini Banke podnosi usvojeni finansijski izveštaj na konačno usvajanje;
15. donosi poslovnike o svom radu, o radu Odbora za praćenje poslovanja Banke, Kreditnih odbora Banke i Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke;
16. usvaja plan oporavka Banke;
17. obaveštava Narodnu banku Srbije i druge nadležne organe o utvrđenim nepravilnostima u radu Banke;
18. utvrđuje unutrašnju organizaciju odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu ovlašćenja, dužnosti, i odgovornosti zaposlenih članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u Banci na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka;
19. usvaja Politiku zarada i ostalih primanja zaposlenih u Banci i
20. obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Banke.

8.3.3 Izvršni odbor Banke

Ime i prezime	Datum rođenja	Funkcija
Jelena Galić	12.03.1972.	Predsednik Izvršnog odbora
Dejan Vasić	11.06.1983.	Član Izvršnog odbora
Vesna Tomašević	25.10.1970.	Član Izvršnog odbora
Milan Mirkov	03.10.1972.	Član Izvršnog odbora
Aleksandra Vunjak	09.01.1976.	Član Izvršnog odbora

Tabela 29 - Sastav Izvršnog odbora Banke na dan 31.12.2021. godine

8.3.4 Ostali odbori

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Jelena Galić	Predsednik Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Dejan Vasić	Član Izvršnog odbora	Predsednik ALCO odbora
Vesna Tomašević	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Milan Mirkov	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Aleksandra Vunjak	Član Izvršnog odbora	Član ALCO odbora
Periša Ivanović	Pomoćnik pri Izvršnom odboru za poslove sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Bojan Topalović	Direktor Sektora sredstava i upravljanja bilansom	Član ALCO odbora
Nikola Ristić	Direktor Sektora kontrole rizika	Član ALCO odbora
Zorica Bošković	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom i MSP	Član ALCO odbora
Lidija Sklopić	Direktor Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom	Član ALCO odbora

Tabela 30 - Sastav ALCO odbora na dan 31.12.2021. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke (Odbor za reviziju)

Ime i prezime	Funkcija
Vladimir Sekulić	Predsednik
Vladimir Poznanić	Član
Nikola Litvinenko	Član

Tabela 31 - Sastav Odbora za reviziju na dan 31.12.2021. godine

Odbor za praćenje poslovanja Banke čine najmanje tri člana, od kojih je jedan predsednik Odbora za praćenje poslovanja, a ostali su članovi Odbora za praćenje poslovanja. Najmanje dva člana Odbora za praćenje poslovanja čine članovi Upravnog odbora Banke koji imaju odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija, a najmanje jedan član mora biti lice nezavisno Banke. Odbor za praćenje poslovanja Banke pomaže Upravnom odboru Banke u nadzoru nad radom Izvršnog odbora Banke i zaposlenih u Banci. Odbor za praćenje poslovanja Banke dužan je da:

- Analizira godišnje izveštaje i druge finansijske izveštaje Banke koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;
- Analizira i usvaja predloge Strategija i Politika Banke u vezi sa upravljanjem rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom Banke, kao i sistem unutrašnjih kontrola koji se Upravnom odboru Banke podnose na razmatranje i usvajanje;

- Analizira i nadzire primenu i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategija i Politika za upravljanje rizicima, Strategiju upravljanja kapitalom Banke kao i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti strategije i politike za upravljanje rizicima, strategija upravljanja kapitalom Banke i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola;
- Na predlog Upravnog ili Izvršnog odbora Banke ili spoljnog revizora Banke razmatra ulaganja i aktivnosti Banke;
- Upravnom odboru i Skupštini Banke predlaže spoljnog revizora Banke;
- Razmatra sa spoljnim revizorom Banke, godišnje revizije finansijskih izveštaja Banke i

- Predlaže Upravnom odboru Banke da se određena pitanja u vezi sa spoljnom i unutrašnjom revizijom uvrste u dnevni red sednice Skupštine. Kad oceni da Banka posluje suprotno zakonu, drugom propisu, Statutu ili drugom aktu Banke ili se to može zaključiti na osnovu izveštaja o reviziji, odnosno kad utvrdi druge nepravilnosti u poslovanju Banke, Odbor za praćenje poslovanja Banke obavezno predlaže Upravnom odboru Banke da otkloni uočene nepravilnosti i da zakaže vanredno zasedanje Skupštine Banke u slučaju da

ustanovljene nepravilnosti mogu imati teže posledice na poslovanje Banke.

Sednice Odbora za praćenje poslovanja održavaju se po potrebi, a najmanje jednom mesečno. Najmanje jednom u tri meseca sednice se održavaju u sedištu Banke.

Kreditni odbori

Kreditni odbor za privedu i javni sektor

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Lidija Sklopić	Direktor Sektora za poslovanje sa privrednom i javnim sektorom	Predsednik Kreditnog odbora
Mateja Dičić	Rukovodilac Službe za poslovanje sa velikim klijentima	Član Kreditnog odbora / zamjenik predsednika Kreditnog odbora
Svetlana Bašić	Direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Član Kreditnog odbora
Dražen Babić	Rukovodilac Službe za poslovanje sa javnim sektorom	Zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima
Goran Ilić	Savetnik za upravljanje kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru	Zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima

Tabela 32 - Sastav Kreditnog odbora za privedu i javni sektor na dan 31.12.2021. godine

Kreditni odbor za stanovništvo i mala i srednja preduzeća

Ime i prezime	Funkcija u Banci	Funkcija u Odboru
Zorica Bošković	Direktor Sektora poslova sa stanovništvom i MSP	Predsednik Kreditnog odbora
Biljana Janev	Rukovodilac Službe za proizvode i prodaju malim i srednjim preduzećima	Član Kreditnog odbora / zamjenik predsednika Kreditnog odbora
Saša Jovanović	Direktor Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP	Član Kreditnog odbora
Dragana Milivojević	Viši stručni saradnik za procenu kreditnog rizika za klijente iz segmenta malih, srednjih preduzeća, poljoprivrednika i preduzetnika	Zamenik člana odgovornog za upravljanje rizicima
Jelena Stikić	Rukovodilac Službe za proizvode i prodaju fizičkim licima	Zamenik člana odgovornog za poslovanje sa klijentima

Tabela 33 - Sastav Kreditnog odbora za stanovništvo i MSP na dan 31.12.2021. godine

Članovi kreditnih odbora biraju se na neodređeno vreme, do donošenja odluke o razrešenju postojećih i/ili imenovanju novih članova. Za člana kreditnog odbora može biti imenovano lice koje ima dovoljno iskustva i stručnog znanja za donošenje pravilne odluke o odobravanju plasmana.

Sednice Kreditnog odbora mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Kreditnog odbora održavaju se po pravilu najmanje jednom nedeljno.

Poslovnikom o radu Kreditnih odbora Banke bliže su uređena pitanja prava i obaveza članova kreditnih odbora, sazivanje i održavanja sednica,

odlučivanja na sednicama, vođenje zapisnika na sednicama Kreditnih odbora, njegove sadržine,

potpisivanje odluka, vođenje evidencije o odlukama Kreditnih odbora i drugo.

8.4 Poslovni odnosi sa članovima Uprave i licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima. Detaljan opis transakcija sa povezanim licima dat je u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihoda i rashoda) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja (31. decembar 2021. godine):

Opis	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni (povezana lica)	37,392	22,834	60,226	104,582
Ostala fizička lica	3,511	10,806	14,317	277,241
Pravna lica	10,492,595	5,565,321	16,057,916	25,876,404
Ukupno	10,533,498	5,598,961	16,132,459	26,258,227

Tabela 34 - Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom na dan 31.12.2021. godine (u hiljadama RSD)

8.5 Poslovna mreža

Slika 2 - Šematski prikaz poslovanja Banke van centrale na dan 31.12.2021. godine

Banka obavlja svoje poslovanje u Centrali Banke i organizacionim delovima van Centrale Banke.

Organizacioni delovi unutar kojih Banka obavlja svoje poslovanje su filijale. Poslovna mreža AIK Banke na dan 31. decembra 2021. godine sastoji se od 50 filijala .

Filijala	Lokacija	Adresa
Filijala Beograd - Grawe	Beograd	Bul. Mihaila Pupina 115d
Filijala Beograd - Kralja Milana	Beograd	Kralja Milana 11
Filijala Čačak	Čačak	Kuželjeva 2
Filijala Jagodina	Jagodina	Kneginje Milice 73
Filijala Kragujevac	Kragujevac	Trg Radomira Putnika 3
Filijala Kraljevo	Kraljevo	Miloša Velikog 58
Filijala Kruševac	Kruševac	Vidovdanska 9 - 11
Filijala Lazarevac	Lazarevac	Dimitrija Tucovića 7
Filijala Leskovac	Leskovac	Bulevar oslobođenja bb
Filijala Niš	Niš	Nikole Pašića 42
Filijala Novi Pazar	Novi Pazar	Stevana Nemanje bb
Filijala Novi Sad	Novi Sad	Bul. Mihajla Pupina 2
Filijala Obrenovac	Obrenovac	Aleksandra Ace Simovića 2
Filijala Pančevo	Pančevo	Karađorđeva 2b
Filijala Požarevac	Požarevac	Trg Radomira Vujovića 12
Filijala Prijevo	Prijevo	Sandžačkih brigada 19
Filijala Prokuplje	Prokuplje	Topličkih junaka 1
Filijala Sombor	Sombor	Pariska 1
Filijala Subotica	Subotica	Korzo 8
Filijala Šabac	Šabac	V. Jovanovića 22
Filijala Užice	Užice	Dimitrija Tucovića 44
Filijala Valjevo	Valjevo	Vojvode Mišića 22
Filijala Vrbas	Vrbas	Maršala Tita 80
Filijala Zaječar	Zaječar	Pana Đukica bb
Filijala Zrenjanin	Zrenjanin	Kralja Aleksandra I Karađorđevića 8
Filijala Bulevar Kralja Aleksandra	Beograd	Bul. Kralja Aleksandra 334
Filijala Fontana	Beograd	Otona Župančića 1
Filijala Makedonska	Beograd	Makedonska 19
Filijala Vidikovac	Beograd	Patrijarha Joanikija 28b
Filijala Slavija	Beograd	Kralja Milana 43
Filijala Vojvode Stepe 171	Beograd	Vojvode Stepe 171
Filijala Zemun	Beograd - Zemun	Glavna 7
Filijala Jurija Gagarina	Beograd	Jurija Gagarina 32, lokal 4
Filijala Banovo brdo	Beograd	Požeška 76
Filijala Stari Grad	Beograd	Cara Dušana 84 - 86
Filijala Bor	Bor	Đorđa Vajferta 21
Filijala Gornji Milanovac	Gornji Milanovac	Kneza Aleksandra Karađorđevića 13
Filijala Indija	Indija	Novosadska 2
Filijala Kikinda	Kikinda	Trg sprskih dobrovoljaca 6
Filijala Negotin	Negotin	JNA 2
Filijala Voždova Niš	Niš	Voždova 2
Filijala Bul. Zorana Đindjića	Niš	Bul. dr Zorana Đindjića 23
Filijala Zona III- Niš	Niš	Bulevar Nemanjića 25
Filijala Bulevar Oslobođenja, Novi Sad	Novi Sad	Bulevar oslobođenja 68b
Filijala Paraćin	Paraćin	Kralja Petra I 30
Filijala Pirot	Pirot	Slavonska 1
Filijala Ruma	Ruma	Glavna 192
Filijala Smederevo	Smederevo	Kralja Petra I 11
Filijala Vranje	Vranje	Kralja Stefana Prvovenčanog 169
Filijala Vrnjačka Banja	Vrnjačka Banja	Kraljevačka drvara I

Tabela 35 - Spisak filijala Banke na dan 31.12.2021. godine

8.5.1 Realizovane aktivnosti u 2021. godini

Tokom 2021. godine AIK Banka je nastavila digitalnu transformaciju koja podrazumeva otvaranje dodatnih samouslužnih Zona 24/7 u okviru filijala poslovne mreže. Banka je prva na domaćem tržištu ponudila građanima E2E ON LINE proces za Kredit za refinansiranje i tako se pozicionirala kao digitalna banka broj 1 u Srbiji. Banka transformiše poslovanje poslovne mreže sa ciljem da filijala predstavlja spoj tradicionalnog koncepta bankarstva i digitalizacije tj. moderno funkcionalne Banke. Strategija Banke jeste da obezbedi jedinstveno korisničko iskustvo na svim prodajnim, odnosno uslužnim kanalima. Teži se unificiranim ekosistemu, odnosno istoj paleti proizvoda i usluga, na ON LINE kanalu i u filijali poslovne mreže Banke.

Banka kontinuirano prati tržišne trendove i s tim u vezi usavršava i prilagođava ponudu fizičkim licima, odnosno malim i srednjim preduzećima. U poslovanju sa malim i srednjim preduzećima, fokus je na daljoj diverzifikaciji portfolija i njegovom kvalitetu.

Kao primarne stubove strategije u poslovanju sa stanovništvom i malim i srednjim preduzećima izdvajamo organski rast, kvalitet pružene usluge u poslovnoj mreži, kvalitet portfolija, usklađenost poslovanja sa zakonom, odlukama regulatora i internim aktima Banke.

U procesu transformacije filijala, Banka nastoji da odgovori na potrebe i očekivanja svojih klijenata, poboljša efikasnost, zadrži personalizovani model usluživanja klijenata i optimizuje operativne troškove poslovanja.

U cilju postizanja optimalne geografske pozicioniranosti i povećanja profitabilnosti mreže, Banka kontinuirano vrši analizu opravdanosti poslovanja na postojećim lokacijama, potrebu za realokacijom određenih filijala, kao i spajanja pojedinih organizacionih delova.

Pri utvrđivanju stepena opremljenosti organizacionih jedinica, uvažavaju se sigurnosni standardi Banke, kao i standardi u smislu tehničko-tehnološke opremljenosti, uključujući uslugu 24/7 putem savremenih servisa.

9. Razvoj informacionog sistema (ICT)

Informacioni sistem Banke predstavlja važan element funkcionisanja Banke. Svojim osnovnim poslovima prikupljanja, obrade, arhiviranja i prezentovanja podataka, informacioni sistem omogućava efikasno obavljanje poslovnih transakcija i stvara preduslove za kvalitetno odlučivanje, planiranje i upravljanje Bankom.

Tokom 2021. godine nastavljeno je kontinuirano unapređenje informacionog sistema Banke. Realizovana je ili započeta implementacija nekoliko projekata koji podrazumevaju nastavak nadogradnje sistema sa ciljem podizanja kvaliteta servisa i dostupnih informacija, podizanje bezbednosti na viši nivo, digitalizacije poslovnih

procesa, razvoja digitalnih servisa i ispunjenje ostalih poslovnih potreba Banke, kao i regulatornih zahteva.

Od najznačajnijih projekata tokom 2021. godine izdvajamo:

- Završena je implementacija video identifikacije i online onboarding procesa klijenata čime je omogućeno online umatičenje novih klijenata što proširuje lepezu digitalnih servisa u ponudi Banke; takođe je implementirano za nove i postojeće klijente da uz video identifikaciju apliciraju za online proizvode banke kao što su keš

kredit, kredit za refinansiranje, kreditnu karticu, proizvode štednje;

- Završena je implementacija smart sefova, uređaja novije generacije kojim će Banka svojim klijentima ponuditi uslugu uplate pazara bez ulaska u filijale banke;
- Završen je projekat SAS Managed analytics platforme čime je napravljena osnova za povećanje nivoa automatizacije i standardizacije internog izveštavanja višeg menadžmenta na nivou sadašnjih i potencijalnih budućih entiteta. Glavni cilj je omogućiti menadžmentu Banke da kroz izveštaje ima mogućnost da na isti način sagledava poslovanje svih banaka u okviru Bankarske grupe, a što treba da pomogne u bržem i lakšem donošenju poslovnih odluka;
- Započet niz projekata iz oblasti direktnih kanala, kao što su: MDES e-Wallet (tokenizacija - digitalizacija postojećih kartica tj. pretvaranje u "virtuelnu" karticu na mobilnom uređaju), uvođenje mBank i Web e-bank aplikacija za SME segment klijenata, implementacija Merchant management modula kojim će se značajno smanjiti operativni rizici i kvaitetno podržati funkcionalnosti za potrebe POS acquiring;
- Za potrebe ispunjenja regulatornih zahteva izveštavanja Banke Slovenije, implementirane su izmene u skladu sa DPM 3.0 modelom; Finrep izveštaji su u potpunosti implementirani, a za Corep je implementiran workaround i započet je projekat implementacije CRR2 regulative, koji je preduslov za potpunu automatizaciju Corep-a;
- Za potrebe AQR i stres testova koje je sprovodila Evropska centralna banka, IT je obezedio neophodnu podršku;
- U okviru Instant plaćanja započeta je implementacija CAS-a (centralne adresne šeme) kao i Deep link-a;
- Rad na konstantnom unapređenju web servisa za integraciju sa platnim institucijama i uvođenje novih platnih institucija;
- Urađena je implementacija prve faze projekta uređenja procesa refinansiranja između banaka, po zahtevu NBS; druga faza koja podrazumeva automatizaciju komunikacije

između banaka preko centralizovane platforme planirana je za 2022. godinu;

- Implementiran proces obračuna Statusa neizmirenja obaveza i obračun kontinuirane docnje prema regulativi NBS;
- Započeta implementacija Registra zaduženja po zahtevu i metodologiji koju je propisala NBS;
- Za potrebe kreiranja i vođenja CRM kampanja, a dok nije još implementirano integralno CRM rešenje (što se očekuje tokom 2022. godine), implementirana je automatizacija pripreme podataka potrebnih za kampanje u namenski DataMart;
- Implementiran je veći broj unapređenja na core bankarskim kao i na pratećim aplikacijama kako bi se podržala automatizacija i kontrola poslovnih procesa kao i novi proizvodi i unapređenje postojećih;
- Kontinuirano unapređenje platforme za regulatorno izveštavanje prema Narodnoj banci Srbije izmenom postojećih ili implementacijom novih izveštaja, kao i implementacija drugih regulatornih zahteva (baza funkcionera - Factiva, FATCA izveštavanje itd);
- Urađeno je proširenje kapaciteta postojećeg storage sistema čime je obezbeđen neophodan resurs za rad celokupne serverske infrastrukture Banke.

Savremeni trendovi poslovanja nameću potrebu za konstantnim unapređenjem na polju Informacione bezbednosti pa je u tom smislu i tokom 2021. godine Banka imala nekoliko aktivnosti:

- Završena je implementacija kriptovanja Swift fajlova čime je smanjena mogućnost zlonamernih aktivnosti u razmeni podataka putem swifta;
- Završena je implementacija rešenja za multi-faktorsku autentifikaciju putem soft tokena, a koje zaposleni banke koriste prilikom udaljenog logovanja na sisteme Banke. Na ovaj način, Banka je postigla viši nivo sigurnosti za pristup osetljivim informatičkim resursima;

- Završena je implementacija Cynet EDR (Endpoint Detection and Response) security rešenja koje je implementirano na ključnim resursima Banke koje obezbeđuje otkrivanje i automatski odgovor na bezbednosne pretnje;

- Urađeno je unapređenje Kaspersky Endpoint Protection implementacijom novog modula ERD Optimum kojim se unapređuje zastita i bezbednost radnih stanica od najnovijih malicioznih pretnji.

10. Nefinansijsko izveštavanje

Evropska unija je Direktivom 2014/95/EU propisala obvezno nefinansijsko izveštavanje kompanija unutar EU, a ista je direktiva implementirana u sprsko zakonodavstvo (Zakon o računovodstvu, član 37.) tokom 2019. godine, uz prvu primenu za 2021. godinu. Nefinansijsko izveštavanje predstavlja zainteresovanost svih interesnih strana za veću transparentnost i odgovornost pravnih lica u Republici Srbiji. Bez obzira na ovu zakonsku obvezu, AIK Banka već više od četrdeset godina, u svojoj poslovnoj praksi, ima ugrađenu obavezu da izveštava javnost o svojim aktivnostima iz segmenta nefinansijskog i društveno odgovornog poslovanja putem javnih saopštenja i Godišnjih izveštaja.

Jedno od temeljnih polazišta AIK Banke je Izjava o Našim vrednostima, koja dosledno navodi svrhu poslovanja Banke, koja u najkraćim crtama otkriva poslovni i ljudski karakter AIK Banke i postavlja celokupnu filozofiju poslovanja Banke na pet stubova – posvećenost klijentima; inovacije u ponudi proizvoda i usluga; izvrsnost i fleksibilnosti u poslovanju; svest i društvena odgovornost; i poverenje na osnovama partnerstva, timskog rada i takmičarskog duha.

Na ključnu postavku poslovanja i odnosa prema zaposlenima, klijentima i rezultatima rada, naslonjeni su misija i vizija Banke, kao i društvena odgovornost, izvrsnost i posvećenost u poslovanju svim interesnim grupama. Na ovaj način AIK Banka postavlja temelje svog održivog poslovanja jer u svakom proizvodu/usluzi, poslu i u svakoj aktivnosti polazi od primeće 'javnog interesa i društvene

odgovornosti u smislu da nijedan proizvod/usluga i posao nije validan i vredan ako nije u opštem interesu, gde su sve strane u ugovoru zadovoljne, a šira zajednica ima koristi od toga. Ovo smatramo za najveći doprinos pojedincu i društvu kao celini.

Nefinansijskim izveštavanjem i društveno odgovornim poslovanjem AIK Banka podržava i podstiče razvoj različitih segmenta društva i to kroz širok spektar aktivnosti čiji je primarni zadatak da se zaštiti priroda i okruženje, bilo da su usmerene prema dobrobiti svojih vlasnika, zaposlenih i klijenata, ili šire gledano, prema društvenoj zajednici u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim, zdravstvenim i sportskim institucijama širom regiona u kojem posluje (Srbija i Slovenija). Banka pritom uvek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Biti jedna od najboljih banaka u Srbiji, i šire gledano u regionu, koja brine o sigurnosti i zadovoljstvu svojih klijenata i pruža najkvalitetnije proizvode i usluge, vodeći računa o dobrobiti svojih zaposlenih, vlasnika i društvene zajednice vizija je poslovanja AIK Banke, a kroz nefinansijsko izveštavanje AIK Banci je cilj da tu viziju i sve ono što radi da bi je ostvarili i približili svim interesnim grupama. Kroz segmente poslovne, finansijske, prirodne i društvene odgovornosti AIK banka pokušava ispuniti svoju misiju, odnosno, da podstakne i pomogne svoje klijente, zaposlene, akcionare i društvenu zajednicu u zajedničkom stvaranju vrednosti.

NAŠE VREDNOSTI

Slika 3 - Vrednosti AIK banke

Nastojanja AIK banke u tom segmentu praćena su i posvećenošću transparentnoj i otvorenoj komunikaciji prema medijima, kao posrednicima najšire javnosti – gde je Banka poslednjih godina posebno prepoznata i van granica regiona, s obzirom da je dobila brojna priznanja – između ostalog i kao najinovativnija banka u regionu (2021). O tome govori i naša poslednja kampanja usmerena na digitalizaciju i inovacije koje Banka nudi svojim klijentima prema najvišim standardima sveta. '**Rešeno u hodu**' je poruka svim interesnim stranama da je AIK Banka inovativna, brza, fleksibilna i savremena banka – da svima štedi vreme i novac kroz svoje proizvode i usluge koje su dostupne 24/7 na brojnim kanalima distribucije i kojima se između ostalog promovišu pozitivne društvene i ekonomske vrednosti, integracija, inkluzivnost i zajedništvo svih pojedinaca u društvu, neovisno od godišta, pola, etničke, verske ili političke opredeljenosti, polne orijentacije ili bračnog statusa.

Implementacija obaveze o nefinansijskom izveštavanju

Kao što je već navedeno, kroz Direktivu 2014/95/EU koja je u sprsko zakonodavstvo ušla kroz Zakon o računovodstvu krajem 2019. godine, svim pravnim licima sa više od 500 zaposlenih, propisana je

obaveza o nefinansijskom izveštavanju. U tom smislu, nefinansijski izveštaj AIK Banke nalazi se kao sastavni deo Godišnjeg izveštaja. Nefinansijski izveštaj AIK Banke sastavljen je u skladu sa smernicama za izveštavanje Global Reporting Initiative (GRI standard: core option). Izveštaj kao minimum obuhvata poslovnu, društvenu i odgovornost prema okruženju AIK Banke.

10.1 Strategija korporativne održivosti – stubovi i smernice

Krajem 2019. godine AIK Banka je krenula putem intenzivnije integracije održivosti u bankarsko poslovanje, samim činom preuzimanja jednog broja banaka, od kojih je Gorenjska banka a.d. Kranj, Slovenija. Početkom 2020. godine pandemija Covid 19 je samo pojačala interesovanje i stavila naglasak na novo okruženje u kojem će celokupni finansijski i realni svet širom planete poslovati u narednom periodu. Sasvim je jasno postalo već sredinom 2020. godine da će celokupni bankarski svet, praćen digitalizacijom, demografskim i klimatskim promenama, i makroekonomskim rizicima, od sada poslovati u jednom potpuno

novom okruženju koje će biti na liniji brojnih ESG (Environmental, Social and Governance) rizika i održivog razvoja. Stavljanjem održivosti u red bitnih i visokopostavljenih prioriteta AIK Banka je ušla u proces strateške inicijative, koja počinje podizanjem svesti, inicijative i implementacije elemenata održivosti u svom novom poslovnom modelu. Cilj ovih strateških smernica je razviti svest i kulturu na nivou cele organizacije koji treba da u budućnosti održe prirodne, društvene, poslovne i finansijske performanse Banke uzimajući u obzir spoljne i unutrašnje SGE rizike i mogućnosti daljeg nesmetanog poslovanja, te aktivno doprineti smanjenju bilo kojeg sistemskog rizika na nivou finansijske stabilnosti zemlje u kojoj Banka posluje.

10.1.1 Četiri stuba održivosti

U implementaciji elemenata održivosti, AIK Banka je veoma fokusirana na lokalne zajednice i realni

sektor. Banka je svesna uticaja svog poslovanja na društvenu zajednicu i odgovara na društvene potrebe i očekivanja na uravnotežen, relevantan i transparentan način. Pri tome, Banka na poseban način pristupa u svakom od okruga u kojem ima filijale. S obzirom da je Banka tokom poslednje tri godine izvršila određene akvizicije banaka u regionu – već sada se pojma održivosti projektuje šire gledano, kako na lokalno tako i na buduća ključna tržišta na kojima će Banka poslovati od 2023. godine – kao bankarska grupacija.

Četiri stuba na kojima AIK Banka projektuje održivost svog poslovnog sistema imaju svoje polazište u prirodnoj, društvenoj, poslovnoj i finansijskoj učinkovitosti Banke.

Slika 4 - Četiri stuba održivosti AIK banke

Stub 1. Održivost prirode

Čovek i priroda vode milionima godina zajedničku bitku – ispomažu se da bi opstali. AIK Banka, polazeći od svojih osnovnih premlisa poslovanja, nastoji da maksimalno učestvuje u zaštiti prirode i da preuzme svoj deo odgovornosti, kako bi buduće generacije imale jednako pravo na život. Kroz proizvode koje nudimo, preko klijenata koje uslužujemo, pa sve do zaposlenih i akcionara, gledamo da svako podnese deo svog tereta – sa ciljem da voda, vazduh, zemlja, šume i klima u AIK Banci imaju partnera koji razmišlja o njima. Drugim rečima, svoje poslovanje i ciljeve podređujemo sveukupnoj dobrobiti čovekovog okruženja misleći

na buduće generacije. Doprinos održivosti prirode je nemerljiv.

Stub 2. Održivost društva

AIK Banka je član šire društvene zajednice i kao takva sa svim drugim učesnicima sudeluje u stvaranju društvenog proizvoda, njegovoj raspodeli, razmeni i potrošnji. Kao banka i finansijska institucija ima svoju specifičnu ulogu – u podršci realnom sektoru da pruži i da najbolje moguće rezultate. Banka je svesna svoje uloge i uticaja na društvenu zajednicu i sve ostale primarne uzajmljivače/pozajmljivače (državu, fizička lica, pravna lica), finansijske posrednike, finansijska tržišta i finansijsku infrastrukturu. U ovom smislu Banka

kao jedan od svojih stubova održivosti prepoznaće korporativnu društvenu odgovornost (CSR) kao deo svojih etičkih odgovornosti u delu podrške deci i porodici, mladima, školstvu, obrazovanju i nauci, zdravstvu i brizi za ljude, zaštiti kulturnog nasleđa, sportu i podizanju fizičke kulture.

Stub 3. Održivost poslovanja

Održivo poslovanje za AIK Banku podrazumeva prevashodno obavezu da prema svim interesnim grupama nastupa etički, efikasno i transparentno. Naš cilj je da podizemo granice održivog poslovanja pridržavajući se relevantnih propisa EU i Finansijske inicijative Programa UN za životnu sredinu, nastojeći da što više načela uključimo u sopstvene poslovne ciljeve. Nastojimo da naše poslovanje bude javno i da u svakoj transakciji i obligaciji naši klijenti budu transparentno upoznati uz pravo zaštite korisnika finansijskih usluga. Cilj nam je da se odgovorno ponašamo prema državi i zakonskim obavezama – plaćajući svoje obaveze na vreme. Cilj nam je da naši klijenti i potrošači jačanjem finansijske kulture i informisanosti ne ulaze u nedozvoljene radnje pranja novca i finansiranja terorizma.

Stub 4. Održivost finansija

Održivost finansija integriše kriterijume prirode (životne sredine), društva (ekonomski preraspodele) i upravljanja rizicima vezanim za ESG – (okruženje, zajednicu, rukovođenje) u svakodnevne aktivnosti Banke na strani finansiranja i investiranja – sa ciljem trajne koristi za naše klijente i širu društvenu zajednicu. Održivost finansija podrazumeva i aktivno upravljanje svim vrstama rizika (mikro i makro nivo) sa ciljem odgovornog ponašanja u odnosu na regulatore i supervizore, s jedne strane, i klijente i društvenu zajednicu, sa

druge strane, nastojeći da u vreme krize i stresa Banka deluje prociklično – omogućavajući realnom sektoru da na održiv način dođe do finansijskih sredstava.

10.2 Vizija i misija AIK Banke

Polazeći od vizije i misije AIK Banke, kao i od ugrađenih vrednosti i strateškog fokusa možemo lako zaključiti da je AIK Banka partner u kreiranju bolje i različite budućnosti koja pripada ljudima tj. društvu i prirodi.

Sve što radimo počiva na posvećenosti klijentima i našoj odgovornosti da budemo inovativni i izvrsni u onome što radimo kako bi opravdali očekivanja i poverenje društva i prirode. Fokusirani smo na čoveka kao pojedinca, kojem kao partneri nudimo podršku i rešenja u prevladavanju svih poslovnih i finansijskih potreba, bilo kad i gde da se nalazi, čoveku kao elementu društva koje brine o svom okruženju i sam kreira svoju budućnost. Svoju odgovornost prema prirodi, društvu, poslovima i finansijama shvatamo veoma ozbiljno i u potpunosti razumemo kao partner koji može dati svoj učinkovit doprinos ako se bavi bankarstvom na način koji je usklađen sa ciljevima održivog razvoja UN (UN-SDG).

VIZIJA

Nastojimo da napravimo razliku i postanemo vaši prvi izbor bilo kad i bilo gde.

MISIJA

Gradimo partnerstvo podržavajući ljudе u kreiranju njihove budućnosti.

VREDNOSTI AIK BANKE

POVERENJE	IZVRSNOST	INOVATIVNOST	ODGOVORNOST	POSVEĆENOST KLIJENTU
Zaposleni – SARADNJA Gradimo kulturu otvorene komunikacije uz zajednički rad na ostvarenju ciljeva, stvaranju novih vrednosti i ideja	Zaposleni Gradimo i negujemo okruženje za razvoj zaposlenih i stvaramo uslove za dostizanje izvrsnosti	Zaposleni Stvaramo ambijent kroz koji podstičemo i koristimo potencijale za dalje unapređenje i razmenu ideja	Zaposleni Ličnim primerom inspirišemo kolegijalnost i solidarnost, promovišemo kvalitet, pravovremeno proveravamo obavljanje aktivnosti uz međusobno uvažavanje	Zaposleni Gradimo dugoročnu saradnju sa klijentima pružajući efikasna i jednostavna rešenja po meri klijenata stvarajući kvalitetno korisničko iskustvo
Klijenti – POVERENJE Slušamo i razumemo naše klijente, na taj način gradimo dugoročnu saradnju i ostvarujemo zajedničke ciljeve	Klijenti Aktivno utičemo na okruženje interno (procesi banke) i eksterno (poslovni model klijenata, ekonomski parametri, sagledavanje biznis okruženja) kako bi zajedno sa klijentom ostvarili svoje najbolje verzije	Klijenti Kreativno razmišljamo i kontinuiramo stvaramo rešenja (u hodu) koja vode naše klijente do najboljeg korisničkog iskustva	Klijenti Donosimo prave odluke i stvaramo uspešne i lojalne klijente	Klijenti Gradimo poverenje kod klijenata time što pokazujemo da smo mu dostupni, da ga pozajemo, razumemo i podržavamo
Acionar – SARADNJA Otvoreno prenosimo ključne informacije kako bismo kroz zajednički rad ostvarili ciljeve i stvorili nove vrednosti	Acionar Proaktivnim pristupom, stručno i profesionalno obavljamo svakodnevne aktivnosti u zadatim rokovima radi ispunjena ciljeva	Acionar Kreiramo dodatnu vrednost kroz inovativna rešenja	Acionar Prihvatomo izazov i pronalazimo rešenja kojima obezbeđujemo održivost našeg poslovanja	Acionar Dostupnošću i razumevanjem ispunjavamo potrebe klijenata, gradimo dugoročno poverenje i postajemo prepoznatljiv partner što vodi ka kontinuiranom jačanju saradnje
Zajednica – SARADNJA Reputaciju smo izgradili na aktivnom učešću i osluškivanju naše zajednice	Zajednica Slušamo, razumemo i aktivno učestvujemo u projektima od značaja za zajednicu	Zajednica Unapređujemo svakodnevnicu razvojem novih rešenja koja doprinose kvalitetu života	Zajednica Sopstvenim primerom pružamo podršku lokalnoj zajednici i brinemo za sve nas	Zajednica Uz međusobnu saradnju gradimo dugoročno poverenje sa našim klijentima koji su najvažniji deo naše zajednice

NAŠ STRATEŠKI FOKUS

✓ **Personalizacija i zadovoljstvo klijenta**

Banka postoji zbog klijenata. Klijenti su osnovna definicija našeg poslovanja. Nastojimo da kroz personalizaciju i efikasno upravljanje podacima budemo maksimalno posvećeni i odgovorni prema klijentu, kako bismo u svakom trenutku mogli da mu ponudimo personalizovana rešenja i odgovorimo na najbolji mogući način na njegove specifične zahteve i potrebe. Na ovaj način gradimo dugoročan partnerski odnos i to na obostrano zadovoljstvo.

✓ **Obučenost i zadovoljstvo zaposlenih**

Bez zadovoljstva zaposlenih nijedna organizacija ne može da postoji. Zadovoljni zaposleni su preduslov da bi Banka mogla da ima zadovoljne klijente. Naši zaposleni su najveći kapital koji Banka ima. Podizanje znanja i veština zaposlenih je kontinuirani proces i to na svim upravljačkim nivoima.

✓ **Zadovoljstvo vlasnika kapitala**

Veliki broj zadovoljnih klijenata koje podržavaju obučeni i motivisani zaposleni u Banci garancija su stabilnosti i održivosti razvoja i poslovanja svake Banke. Svaki vlasnik kapitala je svestan ovih preduslova – koji vode ka zahtevanom finansijskom rezultatu uz ostvarivanje prirodnih, društvenih i poslovnih performansi. Samo banke koje imaju nizak CIR, i visok ROE mogu da idu dalje, s obzirom na novi digitalni eco sistem, nove poslovne modele i potrebna ulaganja.

✓ **Digitalizacija i inovacije**

Banka je dinamički poslovni sistem koji mora da ima uvek odgovor na šira kretanja u društvu i realnoj ekonomiji. Digitalizacija i inovacije predstavljaju jednu vrstu poslovnog zaveta da bi se podneo pritisak konkurenциje i da bi se odgovorilo na zahteve novih generacija koje prate tehnološki razvoj četvrte industrijske revolucije. Menjajući sebe menjamo i svet u

kojem živimo. Svesno prihvatamo sve nove izazove i ulazimo u novi eko sistem.

✓ **Regionalno prisustvo**

Banka je prepoznata kao regionalna bankarska grupacija. Cilj AIK Banke je da dalje ojača svoje prisustvo u regionu i potvrdi status sistemski važne banke. Naše prisustvo treba da znači pre svega potvrdu izvrsnosti i poslovne efikasnosti sa jedne strane, a sa druge strane pomeranje kulturno-ističkih i socijalnih granica – povezujući na najbolji mogući način milione ljudi i kompanija koje posluju u regionu – za sveopšti ekonomski napredak društvene zajednice i jačanje životnog standarda svakog čoveka.

10.3 Posvećenost AIK Banke ciljevima održivog razvoja UN

Ciljevi održivog razvoja

Ciljevi održivog razvoja poznati su i kao Svetski ciljevi, a usvojile su ih Ujedinjene nacije 2015. godine. Ukupno ih je 17, a ispunjenjem tih ciljeva, svako pravno lice bi trebalo da omogući održiv i bolji život za svakog pojedinca, do cilja mira i prosperiteta za sve. Društveni prosperitet i briga za svakog pojedinca su osnovne premise na kojima posluje AIK Banka. AIK Banka podržava svih 17 ciljeva održivog razvoja. Polazeći od toga da smo finansijska institucija i da imamo specifičan uticaj na sveukupnu društvenu zajednicu, smatramo da AIK Banka može direktno doprineti svojim radom i uticajem u ostvarenju šest ciljeva:

1. Zdravlje i dobrobit (SDG 3)
2. Kvalitetno obrazovanje (SDG 4)
3. Rodna ravnopravnost (SDG 5)
4. Dostojanstven rad i ekonomski rast (SDG 8)
5. Smanjenje nejednakosti (SDG 10)
6. Odgovor na klimatske promene (SDG 13).

Naredna slika prikazuje ciljeve održivog razvoja UN.

Slika 5 – Ciljevi održivog razvoja UN

[Analiza interesnih grupa i materijalnih tema](#)

Slika 6 – Interesne grupe AIK banke

Analiza materijalnih tema prvi je korak ka stvaranju nefinansijskog izveštaja. Kroz nju je Banci omogućen bolji uvid u teme koje njeni akcionari smatraju relevantnim i uticajnim. Višegodišnja praksa i odluke Upravnog odbora u pogledu strateških pravaca - Poslovna strategija, Strategija upravljanja rizicima i Strategija upravljanja kapitalom, iskristalisalo se nekoliko važnih tema koje Banka tretira u svojoj praksi, a samim tim i u ovom Nefinansijskom izveštaju. Kako bi same informacije bile što preglednije, izveštaj je sačinjen na način da je svaka od tema svrstana pod određeni deo interesne grupe.

Kao interesne grupe AIK Banke javljaju se:

- ✓ klijenti,
- ✓ zaposleni,
- ✓ akcionari,
- ✓ društvo,
- ✓ okruženje i
- ✓ dobavljači.

Klijenti, zaposleni i akcionari su prvi u redosledu interesnih grupa. AIK Banka već godinama u svom poslovanju polazi od strateškog opredeljenja da su zadovoljstvo klijenata, zaposlenih i finansijski rezultat garancija uspešnosti poslovanja jednog pravnog lica – u ovom slučaju naše Banke. Uz to, posebnu

težinu ima i nosi inovativnost. Kao ideja vodilja, kao izazov, kao motiv i kao potreba.

Klijenti

Odgovornost u poslovanju (SDG8)

Odgovornost u poslovanju, a posebno u odnosu s klijentima, predstavlja temeljnu odrednicu poslovanja AIK Banke koja se ogleda kroz ponudu inovativnih i 'skrojenih' proizvoda i usluga namenjenih različitim segmentima klijenata, a kao odgovor na njihove trenutne i buduće potrebe te životne situacije. Isto tako, AIK Banka uspostavlja i primenjuje osnovna načela, politike i smernice koje regulišu sprečavanje korupcije, upravljanje sukobom interesa, i sistem rešavanja prijavljenih nepravilnosti i zaštite zviždača (whistleblowing program).

Zadovoljstvo klijenta (SDG 8)

Banka posluje zbog klijenata. Poslovne potrebe naših klijenata su osnovna definicija našeg poslovanja. Naše je da spoznamo potrebe naših klijenata i da imamo stalnu komunikaciju sa njima. Tu smo da nadmašimo očekivanja klijenata na najbolji mogući način. Visok nivo lojalnosti naših klijenata je mera uspešnosti našeg rada.

Kako bi se osigurali uslovi koje ovaj SDG propisuje, Banka posebnu pažnju posvećuje podsticanju preduzetnika i inovacijama u delu proizvoda, usluga, procesa i primene novih tehnologija. U svim filijalama, kao i na drugim kanalima, omogućeno je praćenje učinkovitosti i zadovoljstva klijenata. Klijentima je pružena mogućnost da na tablet računarima u poslovnoj mreži odnosno na web site - u iznesu svoja mišljenja i zapažanja u radu sa Bankom. Zadovoljstvo klijenata je na ovaj način garancija stvaranja ekonomskog rasta i održivog razvoja kojem Banka doprinosi sa svoje strane. Ovo je i potvrda da Banka ima prostora da se bavi najugroženijim segmentima društva kroz plasiranje osnovnih i 'free of charge' proizvoda i usluga. Takođe, na klijente se nastoji preneti i kultura finansijskog poslovanja sa svim elementima ukazivanja na štetnost od korumpiranih radnji, pranja novca i finansiranja terorizma. Učešćem u određenim kampanjama, samostalno, ili kroz Udruženje banaka Srbije, AIK Banka radi na inkluziji brojnih segmenata društva, podizanju finansijske kulture i omogućavanju pristupa finansijskim sredstvima i uslugama za svakog pojedinca.

Pravo na zaštitu ličnih podataka

Zaštita ličnih podataka predstavlja temeljno pravo svakog građanina, a u bankarskom sektoru ona je od izuzetne važnosti. AIK Banka kontinuirano radi na poboljšanju svojih ICT sistema, njihovoj cyber sigurnosti, tehnološkom obrazovanju svojih zaposlenih - kako bi se osigurali najviši standardi zaštite ličnih podataka. Sa ciljem zaštite informaciono-komunikacionog sistema od različitih sigurnosnih pretnji Banka kontinuirano radi na održavanju i poboljšavanju usklađenosti sa zahtevima PCI/DSS standarda i nacionalnog regulatornog tela.

Zaposleni

Raznolikost i jednakost (SDG 5, 10)

Rodna ravnopravnost predstavlja globalni problem koji sprečava miran i stabilan razvoj i napredak čovečanstva. AIK banka timski i naporno radi na suzbijanju bilo kakve rodne ili drugačije neravnopravnosti na radnom mestu.

Edukacije i razvoj kompetencija

Kontinuirani razvoj zaposlenih jedno je od ključnih načela AIK Banke. Nadogradnja stručnih znanja, usvajanje novih kompetencija u skladu s trendovima i tržištem te konstantni lični razvoj temeljne su prepostavke karijernog puta svih zaposlenika.

Naši zaposleni su najveći kapital kojim raspolažemo. Zajedništvo je osnova našeg poslovanja i budućnosti koju gradimo. Talentovani, obrazovani i ambiciozni ljudi ispunjeni takmičarskim duhom, svoje individualne veštine i znanja ispoljavaju kroz timski rad. Svaki pojedinac postiže više i bolje u timu nego što bi to ikada mogao sam da uradi. Mi se takmičimo između sebe. Znamo da uvek možemo bolje.

Ravnoteža poslovnog i privatnog života, i zdravlje zaposlenih (SDG 3, 5)

Zdravlje i dobrobit svih, ali prvenstveno svojih zaposlenih, jedan je od ciljeva održivog razvoja koje je AIK banka identifikovala kao izuzetno važne. Ovaj cilj održivog razvoja kamen je temeljac za ispunjavanje svih ostalih ciljeva. U tom smislu, AIK banka za svoje zaposlenike osigurava brojne pogodnosti.

Akcionari

Vlasnici kapitala

Svet finansijski posluje na kapitalu. Kapital u bankama predstavlja sopstvena sredstva na bazi kojih banke pozajmili su tuđa sredstva i posluju na principima leveridža i preuzimanja brojnih rizika u poslovanju. Kapital služi i kao brana od gubitaka i u tom smislu i na primeru jedne banke i ukupnog bankarskog sistema, iziskuje da svaka banka danonoćno prati svoj regulatorni, interni i ekonomski kapital u skladu sa BCBS regulativom i regulativom nacionalne centralne banke. Cilj svakog poslovanja je da se stvori profit i smanje rizici, da bi akcionari i drugi investitori jednu banku posmatrali kao učinkovitu kompaniju koja svojim akcionarima donosi željeni prinos. U ovom smislu, polazeći od najviših standarda korporativnog rukovođenja, AIK Banka je postala sistemski važna banka u Republici Srbiji, koja kroz sve svoje organe rukovođenja, otvoreno i transparentno, u odnosu na svoje okruženje, predstavlja sve svoje rezultate rada i iz godine u godinu uvećava svoj kapital.

Finansijski rezultat

Finansijski rezultat i stvaranje novostvorene vrednosti za akcionare su prirodan rezultat zadovoljstva zaposlenih i klijenata. U ovom smislu AIK Banka nastoji da profit i profitabilnost kao mere učinkovitosti rada zaposlenih i usluživanja klijenata budu makro i mikro prudencionalno uskladeni sa svim interesima društvene zajednice, podignuti na najviši mogući nivo, s obzirom da profitabilnost predstavlja prvu branu održivosti poslovanja. Imajući u vidu sistemske i idiosinkratske rizike bankarskih institucija, za širu društvenu zajednicu, Banka nastoji da maksimalno prati uputstva regulative i supervizora, kako bi kao sistemski značajna banka na najbolji mogući način bila društveno odgovorna u punom smislu reči.

Uloga kapitala

Uloga kapitala je da bude brana neočekivanim gubicima. U savremenom bankarstvu, prateći RAPM koncept (Risk Adjusted Performance Measure), sve performanse banke se prate u odnosu na rizik i kapital. U ovom smislu pratimo ekonomski kapital, gde su kapital i profit uskladjeni za rizike. Sam kapital ima svoju kvantitativnu i

kvalitativnu dimenziju, koje su kroz izračunavanje regulatornog, internog i ekonomskog kapitala, poseban izraz kapaciteta podnošenja rizika. Pokazatelj adekvatnosti kapitala sa svoje strane govori i o iznosu RWA i 'PD' same banke. Sa druge strane, svaki vlasnik kapitala ima svoju traženu stopu prinosa koja se predstavlja kroz COE. Jedan od primarnih zadataka menadžmenta je da ostvari ROE veći od COE.

Društvo

Društveno bankarstvo (SDG 8, 10)

Nejednakost u primanjima, geografska nejednakost, nejednakost među polovima, nepravedna raspodela sredstava prema godištu – tema nejednakosti ogleda se u svim aspektima života. Za AIK Banku ovaj je cilj održivog razvoja moguće postići kroz veću digitalizaciju koja omogućuje jednakе prilike i dostupnost sredstava za sve. Takođe, finansijska kultura i finansijsko opismenjavanje kojim se omogućuje da u znanju o finansijama svi imaju jednaku polaznu tačku jedan je od načina na koji se mogu postaviti dobri temelji za napredak ka ispunjavanju ovog cilja.

Finansijska pismenost (SDG 4, 10)

Kvalitetno obrazovanje i angažovanje mladih talenata predstavlja jedan od strateških ciljeva sa kojim se AIK Banka godinama nosi. U ovom smislu Banka je potpisala poseban sporazum sa Beogradskom bankarskom akademijom sa kojom radi na izvođenju nastave za studente koji žele da se zaposle u Banci, kao i za jedan deo naših zaposlenih, pre svega savetnika za prodaju za mala i srednja preduzeća – preduzetnike. Sticanje kvalitetnog obrazovanja jedno je od temeljnih prava svakog pojedinca, a upravo je znanje jedan od glavnih pokretača koje društvo gura napred. Sve je više mladih ljudi sa Beogradske bankarske akademije koji bivaju zaposleni u Banci i koji sve brže napreduju i zauzimaju čelne pozicije. Sve je više radionica na kojima se podiže tehnološko znanje postojećih zaposlenih u Banci, s obzirom da živimo u vremenu četvrte tehnološke revolucije, novih tehnologija i novih znanja koja su preko potrebna u digitalnoj transformaciji.

Slika 7 – AIK banka-CSR

Svest i društvena odgovornost

Svesni smo da Banka radi sa novcem klijenata. To je lična imovina naših klijenata koju oni poveravaju Banci. Kao odgovorna Banka, svesni smo te činjenice i zato ne ulazimo u rizične poslove. Svaki naš plasman mora da bude pokriven odgovarajućim iznosom kapitala Banke. Obavljujući svakodnevne bankarske aktivnosti neprestano razmišljamo o sveukupnoj dobrobiti delovanja za društvo.

AIK Banka je jedan od lidera u regionu po pitanju društvene odgovornosti, sponzorisanja i doniranja najrazličitijih pravnih i fizičkih lica koja se bave: 1. porodicom; decom – SOS Dečija sela; posebno ženama i njihovoj afirmaciji u preduzetništvu; 2. zdravlјem; borbom protiv Covid 19; veštačkom oplodnjom; borbom protiv karcinoma kod dece; 3. obrazovanjem mladih, pomoć školama i fakultetima; pomoć naučnim centrima; podrškom na takmičenjima u zemlji i inostranstvu; 4. sport i jačanje takmičarskog duha; košarka; biciklizam.

Sve su ovo društveno odgovorne aktivnosti koje doprinose zdravijem razvoju i unapređenju društva kao celine. Sve aktivnosti su medijski ispraćene i podržane.

Okruženje

Učinkovito upravljanje uticajem na okruženje (SDG 13)

Svi smo svesni činjenice da živimo u vremenu ozbiljnih klimatskih promena i ekoloških katastrofa koje su posledica, između ostalog, i nebrige čovečanstva za okruženje u kojem živimo. Sve se više dovodi u pitanje čistoća vazduha, zemlje, vode i drugih stvari neophodnih za zdrav i održiv razvoj čovečanstva, generalno gledano. Ovo su problemi koji pogadaju kako pojedinca tako i ekonomiju, i to širom sveta. Nema zemlje koja ovim rizicima nije izložena. Nema kompanije koja se danas ne okreće održivom poslovanju i brizi za okruženje. AIK Banka je kao odgovorna institucija i jedan od lidera na bankarskom tržištu zauzela decidan stav da je ovo jedan od prioriteta, koji biva podignut na najviši mogući strateški način – i zato se sveukupno poslovanje kako sa strane ponude (proizvodi i usluge namenjeni potrošačima) tako i sa strane tražnje (klijenti tj. Potrošači) stavlja pod lupu uticaja na ekologiju i okruženje.

Dobavljači

Odgovornost u odabiru dobavljača (SDG 10,13)

AIK Banka ima veliki broj dobavljača iz najrazličitijih sfera ekonomije. Izbor dobavljača, bilo da je reč o ITC opremi, ili o vodi i papiru, AIK Banka vrši kroz prizmu održivosti svog poslovanja i podizanja standarda zaštite čovekove okoline – okruženja.

Prilikom izbora dobavljača vodi se računa o održivosti i društveno odgovornom poslovanju, i zato se biraju kompanije koje posluju u skladu sa svetskim standardima – brinu o uticaju na okruženje.

Ciljevi koje Banka promoviše

Pored ciljeva na koje Banka može direktno da utiče u ovom trenutku, postoji i jedan broj ciljeva koje Banka želi da promoviše, sa ciljem da i oni budu uskoro deo integrisanog sistema održivog razvoja. Banka je posvećena podršci finansijskim proizvodima i uslugama koje teže i doprinose ekološkom i društvenom prosperitetu.

Pregled održivih ekonomskih aktivnosti koje Banka promoviše, ali nije ograničena na njih, pruža referentnu tačku u procesima interne evaluacije i pomaže u postizanju adekvatnih ekoloških i društvenih ciljeva. Lista ciljeva će nastaviti da se razvija tokom vremena odražavajući promenljiva očekivanja zajednice, povratne informacije akcionara i regulatorne zahteve.

AIK Banka snažno podržava prelazak na generalno rečeno klimatski održivu ekonomiju i posvećena je davanju pozitivnog doprinosa finansijskom sistemu koji podržava održivi rast. U ovom smislu već nekoliko godina striktno se prate izveštaji

najodgovornijih globalnih institucija zaduženih za superviziju klimatskih promena, kao i preporuke najodgovornijih institucija iz sveta bankarstva, sa ciljem da se kroz bankarske aktivnosti da doprinos ekonomskom rastu uz smanjenje pritisaka na životnu sredinu i uz uvažavanje društvenih i upravljačkih aspekata.

AIK Banka na najrazličitije načine daje doprinos ovim nastojanjima, od prelaska na digitalizaciju, do smanjenja upotrebe papira, i emisije štetnih gasova. U ovom smislu, pred nama je period maksimalnog angažovanja na promociji održivih ekonomskih aktivnosti koje će imati svoj značaj i doprinos sveukupnom boljtku. To će značiti sa naše strane prepoznavanje delatnosti i sektora u ekonomiji koji ne utiču štetno na životno okruženje i društvo. Jedan broj klijenata koji se budu pridržavali održivog razvoja biće nagrađen od strane banke sa nižom cenom korišćenja bankarskih proizvoda. Sa druge strane, sve održive i podržane aktivnosti biće transparentno predstavljene kroz dokumenta i ugovore, kao i preko web site Banke.

Banka planira da posebno promoviše u narednoj godini:

SDG 7: Pristupačna energija iz čistih izvora

SDG 11: Održivi gradovi i zajednice

SDG 12: Odgovorna potrošnja i proizvodnja

Slika 8 – Održive ekonomske vrednosti koje će promovisati AIK banka

U ovom smislu posebna pažnja će biti posvećena podizanju svesti i kulture sa ciljem da se na svim nivoim društva prepoznaju interesi zalaganja za:

- ✓ obnovljivu energiju
- ✓ energetsku efikasnost
- ✓ održivi transport
- ✓ kontrolu zagađenja i reciklaže

Svi zajedno moramo uložiti napor i dati značajan doprinos smanjenju emisije gasova staklene baštne kroz proizvodnju obnovljivih izvora energije, energetsku i topotnu efikasnost, pametne sisteme upravljanja, uključujući korišćenje naprednih

tehničkih i tehnoloških rešenja – internet of things; održivu mobilnost i inovativne metode transporta; razvoj tehnologije i infrastrukture potrebne za veći i efikasniji prodor obnovljivih izvora energije; obnovljive materijale iz održivih izvora; i procese i infrastrukturu koja olakšava recikliranje prirodnih resursa i otpada.

- ✓ Održivu poljoprivrednu proizvodnju i proizvodnju hrane
- ✓ Održivo šumarstvo
- ✓ Održivu akvakulturu i ribarstvo
- ✓ Održivo upravljanje vodama

S obzirom da je naša ekonomija velikim delom vezana za poljoprivredu, kao i da je jedan deo naše kreditne politike usmeren na kreditiranje poljoprivrede, promovisaćemo odgovorne i održive izvore i aktivnosti upravljanja šumama; smanjenje emisije metana ili drugih gasova staklene baštne kroz podršku održivom upravljanju stočarstvom; razvoj niskougljičnih poljoprivrednih tehnologija koje poboljšavaju produktivnost i efikasnost; održivo upravljanje živim prirodnim resursima i korišćenje zemljišta; razvoj tehnologija koje omogućavaju maksimalno korišćenje otpada, reciklažu i odvajanje materijala; i poboljšanja u upravljanju i distribuciji vode za piće, kanalizaciji, upravljanju otpadnim vodama i preradi vode.

- ✓ Cirkularna ekonomija
- ✓ Ekonomski i socijalna inkluzija
- ✓ Povolno naseljavanje i onovna infrastruktura
- ✓ Zdravlje i obrazovanje

Poseban naglasak u pogledu promocije i uvođenju prakse održivosti biće na prelazak na cirkularnu ekonomiju podržavanjem povećanja trajnosti, održivosti i ponovne upotrebe proizvoda, kao i smanjenjem upotrebe resursa kroz dizajn i pametan izbor materijala; inovacije procesa i proizvoda i podrška razvoju zajedničkih poslovnih modela; postizanju smanjenja emisije gasova staklene baštne kroz poboljšanja u lancima snabdevanja; korišćenju informaciono-komunikacionih tehnoloških rešenja (digitalizacija) u svrhu prikupljanja, prenosa, skladištenja i korišćenja podataka za efikasnije smanjenje emisije gasova staklene baštne; podršku obrazovnim i zdravstvenim ustanovama i programima;

10.4 Upravljanje ESG rizicima

Efikasno upravljanje rizicima i kapitalom na svim nivoima je ključno za AIK Banku uz održavanje dugoročno profitabilnog poslovanja. Rizici vezani za ESG ne predstavljaju novu kategoriju rizika, već otežavajući faktor za vrste rizika kojima se već upravlja kroz uspostavljeni okvir upravljanja rizicima. Ovim rizicima se i BCBS posebno bavi uz potencijalnu mogućnost da se izračunavaju kapitalni zahtevi i za ove tipove rizika.

Sve banke sveta su izložene klimatskim promenama kroz makroekonomske i mikroekonomske kanale

prenosa koji porizilaze iz dva odvojena tipa faktora klimatskog rizika: Prvo, mogu pretrpeti troškove i finansijske gubitke zbog pogoršanja fizičkih faktora rizika. Drugo, kada kompanije nastoje da smanje emisije ugljen-dioksida, koje čine većinu emisija gasova staklene baštne, ovi naporci stvaraju tranzicione rizike. Oni su uzrokovanii promenama u vladinim politikama, tehnološkim razvojem ili poverenjem investitora i potrošača u odnosu na određena tržišta i projekte. Efekti klimatskih faktora rizika na poslovanje Banke prate se kroz tradicionalne kategorije rizika (kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti, operativni rizik, rizik reputacije). Ovim rizicima se i BCBS posebno bavi uz potencijalnu mogućnost da se izračunavaju odvojeni kapitalni zahtevi i za ove tipove rizika.

U skladu sa izveštajima i preporukama BIS, BCBS, IFC, FSB, AIK Banka se bavi ESG rizicima i sistem upravljanja ovim rizicima postavlja na tri nivoa: 1. Strateški nivo: U formi transformacionog koji se bavi najvišim nivoom procena, odluka, regulative i prakse u svezi sa upravljanjem ovim rizicima; 2. Nivo portfolija: U formi tranzicionog koji se bavi rizicima na nivou portfolija sa ciljem da se što bolje formatiraju za proces upravljanja rizicima, i njihovo izveštavanje; 3. Nivo klijenta i transakcije: U formi transakcionog razmatrajući klijentovu percepciju i podobnost upravljanja identifikovanim rizicima ovog tipa;

U okviru svog sistema upravljanja rizicima, posebno u delu identifikovanja, merenja i procene tipa rizika sa kojim se banka suočava, prateći regulativu NBS i sopstvenu praksu, AIK Banka se posebno odnosi prema rizicima okruženja (ekološki), društva (sociološki) i rukovođenja (upravljanja) – nastojeći da svaki od ovih rizika bude na odgovarajući način tretiran, prepoznat, kvantifikovan, stresiran i kapitalnim zahtevom opterećen. Poseban naglasak je na prisutnosti ovih tipova rizika u delu kreditiranja i procesa odobravanja kredita.

Uspostavljanje sistema za upravljanje zaštitom životne sredine i društva

AIK Banka je otpočela proces uspostavljanja sistema ugovaranja koji donosi ugovorne obaveze u vezi sa sprovođenjem zahteva održivosti. Ovi zahtevi treba da budu bitni elementi ugovora kojim se daju smernice kako da se identifikuju ekološki i društveni rizici i uticaji. Oni su dizajnirani da pomognu u izbegavanju, ublažavanju i upravljanju

rizicima i uticajima kao načinom poslovanja na održiv način, uključujući angažovanje interesnih strana i obaveze obelodanjivanja podataka klijenata u vezi sa aktivnostima na nivou ugovora, transakcije ili projekta. Ovo će značiti da svoje strane da AIK Banka mora da razvije ESMS – Sistem upravljanja životnom i društvenom sredinom kao jedan od najbitnijih koraka - formalno i sadržajno – u integraciji održivosti u bankarsko poslovanje.

Politika kreditiranja AIK Banke

Politika kreditiranja AIK Banke predstavlja jedan od najvažnijih dokumenata u kojem, zajedno sa Metodologijom upravljanja rizicima korporativnih klijenata, i Metodologijom upravljanja rizicima fizičkih lica i MSP, Banka definiše sve tipove klijenata, aktivnosti, kredita, plasmana i rizika na nivou bilansne i vanbilansne evidencije, i njihov

uticaj na kapital Banke. Svim ovim dokumentima jasno se definiše proces kreditiranja u svim svojim fazama i tačkama, organizacija kreditiranja, uloge i odgovornosti učesnika u procesu kreditiranja, kao i kontrola i izveštavanje kreditnih aktivnosti koje Banka preduzima. S obzirom da se najveći deo prihoda ostvaruje po osnovu kreditnog portfolija, obaveza i zadatak svih učesnika su podignuti na najviši mogući etički i profesionalni nivo.

U Politici kreditiranja posebno poglavje je posvećeno opisu i razmatranju privrednih aktivnosti sa kategorijama kao što su zabranjene, ograničene i normalne aktivnosti. U okviru Politike kreditiranja i metodologija upravljanja rizicima posebno su predstavljene zabranjene aktivnosti, sektori i lica sa kojima Banka ne zaključuje ugovore o kreditu i ne stupa u bilo koji oblik obligacije.

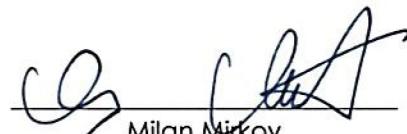
Ana Medojević

Direktor Sektora računovodstva i
izveštavanja

Jelena Galić

Predsednik Izvršnog odbora

Milan Mirkov

Član Izvršnog odbora